

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 9 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyre szám helyben és előtérben 10 fillér.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztőhely

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 708.

Kiadóhivatal 708.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

A méltóságos hitvalló.

Budapest, április 1.

A hitvallók, akik meggyőződésükhöz egészen a börtönajtóig, sőt a máglyáig ragaszkodnak tiszteletré méltóak, akár józan bölcseségnek, akár ködös téveszmének ítéljük azt az ideált, amelyikért megszenvednek. Magában véve az, hogy egy ideál ennyire lelkesíteni tudja őket, különös és rendkívüli tény a mai világ szemüvegén nézve, amikor az emberek lelkéből immár kiszikkadt minden rajongás és az ideáloknak oly igen leszálott a hitelük. Ma szkeptikusak vagyunk és ingadozók, az abszolút igazságok kora lejárt, az emberek is, az igazságok is megszokták, hogy kölcsönösen alkalmazkodjanak egymáshoz. A félemberek és féligazságok divatja idején éppen azért imponáló az, hogyha egy egész ember szívósan ragaszkodik a maga egész igazságához és szilárdan tesz vallomást amellett, amit helyesnek tart.

Báró Barkóczyt, a folytonosan megújuló Barkóczy ügyek hőstét sem érhetné gáncs, hogyha csak ennyit cselekednék. Maradhatna hithű, sőt vakbuzgó kato-

likus, senkinek sem jutna eszébe, hogy ezt kifogásolja. A vallás minden embernek a legfelsőbb magán ügye, ki-ki önmagával és a lelkiismeretével végez el, hogy milyen világnézetet fogad el igaznak, hiszi-e és milyen ceremóniák között tiszteli az Istent? Báró Barkóczy azonban, amidőn hitet vall, ezt úgy cselekszi, hogy ezzel a más hiten levőket provokálja s ebben az sem feszélyezi, hogy mint a kultuszminiszterium legfontosabb és legexponáltabb ügyosztályának vezetője, éppen ő különös mérséklésre sőt önmegtagadásra lenne kötelezve.

Báró Barkóczy, amikor először vallott hitet a nyilvánosság előtt, erre azt az alkalmat választotta, midőn a középiskolai tanárok egyesületében a kultuszminiszter helyett hivatalos szónoklatot tartott. Ebben a szónoklatban „tétéles torzvallásnak” bélyegzett minden hitet a katolikus valláson kívül. Ez az első hitvallás nem volt valami szerencsés, mert országos fölzudulás kerekedett nyomában és sok hét munkájába került elcsitítani azt a vihart, amit az osztálytanácsos ur néhány meggondolatlan szóval elvetett.

Barkóczy azonban nem tanult ebből az esetből s a mostani, második hitvallással sem volt szerencsésebb. Ezuttal egy egészen privát alkalmat választott ki arra, hogy a hitvalló szerepét játssza. Az anyakönyvvezető előtt, a polgári szer-

tartás alatt tüntetőleg ülve maradt s a fölvetett jegyzőkönyv aláírását azon a címen tagadta meg, hogy az vallásos meggyőződésével ellenkezik.

Az egyházpolitikai harcok vad fanatizmusának késői szellője ez a néhány szó. Jól tudjuk, hogy vakbuzgó mágnaskörökben divatozó szokás az az eljárás, amit ma báró Barkóczy az anyakönyvvezető előtt követett. Áfféle passzív rezisztencia, tüntető ellentállás ez a tétéles és szentesített törvénnyel szemben, amit olcsó hatásvadászattal szoktak megengedni maguknak azok, akik nem tudnak megbékélni a liberális törvény szellemével. Magánembert legfeljebb az izlése akadályozza meg az efféle manifestációban. A legújabb Barkóczy-ügy azonban már súlyosabb beszámítás alá esik s joggal vetődik föl vele kapcsolatban az a kérdés: szabad-e, türehető-e, hogy egy magasrangú köztisztviselő nyíltan tüntessen a főnálló törvények érvényessége és legalitása ellen? És illő-e egy magasrangú állami tisztviselőhöz, akinek a maga személyével reprezentálni kell, hogy ilyen alantas eszközökkel hajhászsa a hitvalló babérokat? Régen drága volt az ilyen babér, Dioklecián és Neró korában lenni az arénában, az inkvizíció korában a máglyán és a kínzó kamarában vérevel fizetett érte az, akiben nagyobb volt a meggyőződés ereje, mint az élet szeretete. Barkóczy báró azonban

A vakmacska.

Irta: Nil.

A kávéházban a Berger Zsiga románczát huzta a cigány;) kint meg az aszifaltos gyalogjárón, a virágzó oleander-fákkal elkülönített asztalok mellett, fagyaltalozó társaságok kritizálták az esteli korzó közönségét. Az ivlámpák előkelő, fehérés világításában a fiatal urak imitált panamakalapja s a hölgyek kiskvárosi eleganciája egyaránt türehetően festett s még Hollódy Imre, a város legrosszabb máju aglegénye is mélabusan konstataulta, hogy az ilyen langyos, rózsaszagú, fent csillagfényes, lent elektromos lángú, szeptemberi estét sokkal jobban lehet élvezni holmi mosolygószerű csitri társaságában... És mikor a legírissabb jegyespár egyenlő ritmikus lépéssel, szorosan összesimulva elhaladt a Fiume oleanderbokrai előtt, utánuk fordította kopaszodó fejét. A szomszédos asztaltól egy fehérszakállú öreg ur szólt át hozzá.

— Kedves két kölyök, mi?

— Kedves... — bólintott Hollódy Imre és odament a másik asztalhoz. A fehérszakállú bácsi az öreg Győrbíró volt, a megyei főügyész. Feleségével, leányával és a főjegyzőekkel hallgatta itt a cigányt. Hollódy az ő czinikus modorában köszöntötte a hölgyeket és letelepedett a szőke Tusi mellé, akit néhány évvel ezelőtt még meg akart buktatni lélektanból, mert végképpen nem tudott tisztába jönni a véralkatok elméletével. Tulajdonképp nagyon ostobának tartotta a kisleányt s e véleményét mindmáig sem változtatta meg róla; de úgy taálta, hogyha már az egész világ harmad-, negyed-, tizedmagával fagyaltalozik, miért üljön éppen ő egyedül

a feketéje mellett? Tusi volt hozzá legközelebb és Hollódy mindenképp kényelmes volt.

— Csakugyan kedvesek, — ismételte Győrbíró is — de azért mégis csodálkozom, hogy az alispánné beiegyezett ebbe a házasságba. Elvégre Szentés Pali nem rossz párti, hanem...

— Ugyan kérlek, édes mamám — vágott közbe Tusi egy kissé szelesen — amit te akarsz mondani, az csak előítélet, az nem lehet komoly akadály, ha két ember boldogságáról van szó!

— Előítélet, megengedem; de nagyon csalódol, ha azt hiszed, hogy előítélet nem lehet komoly akadály. Ott talán nem, ahol az emberek magasabb nézőpontokat követnek, de a mi köreinkben ez a házasság mindig messalianceszámba fog menni.

— Nálunk, a mi köreinkben, — hangsúlyozta Tusi nagy megvetéssel — az emberek igen buták. Remélem, hogy Szentés Pali elég okos lesz kiválasztani azokat, akik magasabb nézőpontok szerint tudnak itélni. Különben, ha egy csöpp esze van, nem is fognak vizitálni sehoh. Ha ő marad tartózkodó, mindenki törni fogja magát utána.

— Milyen jó emberismerő lett magából, Tusika, — mondta Hollódy meglepetve. És ha szabad kérdeznem, minő magasabb nézőpontok szerint itél maga Szentés Paliról?

— Mindenekelőtt nem vetem a szemére, hogy zsidó volt — mondta Tusi bátran. Sőt jobban tetszenék nekem, ha még ma is az volna. A kikeresztelkedés végre is csak formáság. A hit ugyszintén formákhoz, vagy doktrínákhoz van kötve... Másodszor természetesen találom, hogy belé mert szeretni egy alispánkisasszonyba, ha mindjárt nemestóti Vörös Adának hívják is. Harmadszor pedig nem ütöknék meg rajta, ha Szentés Pali ezt az egész tiszteletre-

méltó bagázsát, amelyet édes mama „a mi köreink”-nek mond, egyszerűen keresztülnézn, mint fölöttük álló valakit.

— Nem tudod mit beszélsz, Tusi — hangzott a főügyészné erélyes rendreutasítása, de Hollódy érdeklődve és gyönyörködve hajolt közelebb és úgy kérte a leányt, hogy csak folytassa.

Tusi mély lélekzetet vett s hirtelen elpirulva fogadta egy arra haladó fiatal férfi köszöntését. Tovább beszélt, de a pillantása azt a tovatünő alakot követte.

— Igaz, barátnője vagyok Adának, de szinte irigylem tőle azt a boldogságot, amit meg nem érdemel, mert meg nem ért. Remélem, tanár ur, ezt a kijelentést nem magyarázza félre? szakította félbe magát okos, édes mosolygással.

— Ezt a kijelentést csak egyféleképpen lehet magyarázni — tréfált Hollódy — és Szentés Pali sajnálhatja holtáig, hogy nem hallotta.

— Szentésnek elhez vajmi kevés köze van — mondta Tusi nyugodtan. Ugy érte, hogy Ada nem tudja felfogni a valódi helyzetét. Szereti őt egy kiváló férfi, akiben jellem, tudás, sőt zsenialitás egyesül a legpompásabb külső körülményekkel, csinos, megnyerő, vagyonos. Ada is szereti, mert... nos, mert remekül tánczol, jószabású ruhákat visel, ápolt a körme, gondozott a bajusza és a többi. Talán még azért is, mert a megyebálon az első csárdás alatt, amit együtt jártak, kijelentette már, hogy komoly szándékai vannak. Körülbelül ennyi az Ada szerelme. És ezzel szemben még azt hiszi, hogy áldozatot hoz! Tanuja voltam egy kis szénának a jegyváltás napján. Szentés azt kérdezte Adától: nem fogja megbánni soha? És a menyasszony nagylelkűen kijelentette, hogy nem fogja, sőt örül, hogy bebizonyíthatja a szerelmét s kész érette minden

csak silány paródiáját játszotta el a régi tragédiáknak. Néró helyett egy helyettes anyakönyvvezetővel, kiéhezett tigrisek helyett egy árva jegyzőkönyvvel állt szemben, vér helyett tinta folyt a hivatalos szobában. Nem csigázták össze a csontjait, nem korbácsolták halálra, összes vértanúsága abból állt, hogy egy helyettes anyakönyvvezető volt kénytelen illedelemre és törvénytszetelekre kioktatni őt, a kormány oszlopát, az előkelő méltóságos urat. Jóízű ember vállalkozhatik-e ilyen körülmények közt a félelmetes hős, a meg nem alkuvó vértanu szerepére?

Nem hisszük, hogy a legújabb Barkóczy-ügy Apponyi Albert helyesléssel találkozni. Apponyi Albert, bár — amint ez köztudomású — buzgó vallásos ember, a maga meggyőzésének tanúsításában mindig mértékletes s izlést tanusít és a hitét mindig úgy vallja, hogy azzal nem sérti sem a törvény tekintélyét, sem a mások meggyőzését. Apponyi távol áll a hitvallók ama fajtájától, akik provokálóan viszik piacra a maguk álláspontját s erőszakos türelmetlenséggel akarják terjeszteni a szerintük egyedül üdvözítő igaz hitet. Apponyi elismeri mindenkinek azt a jogát, hogy a maga legjobb belátása szerint haladjon az üdvözülés útján, ha ellensége is volt az egyházpolitikai reformnak, tiszteli és megbecsüli a törvényt s ezért aligha telik öröme a báró ur legújabb szereplésében.

Az izlés és a törvénytszetelet szempontjánál azonban van egy fontosabb és gyakorlatibb jelentőségű mérték a legújabb Barkóczy ügy megítélésére. Barkóczy báró a kultuszminiszterium legfontosabb osztályának vezetője: ott intézkedik teljhatalommal, ahol a jövő intelligenciájának nevelését, a középiskolai tanítást irányítja. Amióta Apponyi bizalma Barkóczyt erre a fontos pozícióra állította, folyto-

nosan megújul az a panasz, hogy közoktatásügyi politikánk elvesztette régi liberális karakterét. Panasz van aziránt, hogy felekezeti szempontok játszanak szerepet a tanári kinevezésekben, hogy hasonló érdekek döntők az egyes tanintézetek sorsának intézésében, hogy az egész kulturát tenyésztő apparátusunk szelleme retrográd és reakcionárius, holott a kultúra terjesztésében sohasem lehetünk elég liberálisak s elég gyorsan haladók. Ezzel szemben báró Barkóczy a maga sürűn egymásra következő hitvallásaival maga szolgálatot bizonyítékot arra nézve, hogy vak és elfogult felekezeti szempontok irányítják, hogy vakbuzgóságában nem respektálja a mások meggyőződését s az egyházi érdekeket magasabb nézőpontnak ismeri, mint az állami érdeket. Tudomásunk van róla, hogy báró Barkóczy privát vagyonából maga látott el kauzióval több olyan lapot, amelyeknek a felekezeti gyűlölködés szítása, a „tételes torzvallások“ elnyomása és Magyarország rekatolizálása állandó programjuk.

Nem azt mondjuk, hogy báró Barkóczynak nincsen ehhez joga. Vagyunk annyira szabadelvűek, hogy a mások meggyőződését akkor is tiszteletben tartjuk, hogy ha ez a meggyőződés homlokegyenest szemben áll a miénkkel. Csak azt mondjuk, hogy az ilyen meggyőződés összeférhetetlen azzal a pozícióval, amit Barkóczy most elfoglal, mert a közoktatás ügyét minden felekezeti szemponttól függetlenül szabad csak kezelni, erre pedig ez az ur, akiből a legünnepélyesebb aktusok közben is kitor az elfogult bigottság, merőben alkalatlan.

Épen azért a leghatározottabban követeljük, hogy báró Barkóczy Sándort távolítsák el a középiskolai oktatás intézésétől. Talán akad a kultuszminiszterium beosztásában egy olyan dunai kapitányság, amelyikben ez az ur semmi

ártalmat nem okozva és senkit meg nem botránkoztatva követheti hitvalló hajlamait.

Budapest, április 1.

A képviselőház holnap, csütörtökön, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen folytatja a házszabályrevízió részletes tárgyalását. A koalíciós pártok elnökségei felkérlik a pártok tagjait, hogy a holnapi ülésen már 10 órakor pontosan jelenjenek meg.

A bank-bizottság kérdése. A bank-bizottság a bizottsága tegnapi ülésén a szakértőkhöz intézendő következő kérdőpontokban állapodtak meg:

1. A külön magyar jegybank milyen rendszer alapján jöjjön létre?
2. A felállítandó magyar jegybank mekkora alap-tőkével létesíthetők?
3. Az alaptőke beszerzése és elhelyezése miként történjék, különösen minő intézkedések által biztosítható az, hogy az alaptőkében való részvétel alapján külföldi befolyás túlsúlyra ne emelkedhessen?
4. Hogyan állapítható meg a jegyfedezeti rendszer? Az ércfedezetre vonatkozó határozatok körében adhatók-e s ha igen, minő könnyebbségek? Minő intézkedések történjenek a bankiegykibocsátás esetleges korlátozására nézve?
5. Milyen üzletágakra terjedjen ki a bank működése?
6. Az üzletvitel körében az ország közgazdasági érdekeinek megóvása szempontjából minő külön kikötések állapíthatók meg?
7. Minő külön jogok és kedvezmények lennének még a bank részére biztosíthatók?
8. Hogyan szabályoztassék az állam és jegybank közötti viszony? Minő közreműködés követelhető a jegybanktól az állami adósságok kezelése és az állami pénztárak szolgálatának terén? Meddig terjedjen a kormánybefolyás az egyes funkcionáriusok alkalmazása, a felügyelet és a folyó ügyvitel tekintetében?
9. A szabadság mennyi időre szóljon?
10. Minő közvetlen és közvetett pénzügyi szolgáltatásokat kell a banktól kikötni, figyelemmel a 4. és főleg a 9-ik kérdőpontban foglaltakra is?
11. Szükséges-e, hogy az önálló magyar jegybank már keletkezésekor készíthető bank legyen? s pénzünk érték-állandósága minő intézkedésekkel biztosítható?

Áldozatra. Ojjé! hátha Szentés nem volt volna zsidó, be sem tudta volna bizonyítani másképp, hogy szereti? Micsoda szerelem az, amely érzi, hogy áldozatot hoz és mérlegeli az áldozat nagyságát.

Tusi felhevülten, de tompított hangon beszélt és anyja figyelmét szerencsésen elkerülte az utolsó félig öntudatlan kitörése. Mikor csillogó szemmel a tanár felé fordult, Hollódy ábrándozva nézett a leány finom kis arcába. Hová tűnt e szemekből az a szájalmasan bamba, ijedt kifejezés, mely 5-6 évvel korábban majd minden lélektanórán jelentkezett, ha felelésre került a sor. Az ostoba növéndékklány voltaképpen egy mélyen érző és nem közönséges értelemmel gondolkodó lélek volt hát? Vagy valami ismeretlen igézet hatalma adott egyszerre szárnyat a szellemének?

— Szerelmes, Tusika? — kérdezte halkan, saját, hirtelen támadt ötletének visszhangja képpen. Tusi elfehéredett s csipkés batisztbluza fölött még szorosabbra vonta prémes gallérját.

— Nem, — mondta egy idő múlva nyugodt, hideg hangon, ezek csak magasabb nézőpontok, tanár ur. Egyébként ezeket csak az évek haladása tüzi elénk. Én már huszonhárom esztendő leszek. . . Tizennyolcz éves korában minden leány a környezete, a társasága, a rokonsága szemével néz s ő maga tulajdonképpen vak, mint a harmadnapos kis macska. És mire fölnyilik a szeme s megtanul a „magasabb nézőpontok“ szerint látni, akkor . . .

Tusi befejezetlenül hagyta a mondatot, mert a kávéház airtaja nagy zajjal kicsapódott mellettük s az alezredes, fiatal tiszt kisérteben hazafelé vonult. A nyitott ajtón utánuk hullámozt az „ősi rózsá, fehér ősi rózsá“ . . . felsíró sikoltó, könybefuló refrénje

Tusi ideges mozdulattal tolt el maga elől a kis alpaka tálcát s az öreg Györbiró helyeslő fejbólintással állott fel nyomban.

— Éppen indítványozni akartam, hogy mehettünk — mondta. Velünk tartanak, nagyságos hugomasszony? fordult a főjegyzőnéhez, aki Györbiróval meghitt diskurzusba mélyedt.

Párosan kerekedtek fel az utra. Tusi a harmadik aljegyző kísérete, aki a tisztekekkel együtt jött ki a kávéházból s élénk örvendezéssel állapodott meg a főjegyzőnek asztalánál. Ez a hirtelen felnyurgult, szöke legényke kitűnő familiából eredt, hihetőleg jeles karriér váraozott reá és mindenestre jó párti volt, mert Györbiróné egészen a „mi körünk“-ben otthonos és megillető szíveséggel bánt vele. Talán csak a Tusi kvalifikálhatatlan viselkedését akarta ellensúlyozni, aki egyetlen szóra sem méltatta beszédes lovagját: talán egyéb szándéka is lehetett, de annyit okvetlenül látott Hollódy, hogy a leánynak kellemetlen társaság a kísérete. A Körös hidjánál tehát ott hagyta a férfiakat és Tusihoz csatlakozott. Az aljegyzőnek lekötelőző nyájasággal szót oda.

— Kedves barátom uram, ha volna szíves engemet helyettesíteni odahátul . . . Berta kisasszonnyal néminemű vitát hagytunk abba, magasabb nézőpontok felől.

— Ah? . . . magasabb? . . . Tudományos dolgot? érdeklődött az aljegyző ur.

— Csak egy kis ethika — vágott közbe Tusi komoran. Legyen szíves addig edesapát támogatni, erre felé oly sötétben égnek a lámpák.

Az aljegyző, akinek az ethika fogalmáról igen homályos képzetek voltak, jónak látta sietve visszavonulni; a leány pedig szó nélkül belekapaszkodott a Hollódy karjába. Nem is beszéltek egész uton. Csak a Györbiró-ház kapujá-

ban, míg a többiekre váraoztak, szólalt meg Tusi halkan:

— Arra tanítsák meg a leányokat, tanár ur, hogy ne legyenek macskák . . . Lássanak a maguk szemével. Végre is az ember maga határozhatja el, hogy mi az ő boldogsága és ehhez csakugyan magasabb nézőpont való, mint a kis macskáé . . . Jó éjszakát, tanár ur.

Hollódynak úgy rémlett, hogy a leány mély, gyöngyszürke szeme könnyektől fényes. Töprengésre azonban nem maradt ideje, mert a többiek is odaérték és általános bucsuzkodás következett. Visszafelé a kis aljegyző hozzácsatlakozott s annyi unalmas ürességet locsogott össze, hogy mérgében betért egy harmadrendű vendéglőbe, lerázva a hirtelenszöke gavallért. A kis koreszmában, ahol először járt, kutatva nézett körül s nagy meglepetésére az egyik ablaknál Szabót fedezte fel, fiatal tanártársát, aki egy pohár szódás bor mellett ült. Szabó kelleetlenül fogott vele kezét.

— Mi hoz ide, öreg? — kérdezte fanyarul. Az imént még jobb társaságban láttalak a Fiume előtt.

— Vagy úgy! hát te surrantál el olyan ki-mért köszönéssel a kis Berta mellett?

Sokáig nézett utánad s mondhatom, jól áll neki az ilyen merengő nézés. Egészen véve, csinos fruska lett belőle.

— Csinos? — Szabó vállat vont. — Kenderszöke és krétafehér. Nem szeretem az albinókat.

— Bolond vagy fiam. A kis Tusi helyes kölyök. Valaha nagyon butácska volt s ha jól meggondolom, ma is éppen elég ostobaságot hadart össze, de akadt közte okos is.

— Ne mondd? egész tűzben vagy, — gnyolódott Szabó.

12. Mely intézkedések teendők a külön magyar jegybankra való átméltel megkönnyítése céljából?

E kérdőpontokat az albizottság a holnap délutáni teljes ülés elé terjeszti. A szakértőket husvét után hívják meg. Szó esett ma politikai körökben a szakértők díjazásának kérdéséről is. Értesülésünk szerint a kihallgatandó szakértők semminemű díjazásban nem részesülnek. A dolgot fölvetették ugyan a tegnapi albizottsági ülésen is és itt azután dr. Wekerle Sándor miniszterelnök nyomban nyilatkozott. Ebből a nyilatkozatból az vehető ki, hogy a szakértőket nem fogják díjazni.

A mentelmi bizottság ülése. A mentelmi bizottság ma délután egy órakor Malatinszky György országgyűlési képviselő elnöklésével ülést tartott, melyen két fontos elvi kérdést vettek tárgyalás alá. A tanácskozáson megjelentek Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Andrássy Gyula belügy- és Günther Antal igazságügyminiszterek. A tanácskozás egyrészt akörül folyt, hogy a kihágási és büntügyekben a fölterjesztést a képviselőházhhoz ki intézze. Az elvi jelentőségű kérdésről már annak idején a képviselőház mentelmi bizottsága tanácskozott is, azonban az akkori előadói jelentést a mai ülésben megváltoztatták, meghagyták azokat az eseteket, amelyekben a közigazgatási hatóságok elé és a bíróságok jogkörébe utalt jövedéki kihágási ügyekben a mentelmi jog felfüggesztése iránti megkereséseket az illetékes hatóságok a királyi főügyész útján terjesztik a képviselőház elé; azonban megváltoztatták azt a pontját, melylyel a kihágási büntetőtörvénykönyv által, hanem más törvény, vagy rendelet által közigazgatási hatóságok elé utalt kihágási ügyekben való megkereséseket illeti. Ezekre vonatkozólag a bizottság oly értelmű indítványt fog a Ház elé terjeszteni, hogy ezekben a kérdésekben is a királyi főügyész tegyen előterjesztést. Az előadói tisztelet Balogh Ernő töltötte be, aki a kérdést a képviselőház előtt referálni is fogja. Külön véleményt jelentett be Hédervári Lehel, aki az alsófoku hatóságot akarja felhatalmaztatni azzal a joggal, hogy a bejelentést megtegye. A vitában résztvettek az összes miniszterek és a bizottságnak csaknem minden jelenlévő tagja és a határozatot öt szavazattal négy ellenében hozták meg. Tárgyalta ezután a bizottság még azt a kérdést is, hogy a képviselő mentelmi jogának felfüggesztése nélkül polgári pörben idézhető-e elővezetés terhé mellett tanunak? A bizottság azt ajánlja a Háznak, hogy a képviselőt csakis polgári pörökben idézhessék meg ily módon.

Küldöttség a belügyminiszternél. Páké háromszékmezei községből küldöttség járt ma Jáni Albert községi bíró vezetése alatt gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél, kérve, hogy a vármegyének azt a határozatát, melylyel Páké község az újonnan szervezett nagyborosnyói járáshoz csatoltatott, oldja fel és rendelje el, hogy Páké község hagyassék

— Te is tüzben volnál, ha Tusit hallod vala, fiam. A te felekezetedet védelmezte, okosan, melegen, szépen.

— Mit beszélsz?

— Hát Szentés Paliról beszéltünk és Tusi egy kicsit összetűzött az anyjával. Az asszony persze előítéletes, Tusi ellenben magasabb nézőpontok szerint ítélkezik...

Azt mondta, hogy a hit egyéni dolog, a forma nem fontos. A szerelemben pedig nincsen áldozat. Szóval a kis buta angyal ma nagyon imponált nekem. Ha az eszemet neked adhatnám, fiam, — azaz, ha még legény volnál, szegény tatár! — elvinném helyedben ezt a magasabbrendű nőcskét.

Szabó nem felelt és Hollódy belebújt a zsirostáskájú Borsszem Jankóba. Jó darabig ültek ott hallgatva. A kocsma lassanként egészen kiürült s ketten maradtak az ablaknál.

— Te... mondta Szabó nagysokára rekedten, — én öt év óta szeretem azt a leányt.

— És? — kérdezte Hollódy ásitva, mert időközben elálmosodott és nem tudta, kiről beszél a kollégája.

— És öt évvel ezelőtt még nem voltak magasabb nézőpontjai... elkergetett, megalázott. Azután elvettem a sógorom unokatestvérét és kaptam vele tízezer forintot. De csak éjfélt után járok haza, addig itt töltöm az időt... Így mégis jobb...

Hollódy már nem volt álmos. Az arca nem titkolható megindultságot fejezett ki. Nem szólt semmit, csak odahaza mormogta, lefekvés-közben:

— Szegény kis vakmacska...

a kovásznai járásnál, minthogy e járás székhelyéhez, Kovászna-fürdőhöz alig 4 km. távolságra van és minden érdeke a községhez fűzi. A küldöttséget Zakariás országgyűlési képviselő vezette a belügyminiszter elé; a miniszter a kérés méltányos elbírálását ígérte.

Széljegyzetek Bülow bécsi látogatásához.

— Saját tudósítónktól. —

Bécs, április 1.

Aki azokra a magyarázatokra hallgat, amelyekkel félhivatalos tollak kísérték a német kancellár bécsi látogatását, az ki van téve annak, hogy félrevezettség az európai helyzet megítélésében. Mert mi sem könnyebb annál, hogy a német császár találkozására az olasz királylyal Velenczében és a német kancellárnak azzal egyidejű bécsi látogatása úgy tüntetessék fel a felületes szemlélő előtt, mintha ezek a találkozások pusztán csak a nemzetközi udvariasság, vagy pláne a személyes barátság tényei. Bülow régóta ég már a vágytól, hogy Aehrenthalnak látogatását visszaadja Bécsben, a német császár meg, midőn tavaszi üdülőre utazik és olasz földet érint, nem mulaszthatja el a baráti kézzorítást szövetségeseivel, az olasz királylyal. Mindez nagyon szépen hangzik és úgy a német császárt, mint kancellárját, mint a társadalmi világnak legkorrektebb gentelmenjeit tünteti fel. Csakhogy a fejedelmeknek és az első minisztereknek utazásai még sem merülnek ki az általános udvariasság kellékeinek eleget tevésében. És noha igaz az, hogy a fejedelmi és miniszteri találkozások mai napján nem kell, hogy szükségképpen olyan messzemenő jelentőséggel bírjanak, mintha világrészünk térképén fegyvererővel akaróknak változásokat előidéznék, a fejedelmi találkozások megszüntek előjelei lenni a háborúnak, vagy valamely világfelosztási kísérletnek, de azért korántsem vesztették el egészen kiváló politikai jelentőségüket. A fejedelmi találkozást, vagy a miniszteri látogatást sohasem szabad mint egyedül álló, mint magában elzárt eseményt tekinteni, hanem mindig mérlegelni kell azokat a körülményeket, amelyek között ez a találkozás és látogatás végbemegy. Ezek a körülmények pedig semmiképpen sem oly rözsásak, mint a félhivatalos kommentárok a világgal elhitetni szeretnék.

Évek óta tudja az egész világ, hogy Olaszország nem testestől-lelkestől hiva a hármasszövetségnek. Ezen a tényen sem miniszteri találkozás, sem fejedelmi ölekezés és kézzorítás nem változtathat. A diplomáciai világban kétségkívül tartják azt, hogyha a macedón kérdés a nagyhatalmak valami újabb csoportosulásának válnék kiinduló pontjává, akkor Olaszország, a fejedelmek és a kancellárok minden látogatásainak ellenére is, nem a hármasszövetséghez fog csatlakozni, hanem az ellenkező táborhoz, vagyis a másik hármasszövetséghez, mely állani fog Franciaországból, Angliából és Oroszországból. Olaszországnak emez elkanyarodása annál inkább vehető bizonyosnak, mert hiszen a hármasszövetség jogai és köteleiségei nem terjeszkednek ki a macedón-kérdésre. Olaszország csak Franciaországtól való féltelmében lépett be a hármasszövetségbe, Macedóniában azt teheti, amit akar és a szövetségnek tag értelmében ezt legkevésbé sem szegi meg, hogyha Macedóniá-

ban eltérnek az utjaink. A macedón-kérdésben Olaszország nem is járhat velünk karöltve, hacsak nem akarja feláldozni saját legvitálisabb érdekeit. Olaszország mindig olyan kérdésekben, amelyekre nézve a hármasszövetség betűje nem köti, nem pártolhat el sem Angliától, sem Franciaországtól, mert háboru esetén kell, hogy a hosszú szura nyuló olasz tengerparti területen támaszkodhassék a hatalmas angol flottának vagy kifejezett segítségére, vagy legalább is jóakaró semlegességére és ugyszintén kell biztosítania magát Franciaország jóindulatáról is, nehogy az olasz határszél fenyegetve legyen Franciaország részéről. Azonfelül Olaszországnak számolnia kell azzal is, hogy az olasz nép igen nagy részének a németellenes francia-angol egyetértés jobban felel meg, mint a német-magyar-osztrák szövetség. Parlamentáris államokban felette nehéz népszerűtlen állami szövetségeket fentartani hosszú időre.

Vannak számottevő politikusok, akik azt hiszik, hogy Olaszországnak jelenlegi viszonya Angliával és Franciaországgal még azt is lehetetlenné tenné, hogy monarchiánk és Németország iránt eleget tegyen szövetségi köteleiségeinek még olyan esetben is, amelyben a hármasszövetség nyílt betűje köti. Annál kevésbé lehet bizni Olaszországban a macedón-kérdésben, amely egészen kívül esik a hármasszövetség keretén. Ha már most Olaszországot minden keleti akcióban és minden diplomáciai játékban mint megbízhatatlan szövetséges társat kell tekinteni, akkor mindenki tisztában lehet vele, hogy a hármasszövetség az egyik lábán sántikál és ezzel Ausztria-Magyarország is gyengül, mert nemzetközi viszály esetén az olasz fegyveres erejének egyik részét az olasz határszélén kell őrszemnek elhelyezni. Itt tehát nemcsak a harmadik szövetséges esik kérdés alá, hanem a második szövetséges is, amelyet a harmadik köt le. Ez ellen nem használ az az érvelés, hogy ezidőben semmiféle nemzetközi viszály nem fenyegeti Európa békéjét, mert hiszen a diplomáciai konstellációk nem a perczre szólnak. Elég a dologhoz annyi, hogy a macedón-kérdés a viszály csiráit rejti méhében és hogy Olaszország, mint a hármasszövetség egyik oszlopa, kidől a koncertből, mihelyt a macedón-kérdés nyomán a nagyhatalmak valami újabb csoportosulásnak indulnak.

A viszály csirái máris félreérthetetlenül mutatkoznak. Az orosz javaslat, mely szerint a reformközegek Macedóniában nemzetközi jelleget kapjanak, mindenesetre távolodást jelent a müzstégi programtól, mert ez utóbbi Oroszországot és monarchiánkat tette meg Európának mandatáriusává Macedóniában. Már pedig a müzstégi program elejtése nem jelenthet kevesebbet, mint azt, hogy az eddig sokat híresztelt entente monarchiánk és Oroszország között felbomlott. Ezt köszönhetjük első sorban annak, hogy Aehrenthal híres szandzsakvasuti tervét diplomáciailag alaposan elgyetlenkedte. De Aehrenthal nemcsak Oroszországgal szemben járt el gyetlenül, hanem Angolországgal és Olaszországgal szemben is, mert hiszen nyílt a diplomáciai világban, hogy sir Edward Grey, az angol külügyminiszter csakis Aehrenthalnak az „Egyetértés”-ben eléggé tüzetesen és több ízben kifejtett fenyegető módon közzétett vasuti tervét folytán tartotta helyénvalónak külön reformtervekkel fellépni

a maczedón-kérdésben. És ha ma jelentik is félhivatalosan, hogy Bécsben nem járultak hozzá a Maczedóniába kinevezendő főkörmányzó eszméjéhez, mely eszmét tudvalevőleg sir Grey pendített meg, ez mit sem változtat azon, hogy Anglia nem bizik többé a bécsi külügyi hivatalban, hanem saját külön tervezeteket eszel ki. Ha az egyik terve nem sikerül, majd javasol egy másikat, egy harmadikat és így tovább. Hiszen Oroszország sem tesz egyebet, hanem újabb javaslatokkal lép fel, amit eddig nem tett, mert szolidáris volt a bécsi külügyi hivattal a műrztégi programmban.

Világos tehát, hogy Aehrenthal a bizalmatlanság konkolyát hintette el monarchiánk között egyik felől és Anglia-Oroszország közt másik felől. Olaszországgal pedig, mint a fentiekben eléggé világosan kifejtettük, a viszály elvitathatlanul fennáll magától is. Van tehát a német császárnak és a német kancellárnak elég tág tere a közvetítésre az ellentétes felek között. Hogy e közvetítés meddig fog sikerrel járni, az a jövő titka. Csak azt ne hitessék el a világgal, hogy az európai koncertnek a maczedón-kérdésben rendben van a szénája. Ahol a diplomata urak annyit lótnak-futnak, ott bizonyára van baj. A velencei fejedelmi találkozás, meg a bécsi kancellári látogatás tehát nem a biztosított békének jele, hanem sokkal inkább kifejezője annak az aggodalomnak, hogy a diplomáciai koncert egy szép reggelre szétfoszlik, vagy legalább is nagyon súlyosan hozzá fog ütődni a maczedón-kérdés kemény szirtjéhez

Kossuth Ferencz a királynál.

— A katonai kérdések előtérben. —

Budapest, április 1.

A politikai világ figyelmét ma Kossuth Ferencz bécsi audienciája foglalta le. Ennek a királyi kihallgatásnak különös jelentőséget ad az a körülmény, hogy a szakkérdésekre vonatkozó előterjesztések után a király az általános politikai helyzetről kezdett beszélgetést Kossuth Ferenczcel, akinek ily módon alkalma nyílt a homloktérben levő főbb politikai kérdésekre megtenni előterjesztéseit. És a függetlenségi párt vezérének eme előterjesztései a jövő alakulásokra nézve nagyjelentőségű tanácskozássoknak kezdetét jelentik, amelyek főképpen a katonai kérdések körül forognak. A tiszti fizetések fölemelésének dolgából folyik a katonai kérdések egész komplexumának előtérbe nyomulása, mert míg egyrészt Aehrenthal és Schönnaich közös miniszterek erősen lekötötték magukat a tiszti fizetések fölemelése mellett, másrészt a magyar parlament többsége úgy vélekedik, hogy a tiszti fizetések rendezése nem szakítható ki a katonai kérdések komplexumából. A helyzet tehát abból támadt, hogy azt az eredeti álláspontot, hogy a katonai kérdések maradjanak kikapcsolva, úgy látszik, Bécsben feladják és a tiszti fizetések sürgőssége miatt a katonai kérdéseket már most bevonják a politikai tanácskozások keretébe. Kossuth, úgy tudjuk, a legerősebben hangoztatja azt, hogy előbb a koalíciónak meg kell oldani feladatait. Ő részéről semmi áron sem helyeselné, ha a mostani politikai helyzetben idő előtt jönne létre bármi változás. Azért kívánja, hogy a katonai kérdések megoldása elhalasztassék.

Mai audienciáján Kossuth Ferencznek bizonyára alkalma nyílt a királyt a függetlenségi

párt álláspontjáról fölvilágosítani és egyben a maga véleményét a katonai kérdések megoldásának elhalasztásáról előadni. Ezzel szemben viszont a király bizonyára azon volt, hogy Kossuth Ferencz meggyőzze a tisztifizetések fölemelésének szükségességéről, hogy aztán a függetlenségi pártot Kossuth bírja rá a felemelt tisztifizetések megszavazására. Az audiencia eredménye természetesen csak hatáskörben fog nyilvánulni, s így ma még nem tudhatni, hogy esett-e már a mai kihallgatáson döntés. Mindenesetre érdekes az a bécsi felfogás, hogy a mostani hangulat igen alkalmas a katonai kiegyezés megkötésére, amely elnevezés alatt a katonai kérdések megoldását értik. Ugy vélik ugyanis a bécsi politikai körökben, hogy a függetlenségi párt is, a hadvezetőség is szívesen venné a labilis helyzet megszilárdítását és hozzáteszik még azt is, hogy állítólag a király sem idegenkednék a végleges rendezéstől. Ennek a hírnék megerősítését látják abban is, hogy Kossuth Ferencz audienciája után Schönnaich és Aehrenthal közös miniszterekkel folytatott hosszabb tanácskozást.

Kossuth Ferencz bécsi tartózkodásáról tudósításunk a következő:

Kossuth audienciája.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ma reggel Sztéryni József államtitkárral és Lersch Vilmos miniszteri tanácsossal tanácskozott. Fél tizenegy órakor Kossuth Ferencz kocsiba ülve, Schönbrunnba hajtatott, ahol ő felsége 11 órakor különkihallgatáson fogadta.

Sztéryni államtitkár a délelőtti folyamán több látogatást tett az osztrák minisztériumokban.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter kihallgatása öt negyed órában tartott. Kihallgatás után a miniszter Schönbrunnból egyenesen a Magyar házba hajtatott, ahol az egybegyűlt budapesti és bécsi újságírókat együttesen fogadta és nekik a kihallgatásról a következőket mondotta:

— Nem mondok sokat, mert sem az illem, sem más okok nem engedik meg, hogy a királynál történt kihallgatásról valami sokat mondjak el. Csupán annyit mondhatok, hogy öt negyed óráig voltam a felségnél, akit jó színen és jó kedvben találtam. Nagyon hosszú idő óta nem lévén előtte, sok figyem gyűlt össze. Mint szakminiszternek, ezekről az ügyekről kellett referálnom a felségnek. Ez a szakkérdésekre vonatkozó előterjesztés, valamint a felségnek erre vonatkozó megjegyzései magyar nyelven történtek. Ezután ő felsége francia nyelven beszélgetést kezdett velém az általános politikai helyzetről és a homloktérben levő főbb politikai kérdésekről. Ő felsége általában igen kegyes volt hozzám és minden kérdés iránt a legbehatóbb érdeklődést tanúsította.

Ezután néhány újságíró még más kérdéseket is akart intézni Kossuthhoz, aki azonban kijelentette, hogy más kérdésre nem tud válaszolni.

A kihallgatás tárgya.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter néhány folyóúgy előterjesztésével kezdte meg kihallgatását a felségnél. Az előterjesztések közt néhány elkészült törvényjavaslat volt, köztük vasuti kérdéseket illetők is. Ezzel a szakminiszter befejezte dolgát. Az audiencia további folyamán a király a függetlenségi párt vezérével beszélgetett. A politikai helyzet volt a tanácskozás tárgya, amelynek homloktérben az a kérdés állott, amelyet most kell eldönteni, mielőtt a közös miniszteri tanácskozás a jövő évi közös költségvetés megállapítása végett Bécsben megkezdődik. A közös költségvetésnek egyetlen tétele vitás még. A közös hadügyminiszter ígérete következtében, amelyet az osztrák delegációban tenni kénytelen volt, azt tervezi, hogy a közös költségvetés keretében a tiszti fizetés emelését fogja javasolni a magyar és az osztrák kormányoknak. Az osztrák kormányt kötelezi az osztrák delegáció határozata, a magyar kor-

mány álláspontját a magyar parlament szabja meg; ebben a függetlenségi párt magatartása a döntő s ez eddig nem volt barátságos a tisztifizetés emelésének kérdésével szemben. Kossuth mint a függetlenségi párt vezére kétségtelenül őszintén feltárta a király előtt azt is, hogy a függetlenségi párt miért nem volt hajlandó eddig a kérdés kedvező megoldásához hozzájárulni, de valószínűleg előterjesztést tett Kossuth arról is, hogy miképpen lehetne ezen segíteni. Meglehet, hogy a mai kihallgatáson az is eldőlt, vajon a tiszti fizetés emelésének kérdése más katonai kérdésekkel kapcsolatos-e vagy nem. A mai kihallgatást ennél fogva főképpen a katonai kérdések homloktérbe hozatalával kell kapcsolatba hozni. Kossuth Ferenczhez közelálló körökben azt beszéljük, hogy a függetlenségi párt nagynevű vezére azon az állásponton van, hogy a koalíció még nem oldotta meg feladatait, tehát a mostani helyzetben nem történhetik még változás. A katonai kérdéseket csak az általános választói jog alapján összegyűlt képviselőház oldhatja meg. Ezért a tiszti fizetések fölemelésének kérdését is el kell halasztani.

Osztrák vélemény.

A bécsi „N. Fr. Pr.“ mai reggeli számában így tükrözi vissza az osztrákok véleményét Kossuth Ferencz bécsi utjáról.

A bankkérdésnek momentán semmiféle kritikus jellege nincs és a legsekélyebb ok sincs az aggodalomra aziránt, mintha ez az audiencia valami radikális változást hozhatna, annál kevésbbé, mert hisz a kereskedelmi miniszter-alig néhány nap előtt tette közzé félhivatalos orgánumban, hogy az ő véleménye szerint a koalíció megtartása jelenlegi formájában egyenesen szükségesség.

Ha Kossuthot politikai kihallgatáson fogadják, úgy ez egyszerűen csak a politikai helyzet folyamánya és nem volna helyes ehhez messzebbmenő következtetéseket szőni. Maga az a tény, hogy Kossuth kihallgatását megelőzte a magyar miniszterelnök, dr. Wekerle audienciája s hogy voltaképen Wekerle volt az, aki a kereskedelmi miniszternek átnyújtotta az audienciára szóló meghívást, bizonyítja, hogy nincs készülöben semmiféle rendkívüli dolog.

Az összes politikai kérdések közül egyedül a katonatiszti fizetésrendezés ügyének van ezidőszert aktuális jelentősége. Ezt a kérdést tudvalevőleg májusban a delegációs ülészakban kell tárgyalás alá venni. Sima elintézésnek azonban a magyar parlamentben ma is még nagy akadályok állanak útjában, mivel a függetlenségi párt ragaszkodik ahhoz az állásponthoz, hogy a fizetésemelés is a kikapcsolt katonai kérdések közé tartozik. Kossuth Ferencz nem térhet ki az elől, hogy az uralkodót tájékoztassa erről a felfogásról. Politikai körökben azt hiszik, hogy Kossuth Ferencz ebből a tényállásból nem azt a következtetést fogja levonni, hogy a tisztifizetések rendezésének el kell maradnia, hanem érvet fog ebből kovácsolni arra vonatkozólag, hogy a katonai kérdések egész komplexumát meg kell oldani oly gyorsan, amint csak az lehetséges. Evvel, az audiencia, amely első sorban a katonatiszti fizetések dolgát illeti, összeköttetésbe kerülne a legfontosabb, még megoldatlan problémák egyikével. Kossuth hívatott arra, hogy a nagy katonai kérdésekben is képviselje a függetlenségi párt álláspontját és így előterjesztése ezeknek a kérdéseknek további sorára nézve esetleg nagyjelentőségű lesz.

Az osztrák lap eme kombinációira Sztéryni József államtitkár ma reggel egy újságíró előtt ezt a megjegyzést tette:

— A „N. Fr. Pr.“ cikkében foglaltak pusztán találgatáson alapulnak. A házszabályrevízió tárgyalása után tudvalevőleg be kell zárni a képviselőház ülészakát, az új ülészak megkezdése előtt pedig a miniszter a király előzetes beleegyezését kéri azokra a javaslatokra, amelyeket az új ülészakban újabban beterjeszteni óhajt. Ha azonban ő felsége az általános politikai kérdéseket is szóba hozza, a miniszter természetesen ezekben a kérdésekben is ki fogja fejezni álláspontját.

Kossuth hazatérése.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter a délután folyamán látogatást tett Schönnaich hadügyminiszternél, hogy köszönetet

mondjon neki a kinevezetése alkalmából a hadügyminiszter által küldött üdvözlő táviratért. Kossuth kereskedelmi miniszter röviddel elutazása előtt báró Aehrenthal külügyminiszternél is rövid ideig tartó látogatást tett. Délután öt órakor Kossuth kereskedelmi miniszter Sztérényi államtitkár, dr. Lersch Vilmos miniszteri tanácsos és dr. Tormay Géza titkár kíséretében visszautazott Budapestre. A ryugati pályaudvaron dr. Pally Sándor és Jakab Sándor titkárok várták a minisztert, aki lakására hajtatott.

A t. Házból.

I. Ős-kedély.

Mindenki tudta, aki csak legkevesebb összeköttetést is tart a kalendáriummal, mindenki tájékozódott volt afelől, hogy ma elseje van és pedig április elseje. De hogy elmúltak már azok az idők, mikor az emberek április elsején bolondot járattak egymással. Amikor levelet küldtek ismerőseiknek s a lepecsételt levélben ez volt:

Ma van április első napja,
A bolondok nevenapja,
Csiribiri kan veréb,
Ha bolond jó küldd odébb.

S akkor az illető más borítékba rakta a verses írást és ugyanazzal az emberrel más ismerőséhez küldte.

Talán faluhelyen itt-ott élnek még e szokások maradványai. Esetleg kisebb mezővárosokban és a megyei székhelyek külső tanyáin is. Ahol az emberek szalonját frustokolnak, mellé pálinkát kávéznak és nyomban utána jókedvű tréfákat csinálnak. Nálunk már a szobaleányok és inasok se igen törődnek vele. Minálunk sok más gond nyomja az embert így elsején, hogy miből mit kell fizetni és mit nem lehet fizetni, aztán hogy mit lehet beosztani egész hónapra a semmiből. Meg hasonló kellemetlen dolgok okozzák, hogy elfeledkeznek az április bolondos jelentőségéről.

A képviselő urak sem különböznek másoktól. Eszükbe se jutott, hogy amikor a plakátokon a hirdetéseket olvassák, hogy ezek nem érvényesek április elsején, mert ez a bolondok nevenapja és kikaczagják, ha mégis elmennek az ülésre.

Mentek bizony szépen rendben, mint bármelyik más napon, hitelesítették a jegyzőkönyvet és megvitatták a napirendet.

Csak Justh Gyula járt-kelt titokzatos mosolyival s az elnöki szobához vezető folyosón maga köré gyűjtötte a tekintélyesebb hírlapírókat. Néhány kijelentést tett aktuális kérdésekről, majd távozóban így szólt:

— Most kérem, én bemegyek a szobámba. De küldjék be hozzám Bihari urat és ha lehet, magát Lenkei Gusztáv elnök-kolléga urat és egyáltalán mindenkit, akiről felteszik, hogy nézeteimre kíváncsi.

Nosza szaladtak a buzgó tudósítók s elvették társaikat:

— Bihari, szaladj, Justh valami nagyon fontosat akar mondani.

Bihari a lelkiismeretes újságíró sietségével rohant:

— A kegyelmes ur, parancsol? — kérdezi isth elé lépve.

— Én?

— Azt mondták. Ide küldtek . . .

— Vagy úgy? Tehát ma van április első napja, a bolondok nevenapja.

Mindjárt utána beszalad Lenkei Gusztáv.

— A kegyelmes ur? . . .

— Áprililili — kiáltja elébe Justh.

Az eseteket hallva, egy kis vidámság keletkezett a folyosón, hisz még sem állhat nagyon

rosszul az ország szénája, ha a fórumon az Ős-kedély április elsején előtör és eget kér.

Aztán maga a tanácskozás is április elseje jegyében folyt. Még ma is a házszabályrevíziós javaslat első pontját tárgyalták és többek közt Molnár Jenő a disszidensek sorában ama nagy Mucius Scaevoláról beszélt, aki a hazafias önfeláldozás klasszikus mintaképe vala és leginkább hasonlított ő hozzájuk. A karokkal azonban meg vannak akadva, mert ezeket nem adhatják oda, szükségük van rájuk a gesztusok miatt. Teszem azt, Molnár Jenőről állítják, hogyha kikötnek a kezeit, akkor nem tudna beszélni, ellenben, ha bedugnák a száját, még akkor is beszélne a kezeivel.

Amíg beszélt, addig az elnöki széken Rakovszky István folytonosan csengett. Molnár ideges lett tőle:

— Borzasztó! Ez olyan, minthogyha mise lenne. Nem tudom hallgatni.

És néhány órával korábban ült le, mint ahogy tervezte.

Brediceanu Korjolán, ámbár római oláh, a következő szónok békét hagyott Mucius Scaevolának s az összes antik nagyságoknak, de az elnöki csengetésektől ő is annyira megzavarodott, hogy egyszer csak így szólt:

— Nem akarok kibújni a feleség alól.

Felelősséget akart mondani szegény, de a felesége járt az eszében.

— Méltóztassék a tárgyra térni — intette Rakovszky.

— A feleség . . .

— Az nincs a szőnyegen . . .

Brediceanu ötlöthatolt. Ő nem is gondolta, hogy a szőnyegen van a feleség. Azonban már nem segíthetett rajta. Rakovszky ragaszkodott hozzá és a következő egyszerű utasítást adta:

— Tessék csakis a tárgyról beszélni és megmondani: elfogadja-e a pontot, vagy nem és ha nem, akkor miféle módosítást nyújt be.

Dióhéjban ennyi valóban elég lenne s akkor egy nap alatt husz szónokot is elintéznének. De eszük ágában sincs, hogy az utasítást kövessék. Brediceanu éppen semmi hajlandóságot sem mutatott rá, hanem tovább fejtegette a szőnyeget, amíg Rakovszky megvonta tőle a szót.

Ebből és más eiféléből az oláhok, szerbek és tótok házszabályvitákat rendeztek és a nap fele ezzel telt el, míg a magyarok a padokat verdesték és tehetetlen haragjukban kiabáltak.

Tehát mégis megtartották a hagyományos április elsejét ama naiv szokások szerint, hogy ez a nap a bolondok nevenapja.

Csakhogy ilyen névnap a revíziós vita óta hat esik egy hétre.

II. Blahó Pál beszéde.

Tisztelt Ház! Bátorkodom mint tót nemzeti-ségem tagja, felszólamlani a napirenden megnevezett házszabályrevízió első pontja ellen.

Méltóztassék tekintetbe venni, tisztelt Ház, hogy a javaslattal be akarják hozni a tizenhat órás üléseket, azaz, hogy mi mindennap tizenhat órát ülünk, beszélünk és a többi másra, amire az embernek szüksége van, a napból és az éjszákából mindössze csak nyolcz óra maradion, mert ha 24-ből kivesszék 16-ot, marad nekem 8. Már most, tisztelt Ház, szerencsém lesz a tizenhat órás ülések elleni argumentumaimat előadni — egészségügyi szempontból.

Ugyebár, az ember mielőtt valamit csinálhatna, felkél az ágyából. De ekkor észreveszi, hogy már tíz óra van, szaladnia kell a Házba, az ember a csipáját se törülheti ki jól, az a gyuladásba beleragad és kapunk tőle egy szemnáthát, vagy később esetleg az egyiptomi szem-bajból valami csunyat és megvakulunk. (Egy hang: Bár már látnók!) Ezenkívül az ember nem

moshatja ki a száját, nem takaríthatja le a körmeit és mindjárt megvan a száj- és körömfájás. Már most tegyük fel, hogy mégis eljutunk a Házba vakon, sántán, bénán. De az ágyban meleg van, künn hűvös van, belénk esik az influenza. Mindegy. Az ember itt van, feláll és beszél. Beszél az ember egy órát, két órát. Iszik vizet, az jó a láz ellen, de nem használ a szemfájás, meg a körömfájás ellen. Aztán a sok beszédétől mégis megfájul a torka és készen van a nyavalya, a torokgyík, hogy a fene egye meg. Mit csinál az ember ennyi istennyilával? A lábamban köszvény van, azt áztatni kellene a Császárfürdőben, de nem tehetem, mert itt kell állanom és beszélnem kell, miután két órát beszéltem, még tizennégy órát kell kinlődnöm. Most belém ütött a görcs. Nem szakíthatom félbe a beszédet, mert nem adnak szünetet, tehát tovább kinlődök, nem bánom, ha meg is pukkadok. (Egy hang: Mi sem bánjuk!) Viszont azt sem bánom, ha önök pukkadnak meg. Csak azt akarom még előadni egészségügyi szempontból, hogy a sok ember sokat lélegzik, sokat köpköd és némely embernek bűdös a lába. Ez a sok ember megrontja a Ház levegőjét, megtölti bacillusokkal s egynémelyik még poloskát is hoz az éjjeli szállásáról. A szónok mindezt lenyeli és a bacillusoktól megkapja a tüdővérszt, a poloskáktól pedig a vakbélgyuladást, melyet operáltatni kell. A többiek jöhetnek-mehetnek, azoknak nem árt a veszedelmes levegő, amit ők csináltak, de a szegény szónokot minden győtri s el kell hozatni egy szemgyógyászt, torokspeczialistát, egy masseurt, egy belgyógyászt és egy operateur-t. Tele leszünk karbolal, jodoformmal, pirulákkal és bőrczafatok fognak körülöttünk heverni és még se mulik el tizenhat óra. Mert kérem szépen, az orvosspeczialisták nagyon sokat végezhetnek igen rövid idő alatt. Nekik könnyű, mert nekik nem kell beszélniök. Itt a Ház asztalára fektetnek bennünket s úgy ecsetelnek, dögönyöznek, csinálnak injekciókat, vagdosnak, operálnak s nekünk folytonosan beszélnünk kell . . . Kérem szépen, t. Ház, akkor ez az országgyűlés olyan lesz, mint egy klinika és kérem szépen, azt is megmondhatom, hogy többrendszere klinika lesz. Az egyik oldalon csak az ember nyelvét vágják ki, de a másik oldalon már benyulnak a belébe is.

Rakovszky István az elnöki széken ekkor egy kissé előrehajlik:

— A képviselő ur klinikai előadást tart. Ez nem függ össze a tárggyal. A szót megvonom.

Felkiáltások a disszidensek padsorában:

— Juj, de borzasztó erőszakos másodelnök!

Budapest, április 1.

A kitiltott Armezeitung lefoglalása. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter figyelmezteti a m. kir. posta- és távirahivatalokat, hogy a postai szállításból kitiltott „Danzer's Armezeitung” című lapot ujabban nyílt boríték alatt küldik be Magyarországra a katonaság részére. Felhívja ennél fogva a posta- és távirahivatalokat, hogy az ilyen nyomtatvány-küldeményre legyenek különös figyelemmel és ne mulasszák el az említett lapot lefoglalni. A kereskedelmi miniszternek ez az intézkedése a postai tarifán alapul, mely kötelességévé teszi a postahivataloknak, hogy a nyílt borítékban nyomtatványként bérmentesített postaküldeményeket ellenőrizzék.

Oszták pártok ülése. A keresztény szociális-ták szövetsége ma délután tanácskozást tartott s ugyanakkor ült össze a német nemzeti egyesület és a német agráriusok konferenciája is. Ez utóbbiaknak ülésén a szerb kereskedelmi szerződés volt napirenden, míg a német nemzeti szövetség a költségvetési bizottság legutóbbi ülésén történt események következtében beállott politikai helyzettel foglalkozott. Parlamenti körökben ma délután azt híresztelték, hogy Randa lovag egykori cseh miniszter lesz az elhunyt Hlavka-nak, az urakháza volt

tagjának utóda a cseh tudományos akadémia elnöki állásában.

A ruthének klubja a mai ülésen újból Romantzuk képviselőt választotta elnöké. Alelnökké Wassilko Miklós képviselőt, második alelnökké Ceglinski képviselőt választották. A parlamenti bizottságba az elnökségen kívül Levitzky Konstantin, dr. Bacinski és dr. Petruskievic képviselőket választották. Az ülésen a kormány ellen nagy elkeseredés mutatkozott, mert a Magyarországgal kötött kiegyezés perfektuálásakor történt megállapodásokat a kormány nem tartotta be és mert a legutóbbi galicziai választásoknál fokozottabb mértékben történtek visszaélések. A klub megbízásából a holnapi ülésen Ceglinski, Petruskievic és Levitzky Jenő képviselők sürgős javaslatokat foglalkoztatnak betervezni.

Egy tyuklépés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 1.

A házszabálymódosításra vonatkozó indítvány első szakaszának általános vitáját ma befejezték. Nem valami nagy haladás ugyan előre, de még ez a tyuklépés is jobb, mint semmi. Mielőtt ideig jutottak volna, Petrovics István, Hoffmann Ottó, Molnár Jenő, Brediceanu Koriolán, Damján Vazul, Blahó Pál és Eitner Zsigmond beszélt. Az utolsó kivételével, valamennyien az indítvány első szakasza ellen beszéltek. Brediceanu Koriolántól és Damján Vazultól — mert több ízben eltértek a tárgytól — az elnök megvonta a szót. Ez tüzesebb házszabály-vitára adott okot; ebben a vitában csak a nemzetiségiek vettek részt, kik mindenféle váddal illették az elnököt. A magyar képviselők élénken tiltakoztak a rakoncátlanok magaviselete ellen, az elnök pedig már azzal volt kénytelen őket megfenyegetni, hogyha észre nem térnek, a mentelmi bizottsághoz utasítja őket.

Az ülés végén Hoffmann Ottó a községi és körorvosok dolgában interpellálta a belügyminisztert. Andrassy Gyula a legnagyobb melegséggel szólott a községi és körorvosok helyzetéről; azt mondotta, hogy az a javaslat, mely ezen a türheterlen helyzeten segíteni fog, már munka alatt van s mihelyt a házszabályvita véget ér, leteszi a Ház asztalára. Az egész Ház élénk helyesléssel fogadta ezeket a kijelentéseket. — A másik interpelláló Nagy György volt, ki a Kossuth-nóta miatt lefokozott László Imre főhadnagy ügyét feszegette. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter kijelentette, hogy azt a szerencsétlen főhadnagyot nem a Kossuth-nóta, hanem botrányos magaviselete miatt fokozták le. Birái ellen semmiféle eljárást nem lehet indítani, mert ezek nem hivatásos bírák, hanem bajtársai voltak. A Ház tudomásul vette ezt a választ. — Utóljára Szekcsák Ferenc interpellált.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Szentkirályi Zoltán és Zlinszky István.

Az elnök: Megnyitja az ülést. Bejelentik, hogy összesen 68 régebbi interpelláció vár feleletet. Ujabbán négy interpellációt jelentettek be. Az indítványkönyvbe Nagy György irt be indítványt az április 11-iki nemzeti ünnep eltörléséről.

Nagy György kéri, hogy az interpellációk tárgyalását már egy órakor kezdjék meg.

Az elnök: Az lehetetlen. A házszabályok értelmében a Ház félkettőkor tér át az interpellációkra. Ha a képviselő urra akkor kerül a sor, este hét órakor is előterjesztheti interpellációját.

Nagy György: A két órakor észlelhető türelmetlenséggel megokolva, megismétli kérését.

A Ház elhatározza, hogy fél kettőkor tér át az interpellációkra. Ezután folytatják a házszabálymódosítás első pontjának részletes tárgyalását.

A házszabálymódosítás.

Petrovics István stílárás szempontból bírálja a javaslatot s egész csomó módosítást nyújt be, amelyek kinyomatását a Ház mellőzi.

Hoffmann Ottó az ellen a vád ellen tiltakozik, hogy a disszidensek a nemzetiségiekkel cimborálnak. Több indítványt és módosítást terjeszt elő. Pártolja Bozóky Árpádnak azt az indítványát, hogy a sürgőségről titkosan szavazzanak. Az indítványok kinyomatását a Ház nem rendeli el.

Molnár Jenő a disszidenseket Mucius Scevolához hasonlítja, aki az etruszkok táborában, hogy római hősiségét bizonyítsa, megégette a karját. Ők is állják a többség és a sajtó tüzét. Csatlakozik Maniu Gyula indítványához, hogy a mentelmi kérdések vétessenek ki a sürgőség alól. Pártolja Lengyel Zoltán és Bozóky módosításait is.

Brediceanu Koriolán azért kárhozza a 16 órai üléseket, mert minden rendkívüli helyzet rendkívüli küzdelmet kíván, ezt pedig a nemzetiségiek nem szívesen teszik. (Zaj. Derültség.) Beszéde közben folytonosan eltér a tárgytól, mire az elnök háromszor egymásután megint, hogy a tárgytól nem szabad elkalandoznia.

Lukács László: Majd harcolunk mi másképp is! Brediceanu Koriolán tovább beszél, hangja alig hallható.

Az elnök kéri, jöjjen előbbre.

Brediceanu Koriolán: Ezt nem teszi meg. (Zaj.) Tovább beszél, eltér a tárgytól, mire az elnök megvonta tőle a szót. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Az elnök eljárása.

Maniu Gyula: A házszabályokhoz kér szót. Tiltakozik az elnök eljárása ellen, amelyet házszabályellenesnek mond.

Az elnök: Háromszor figyelmeztette Brediceanust s csak negyedszerre vonta meg tőle a szót, holott már másodszerre joga lett volna. (Élénk helyeslés.)

Vlád Aurél a házszabályokhoz szól. Nem tartja kizártnak, hogy az elnökség letér a házszabályok útjáról.

Az elnök rendutasítja Vládót. (Élénk helyeslés.) Vlád Aurél csak általánosságban beszél. (Nagy zaj.) Az elnökség valóságban visszaélhet a házszabályokkal — csak föltételesen beszél.

Az elnök: A kérdéshez szabad szólani, de szélesebb medrű vitát nem engedhet meg. Tessék arról a házszabályértéséről beszélni, amelyet én követtem el. (Derültség.)

Vlád Aurél: Bejelenti Brediceanu mentelmi jogának megsértését amiatt, hogy az elnök nem enged beszélni.

Az elnök javaslatára elhatározza a Ház, hogy a bejelentést a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Vlád Aurél tovább beszél, össze-vissza lármáz, mire az elnök megvonta tőle a szót. (Zajos helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond: Ez a magyar parlamentárismus! (Nagy zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar s mások: Tiszta komédia, amit csinálnak.

Egy kis zaj.

Damján Vazul a házszabályrevízió ellen beszél. Nagy általánosságban bírálja a revíziót.

Az elnök figyelmezteti, hogy a második szakasz most nincs tárgyalás alatt. Most a részletes tárgyalásnál tartunk, ezzel tisztában kell lenni minden képviselőnek, aki ide jön. Ez a parlamenti műveltséghez tartozik. Ezt minden elsőéves jogász tudja. (Zaj.)

Damján Vazul tovább beszél. (Maniu Gyula és Vlád folytonosan közbeszól s zajong.)

Gróf Batthyány Tivadar: Ez türheterlen. Kommandirozni akarják az egész képviselőházat! (Zaj.)

Damján tovább beszél, eltér a tárgytól s az elnök megvonta tőle a szót. (Zajos helyeslés.)

Maniu Gyula a házszabályokhoz kér szót s bizonyítja, hogy az elnök az imént Vláddal szemben házszabályellenesen járt el. (Farkasházy élénken helyesel.) Elmondja a Vlád-éset lefolyását. Nehogy majd megint azt mondják, hogy nem hílen adtam elő a dolgot; mert úgy látszik, a képviselők nem értik ezt a kérdést.

Nagy lárna tör ki erre. Gróf Batthyány Tivadar, Thaly László s mások a padra csapnak, felugranak:

— Hallatlan vakmerőség!

— Elég volt!

Mások ezt kiáltják:

— Disznóság!

— Szemtelenség!

— El kell már velük bánni!

Az elnök előadja a Vlád-éset történetét s a Ház élénk helyeslése közben bizonyítja, hogy szabályszerűen járt el.

Hodza Milán hosszasan fejtegeti, hogy Vlád eljárása nem adott okot az elnöki szigorúságra.

Thaly László: Hát mikor pofon ütötték magát? Akkor hallgatott!

Pop-Csicsó István: Az elnök helytelenül és házszabályellenesen gyakorolta jogait. (Nagy zaj.) Az ily súlyos sértést nem lehet eltűnni. (Nagy zaj.) Ez visszaélés az elnöki jogokkal. (Viharos zaj. Sokan a padot ütik. Rendre, rendre! kiáltották.)

Az elnök: Pop-Csicsó Istvánt rendutasítja s megvonta tőle a szót. (Élénk helyeslés.) Ha így folytatják a nemzetiségiek, a mentelmi bizottsághoz utasítja őket. (Élénk helyeslés.)

Gróf Batthyány Tivadar: Ki kell zárni őket!

Vlád Aurél a házszabályokhoz szól. Az elnöknek nincs joga egyes képviselőket a mentelmi bizottsághoz utasítani. (Nagy zaj, viharos kiáltás: Rendre, rendre!)

Az elnök: Ehhez nincs joga beszélni a képviselő urnak; a szót megvonom! (Élénk helyeslés.)

Blahó Pál a javaslat első pontja ellen beszél.

Eitner Zsigmond: Ha nem is lett volna a magar részéről barátja a házszabályrevízióknak, a nemzetiségi képviselők magatartása arra indítaná, hogy a leghatározottabban pártolja. A Mérey-féle módosításhoz változtatásokat indítványoz.

Miután több szóнок a Nagy Emil-féle indítvány első pontjához nem jelentkezett, az elnök a vitát be-rekesztette s megállapította a következő ülés napirendjét.

A körorvosok fizetése.

Hoffmann Ottó a körorvosok fizetésének rendezése kérdésében intéz interpellációt a belügyminiszterhez.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Az interpelláció elő-terjesztésekor nem voltam itt, csak a végén érkeztem ide, de úgy tudom, hogy a t. képviselő ur azt kérdezi tőlem, hogy mikor fogom benyújtani a körorvosok fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslatot. (Halljuk! Halljuk!)

En mindjárt kezdettől fogva, attól a perctől kezdve, amidőn szerencsém — vagy inkább szerencsétlenségem — volt e helyet elfoglalni, át voltam havta attól a tudattól, hogy a legfontosabb és leg-sürgősebb kérdések egyike a körorvosok fizetésének rendezése (Élénk helyeslés), mert csakugyan botrányosak azok az állapotok, amelyek e téren uralkodnak. (Ugy van! Ugy van!) Tényleg úgy áll a dolog, hogy igen sok körorvosi állás üres, mert az azokkal járó rossz fizetésből művelt ember meg nem élhet. (Ugy van!) En tehát időt nem vesztve, elkészítettem a törvényjavaslatot; az tárgyalás alatt van a pénzügyminiszter ural, miután ez a javaslat nemcsak az orvosokot akar segíteni, hanem a községeken is (Élénk helyeslés.), amennyiben az a szándék, hogy ezen kérdés rendezésének költségeit a község vállairól levegyük és a törzsfizetéseket az állam vállalja. (Általános élénk helyeslés.) Természetes, hogy ilyen nagyobb összeg kiadása előtt a pénzügyminiszternek alaposan meg kell néznie, hogy nincs-e itt valami felesleges költség (Mozgás a baloldalon), mert hiszen az államkincstárra is tekintettel kell lennie. Ezért nem készíthetett el még teljesen a javaslat, hanem hiszem és reményelem, hogy mihelyt a Ház törvényjavaslatokkal foglalkozni képes lesz és mihelyt ez a mostani vita befejezést nyer, én is abban a helyzetben leszek, hogy ezt a javaslatot a Ház asztalára letehetem. (Élénk éljenzés és helyeslés. Fölkialtások balfelől: A törzsfizetéseket az állam adja.)

Kérem a t. Házat, hogy méltóztassék válaszomat tudomásul venni.

A belügyminiszter választát a Ház egyhangulag tudomásul vette.

A lefokozott főhadnagy.

Nagy György: László Imre volt közhadsereg-beli főhadnagy ügyében interpellál, aki hazafias ér-zéseinek lett áldozata. Biráit, akik rangjától megfosztották, a hadseregből kiüldözték, a vádlottak pad-jára kell állítani. Az a szellem, amely itéletükben megnyilatkozott, most is uralkodik a hadseregben. Kérdi a honvédelmi minisztert, hajlandó-e az ügy iratait a Ház elé terjeszteni. Hajlandó-e vizsgálatot indítani a László-ügy bírái ellen, és hajlandó-e megnyugtatóni őt, hogy a Kossuth-nóta élénklése miatt magyar katonákat ezután nem fognak büntetéssel sújtani?

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Az interpelláló László Imre főhadnagy esetéről interpellál, holott ilyenü főhadnagy a honvédségben soha sem volt. Sainálatát fejezi ki, hogy Nagy György interpellációt intéz hozzá, megbolygat egy kérdést, a melyet jobb lett volna a halottra nézve, pihenni hagyni. Nem áll az, hogy a katonákat üldöznék a „Kossuth-nóta”, vagy a „Jaj de hunczut a német” éneklése miatt. Efféle nóták élénklésért senkit sem ér üldözés, bántalom. (Helyeslés.) László Imre sem azért vesztette el rangját, hanem azért, mert zsufolt kávéházban ittas állapotban botrányt csinált. A be-csületbírósági tagokat László tulajdon bajtársai vá-lasztották. A határozatot lelkiismeretük szerint hoz-ták. Kéri válaszában tudomásul vételét.

Nagy György nem veszi tudomásul a miniszter választát és követeli az iratok előterjesztését.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter a Ház színe előtt még egyszer kijelenti, hogy Lászlót nem a Kossuth-nóta, hanem botrányos magaviselete miatt fosztották meg rangjától. Ezért nem küldte meg a kérvényi bizottság az iratokat.

Nagy György felszólalása után a Ház a választ tudomásul vette.
Ezután Székács Ferencz interpellált állítólagos turócsmegyeyi csendőri erőszakoskodás miatt.
Az ülés fél háromkor véget ér.

Kitüntetések a kiegyezésért.

— A királyi kéziratok. —

Budapest, április 1.

„Országos Törvénytar“ mai számában hirdeti ki a kiegyezésre vonatkozó szentesített törvényeket és ugyancsak ma közli a hivatalos lap azokat a kitüntetések, amelyekben a király — mint már jelentettük — a kiegyezés megkötése körül szerzett érdemeik elismerésül Kossuth, Darányi minisztereket, Mezőssy, Sztéryny, Popovics államtitkárokat és több magyarországi állami tisztviselőt részesített. A kitüntetéséről szóló királyi kéziratok így hangzanak:

Kedves Kossuth! A monarchia két állama közötti gazdasági viszonyok hosszabb időtartamra történt szabályozása alkalmából indítva érzem magamat, hogy önnek nehéz viszonyok közt kifejtett kiváló tevékenységéért teljes elismerésemet fejezzem ki, aminek látható jeléül önnek Lipót-rendem nagykeresztjét díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1908. évi márczius 30-án. Ferencz József s. k., Wekerle Sándor s. k.

Kedves Darányi! Azért a kiváló és eredményes közreműködésért, amelyet ön a monarchia két állama közötti gazdasági viszonyok hosszabb időtartamra történt szabályozása körül kifejtett, önnek köszönetemet és teljes elismerésemet fejezem ki. Kelt Bécsben, 1908. évi márczius 30-án. Ferencz József s. k., Wekerle Sándor s. k.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Mezőssy Béla földmívelésügyi államtitkárnak, az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezés létrejötté körül szerzett kiváló érdemei elismerésül Lipót-rendem közepkeresztjét díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1908. évi márczius 30-án. Ferencz József s. k. Zichy Aladár s. k.

Ó császári és apostoli királyi Felsége folyó évi márczius 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Popovics Sándor pénzügyminiszteri és Sztéryny József kereskedelemügyi miniszteri államtitkároknak a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Magyar földmívelésügyi miniszterem előterjesztésére Ottlik Iván miniszteri tanácsost államtitkárrá kinevezem. Kelt Bécsben, 1908. évi márczius 30-án. Ferencz József s. k., Darányi Ignác s. k.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére megengedem, hogy az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezésre vonatkozó tárgyalások körül szerzett kiváló érdemeikért Márfy Ede és Marschalkó József pénzügyminiszteri miniszteri osztálytanácsosoknak elismerésem tudtul adassék és ugyanezen alkalomból Szájbély Kálmán magyar királyi udvari tanácsos, államvasuti igazgatónak és dr. Teleszky János miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott pénzügyminiszteri miniszteri osztálytanácsosnak Lipót-rendem lovagkeresztjét, mindkettőnek díjmentesen, továbbá Dobokay Lajos földmívelésügyi miniszteri miniszteri tanácsos, országos borászati kormánybiztosnak és dr. Hutyra Ferencz magyar királyi udvari tanácsosnak, az állatorvosi főiskola rektorának, Ferencz József-rendem közepkeresztjét, Péchy József földmívelésügyi miniszteri miniszteri osztálytanácsosnak Ferencz József-rendem tiszti keresztjét, dr. Neumann Károly, báró Wimmersperg Frigyes kereskedelemügyi miniszteri miniszteri osztálytanácsosoknak, valamint dr. Polner Ödön, az igazságügyminiszteriumba beosztott ítélőtáblai bírónak, dr. Kósa Zsigmond szabadalmi bírónak és György Lóránd miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott földmívelésügyi miniszteri miniszteri titkárnak III. osztályú vaskorona-rendemet, — mindnyájuknak díjmentesen, dr. Péteri Ödön, dr. Sczitovszky Tibor és báró dr. Malcomes Gyula kereskedelemügyi miniszteri miniszteri segédtitkároknak, valamint Uray Zoltán vasuti és hajózási biztosnak Ferencz József-rendem lovagkeresztjét, végül dr. Jármy Elemér kereskedelemügyi miniszteri miniszteri segédfogalmazónak a koronás arany érdemkeresztet adományozom. Kelt Bécsben, 1908. évi márczius 30-án. Ferencz József s. k., gróf Zichy Aladár s. k.

Magyar miniszteriumom előterjesztésére kiváló és rendkívüli munkásságuk elismerésül dr. Lers Vilmos kereskedelemügyi miniszteri miniszteri osztálytanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet, dr. Csatóry Frigyes nyugalmazott államvasuti igazgató-helyettesnek a magyar királyi udvari tanácsosi címet, Edvi-III. Aladár felsőipariskolai igazgatónak és Hajnal Vilmos államvasuti főfel-

ügyelőnek a miniszteri osztálytanácsosi címet és végül Marzsó Károly vasuti és hajózási főfelügyelőnek a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1908. évi márczius 30-án. Ferencz József s. k. Wekerle Sándor s. k.

Schönaich Ferencz közös hadügyminiszter a kitüntetés alkalmából a következő magyar nyelvű távirattal üdvözölte Kossuth Ferenczet: „Fogadja Nagyméltóságod őszinte szerencsekívánataimat legfelsőbb kitüntetése alkalmából.“

A cseh nyelvkérdés.

Bécs, április 1.

Báró Beck osztrák miniszterelnök a költségvetési bizottság mai ülésén nyilatkozott a csehek nyelvkérdéséről. Dr. Klein igazságügyminiszter tegnapi beszéde tudvalevőleg nagy forrongást idézett elő úgy a csehek, mint a németek között, ugyanarra, hogy politikai körökben az igazságügyi miniszter állását tarthatatlannak látták. Beck ma segítségére sietett miniszter társának és hogy mindkét pártot lecsillapítsa, kijelentette, hogy a kormány a nyelvkérdésben törvényjavaslatot készít, mely minden pártot ki fog elégíteni. Ennek megvalósításáig kéri, hogy az érdekelt tényezők a statusquo ante elvét tartsák fen.

A miniszterelnök beszédének bevezető részében kijelentette, hogy csatlakozik az igazságügyminiszter tegnapi nyilatkozatához, aztán így folytatta:

Az a bizonytalan állapot, amely a nyelvhasználat tekintetében a cseh hatóságoknál annyiszor fennáll, különösen az események legújabb fordulatánál fogva tarthatatlan és politikai szempontból annyival is inkább veszélyes, mert tudvalevőleg a nyelvkérdés hatása messze túlterjednek Csehország határain. Az ezen téren történt legújabb események a cseh nép képviselőit nehéz helyzetbe hozták. Mert ezek amiatt panaszkodnak, hogy a legutóbb történtek után azon tény elé vannak állítva, hogy egyes bírák az évek óta fennálló és a legfelsőbb bíróságtól és a birodalmi törvényszéktől is követett alapelveket a nyelvkérdést illetően hirtelen feladják és új irányokat követnek. De egyszersmind a német nép képviselői is panaszkodnak amiatt, hogy a nyelvkérdés kialakulása Csehországban rájuk nézve is hasonlóképp cseppet sem kielégítő helyzetet teremtett. Így tehát nem ejt-het tévedésbe az a jelenség, hogy a jelenlegi állapot mindkét félre nézve tarthatatlan, mert nem nyújt biztosítékot a töle igényelt nyelvhasználat állandóságát illetőleg. Ilyen bizonytalanság a kormányzatot is megnehezíti és kárt okoz annak, az igazságszolgáltatás tekintélyét pedig lealacsonyítja és esetleg az állampolgárok fontos gazdasági érdekeinek komoly veszélyeztetésével járna. És csak akkor szünnék meg az egységes igazságszolgáltatás egymásnak ellentmondó ítéletei, ha a mostani állapotok helyett egy biztos és törvényes és az állami hatóságok nyelvhasználatának egész területét felölelő rend létesül és ez gyszersmind biztosítja a nemzeti jogok élvezését is. Ebből az alapgondolatból kiindulva, amelyet a lefolyt tíz esztendő tapasztalatai kétségbevonhatatlanul igazolnak, a kormány olyan nyelvtörvény-javaslatot dolgoz ki, amelynél már csak az utolsó revízió szükséges. A kormány azonban tudatában van annak is, hogy akciójának súlypontja nemcsak ily törvényjavaslat létesítésében, hanem abban is van, hogy oly konstellációt hozzon létre, amely a tervezet nyugodt fogadtatását és annak elfogadását teszi lehetővé. Ezért mindent meg fog tenni, hogy a törvényjavaslat számára a talajt parlamenti úton is előkészítse. A kormány azonban elengedhetetlennek tartja, hogy egyelőre, vagyis szilárd és törvényes normák létesítésének időpontjáig az összes érdekelt tényezők a statusquo ante elvét tartsák fenn, ezen ne tegyenek lényeges változtatásokat. Ez az a pont és cél, amelyre mindazok, akik a nagy politikai pártok zavartalan együttműködésében érdekelve vannak, fáradozásait irányítani tartoznak. A békekötést fegyverszünetnek kell megelőznie. A kormány törekvése és fáradozása oda irányul, hogy a cseh hatóságok nyelvhasználatának, hacsak ideiglenes rendezésére, hordképessé tegye a parlamenti járművet és hogyha az igazságosság és méltányosság szellemétől áthatva szilárdan akarunk e kétségkívül nehéz és fáradságos ut minden-

esetre a célhoz is fog vezetni. A kormány azonban egymaga nem képes mindent elvégezni. A felelősségből — uraim — ugyanakkora részük van önöknek is. Egyesült és becsületes munkával fogjuk e nagy művet is megvalósítani.

Klofac képviselő kijelenti, hogy nem elégszik meg a miniszterelnök jelentésével. Azután berekesztik az ülést, hogy a pártoknak időt engedjenek a tanácskozásokra. Legközelebbi ülés holnap.

A cseh pártok ma elhatározták, hogy megszavazzák az igazságügyminiszterium költségvetését és csak tiltakozó nyilatkozatra fognak szorítkozni. Ilyen körülmények között dr. Klein megmarad az igazságügyminiszterium élén, ellenben lovag Wessely, a prágai országos főtörvényszék elnöke szabadságra megy s azután nem fog visszatérni állomására.

A képviselőház holnapi ülésén a kormányjavaslatokat sürgős indítványok alakjában fogja a kormány betervezni. Ezek között van a régi ujonczjavaslat a régi létszámmal, a Landwehr-létszám emeléséről szóló javaslat, a közmunkaminiszterium létesítésére és a tartalékosok kedvezményeire vonatkozó törvényjavaslatokat. A képviselőház a husvét szünet után fogja tárgyalás alá venni a Landwehr létszámemeléséről szóló javaslatot.

KÜLFÖLD.

Nikita és Vilmos császár találkozója. Nikita látogatásáról a Hohenzollern fedélzetén, a következő ujjab részleteket kaptuk: A tanácskozás Vilmos császár és Nikita fejedelem között a Hohenzollern egy félóránál is tovább tartott. Nyilvánvaló, hogy a fejedelem látogatása előre be volt jelentve, mert Vilmos császár a fedélzeten várta vendégét. A beszélgetés után a császár a fedélzet lépcsőig kísérté Nikita fejedelemet és igen szívesen vett tőle búcsút. Kétségtelen, hogy a látogatás a Duna-Adria-vasut tervével függött össze, mert a montenegrói fejedelmek nagy érdeke, hogy a vasut Antivariig vezessen s minthogy a berlini szerződés a montenegrói fejedelmet arra kötelezi, hogy Ausztria-Magyarországgal alkalomadtán jusson megállapodásra az azon területen tervezett vasut építése és üzeme tárgyában, a fejedelem a német császár közbenjárását kérte az osztrák-magyar külügyi kormánytól.

Német birodalmi ülés. A birodalmi gyűlés mai ülésén elsősorban is Gampnak a keleti tartományokba küldött hivatalnokoknak andandó pótlékra vonatkozó határozati javaslata feletti szavazást ejtette meg, még pedig elsősorban a pótlékok visszavonhatlanságáról szóló módosító indítvány felett. E módosító indítványt nagy többséggel elfogadták. Ezután névszerinti szavazásban 163 szavazattal 142 ellenében elfogadták Gamp határozati javaslatát. Ezután a természetes vízi utak beszedett hajózási illetékekre vonatkozó interpellációkat tárgyalták. Bettman-Holweg államtitkár az interpellációkra válaszolva kifejti, hogy eddig még nem lehetett megegyezésre jutni ebben a kérdésben. Breitenbach miniszter kijelenti, hogy a hajózási illetékek kérdése csak közös megegyezés útján rendezhető. A porosz kormány a természetes vízi utak megjavítására és kiépítésére szánt eszközöket attól teszi majd függővé, mily mértékben valósul meg programja. Az összes érdekelt szövetséges országok autonómiája és szuverenitása teljes mértékben megóvatik.

Dr. Dávid szociáldemokrata szerint Poroszország túléli a birodalmi alkotmány korlátait, melytől partikuláris agrár kérdései jönnek tekintetbe. Egyben zsaroló politikával és illojalitással vádolja a kormányt. Breitenbach miniszter tiltakozik ezen kitételek ellen és hangsúlyozza, téved az a feltevés, hogy a hajózási illetéket, a teherdíjtételeket, növelni fogják. Kerstenberger centrupárti képviselő kifejti, hogy nemcsak Bajorország, hanem Baden, Württemberg és Svájc, valamint Ausztria szempontjából is nagyfontosságú a hajózási illetmények kérdése.

Vilmos császár és a szultán. Konstantinápolyi lapok jelentik, hogy a Vilmos császár üdvözlése céljából az epiruszi partokra elindult török küldöttség a szultán kéziratát viszi magával. Törökök körében az a hír van elterjedve, hogy a szultán e sajátkezű levélben Vilmos császárt Sztambulba látogatásra

hívt meg. A török lapok ma félhivatalos kommunikét közölnek, mely szerint, tekintettel a szultán és Vilmos császár között fennálló őszinte barátságra, Turkhan basa vakuf miniszter megbízást kapott, hogy a császárt az Adriai tengerparton teendő látogatásai alkalmával a szultán nevében üdvözölje.

Ujabb harcok Marokkóban. D'Amade tábornok márczius 29-én táviratot küldött kormányának, amelyben jelenti, hogy a megállapított pacifikációs terv szerint a Mdakrasz-törzs területére vonult be. Miután e törzs egy része folytonosan ellenségesen viselkedik a francziákkal szemben, szükségesnek mutatkozott, hogy a francia csapatok energikusan lépjenek föl velük szemben, hogy területükön átvonulhassanak. Egy szakasz vadász és egy szakasz spáhi állott szemben háromszáz marokkóival. Az ellenséget M'Quarteig üldözték és a vadászok a Qued Fekka balpartjára, vagyis a termékeny vidék határáig nyomultak előre. A francia csapatnak nyolcz halottja volt, ezek között a szakaszokat vezető két tiszt. A francia katonák közül tizenketten megsebesültek.

Aznap, amikor a francia marokkói csapatok Mdakra felé vonultak, Abdul Aziz szultán Rabatban fogadta a Figaro egy munkatársát. A francia hírlapíró a magával hozott vezérkari térképen megmagyarázta a szultánnak az ütközetek lefolyását s nem győzte eléggé magasztalni D'Amade tábornok hadvezéri képességeit. Ekkor Abdul Aziz így szólt a hírlapíróhoz:

— Ha viszontlátod D'Amade tábornokot, vagy Liautey, mondd meg neki, hogy én, aki pedig jobban ismerem nálunknál a rebelleket, azt üzenem nekik, hogy mindaddig, amíg nem ejtenek foglyokat és nem haltják el csordaszámra barmaikat, azokat az embereket nem fogják ránczba szedhetni. Nem elég az, ha tíz, husz vagy több lázadót agyonlőnek.

A francia hírlapíró megígérte a szultánnak, hogy át fogja adni üzenetét, de megjegyezte, hogy a francia kormány rossz néven venné, ha az expedíció foglyokat ejtene és a francia katonaság parancsnokának erre vonatkozólag pontos utasításokat kellene kapnia Párisból.

A szultán nagy élénkséggel vágott a hírlapíró szavába:

— Ez bámulatos! Most már értem, hogy miért történt az, mikor D'Amade fivérem meghalását futni engedte, holott megsemmisítő csapat mérhetett volna rá. Azt hiszem, Párisban még mindig nem tudják, milyen nagy a marokkóiak gyűlölete ellenetek, francziák ellen.

Dutaillius hírlapíró e tudósításának végén igéri, hogy fényképfelvételeket fog küldeni Abdul Aziz szultánról és a kettőjük között végbement találkozásról.

Az orosz flottakérdés. Az államtanács Trubeckoj herceg elnöke alatt ülést tartott, amelyen gróf Witte nagy beszédet mondott a flottakérdésről. Hangsúlyozta, hogy a haditengerészet újjászervezésekor tekintettel kell lenni az ország teherviselő képességére s a kormánynak szigorúan kell alkalmazkodnia ahhoz. Igaz, hogy a jövedelmek növekedése alaposan remélhető, de ugyanazzal karöltve jár a kiadások emelkedése is, mert új vasuti tervek, kulturális intézmények nehezdednek az állami költségvetésre. A pénzügyi kormányzat mindenekelőtt iparkodnia kell Oroszország hitelét ismét helyreállítani s ha majd ez sikerül, első feladat legyen a szárazföldi hadsereg megerősítése, a flotta szervezéséről és szaporításáról 1914 előtt nem lehet szó. Ugyanezen az ülésen felszólt Dzubasov tengernagy is és utalt a flottának nagy stratégiai jelentőségére. Gróf Wittének azt felelte, hogy Japán pénzügyi helyzetét is súlyosan megrendítette a háború, de nem törődve vele, Japán nem rettent vissza újabb áldozatoktól és a háború befejezése után kettőzött energiával iparkodott flottáját javítani és megerősíteni. Egyébként a tengerészeti kormány egyelőre csak négy páncélos hajót akar építeni s ennek költségeit bízást meg lehet szavazni.

A szkupstina feloszlata. A szerb parlamenti helyzet megint válságos lett, mert az ifjú radikális ellenzék obstrukcióval akarja megbuktatni a Pasic-kormányt és semmi áron sem engedi, hogy még az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés tárgyalása előtt a szkupstina harmadik olvasásában is végezzen a költségvetéssel. Pasic el van tőkelve a szkupstina

feloszlására, ha az ifjú radikális párt meg akarná obstruálni a kereskedelmi szerződést s meg van arról győződve, hogy az új választásokból az ellenzék megtízdelve fog visszakerülni.

A szkupstinában ma a napirend előtt Pecic ifjú-radikális azt kérdezte a miniszterelnöktől, hogy tudással bír-e arról, hogy a Macedóniára vonatkozó angol fehér könyv és Grey államtitkárnak kormányzó kinevezésére vonatkozó javaslata Németországban és Angliában nagy vihart idézett elő. Pasic miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy az angol javaslat vitát idézett ugyan elő Németországban és Angliában, de viharról szó sincs. A miniszterelnök különben már a külügyi költségvetés tárgyalásakor körvonalazta a szerb kormánynak e kérdésben elfoglalt álláspontját.

Hill — berlini nagykövet. A sok ellentmondó hír után ma végre tisztázódott a Hill-ügy. Egy washingtoni távirat szerint Roosevelt elnök elfogadta Tower berlini nagykövet lemondását s egyúttal kinevezte Hill James Dávidot nagykövetté. Több szenátornak az a szándéka, hogy a kormánytól bizalmas fölvilágosítást kérjen a Hill kinevezésével kapcsolatos differenciákról.

Összeesküvés a szultán ellen. Az orosz nagykövetség beleegyezett, hogy a török külügyminiszter és a konstantinápolyi orosz dragomán jelenlétében hallgassák ki az orosz segéd-dragomán fiát, akit aktalopással gyanúsít a porta. Az eddigi vizsgálat állítólag azt derítette ki, hogy az orosz helyettes dragomán fia, ki fogságban van, többémdagával összeesküvést forralt a szultán élete ellen.

Az amerikai flotta utja. Melbourneból jelentik, hogy Deakon miniszterelnök ma az angol gyarmatiügyi minisztériumtól érkezett két jegyzéktáviratot közöl a parlamenttel. Az első, márczius 21-én kelt jegyzék azt mondja, hogy az amerikai flotta június 26-án indul el San-Franciskóból és Havai, valamint Samoa érintésével Melbournebe megy, ahova körülbelül szeptember 1-én érkezik és ahol tíz napig fog időzni. Onnan tíz napi időzésre Sidneybe megy. A másik, ma érkezett jegyzéktávirat szerint az amerikai flotta ausztráliai látogatását a Japánban teendő látogatás nem érinti. Deakon megjegyezte, hogy a meghívást Adelaidere, Freemantlere és Brisbanere is kiterjesztik.

Görög-török vasuti csatlakozás. A görög kamara mai ülésén Skuzes külügyminiszter Dragomisz képviselő több kérdésére válaszolva, kijelentette, hogy a görög kormány jegyzéket intézett a portához, amelyben kéri a görög és török vasutak csatlakozásának keresztülvitelét és kérte a hatalmak támogatását e terv megvalósítása érdekében. A hatalmak utasították konstantinápolyi képviselőiket a görög kívánság támogatására. Csak Anglia volt az, amely, bár helyesli a vasuti csatlakozás tervét, az osztrák-magyar kormányhoz intézett jegyzékében kijelentette, hogy a reformkérdést fontosabbnak tartja a vasuti csatlakozás kérdésének megoldásánál. A 3%-os török beviteli vámak felemelését illetően Skuzes kijelentette, hogy a porta a görög kormánnyal szemben a vámemelés egyszerű notifikálásával megelégedett.

Nagy sikkasztások Bulgáriában. Kiderült, hogy a Stambulowisták kormánya alatt nagy sikkasztások és visszaélések történtek a gyorsított ágyuk és más hadiszerek szállítása körül, amelyeket a bolgár hadügyi kormány tudvalevőleg a creusoti Schneider-gyárnál rendelt meg. A visszaélések földerítésére Nikolajew új hadügyminiszter vizsgáló-bizottságot küldött ki. Az eddigi vizsgálat arra az eredményre vezetett, hogy az 1905-ben megrendelt 81 üteg gyorsított ágyu szállítása körül nagy rendtelenségek fordultak elő és hogy az egyéb hadiszerek minőségére nézve nem felelnek meg a követelményeknek. Ez a visszaélés csak magas állású személyiségek megvesztegetése után volt lehetséges. A francia Schneider-gyár többek között szállított 25 millió frankon ruházati s egyéb felszerelési cikkeket, amelyeket ismeretlen kisebb francia cégektől vásárolt össze, még pedig sokkal olcsóbb áron, mint amennyiért a bolgár kormány közvetlenül megszerezhetette volna. Nagy a felháborodás a francia Schneider cég ellen, amely az előbbi bolgár hadügyi vezetőség korrupcióját felhasználta arra, hogy a bolgár hadsereget drága pénzben bitvány fölszerelés-

sel lássa el. A közvélemény követeli, hogy az eddigi agyonhallgatás rendszerével szakítson a kormány és a törvényszék előtt lakoljanak a bűnösök.

Még egy Barkóczy-ügy.

— Kinos jelenet az anyakönyvvezető előtt. —
Budapest, április 1.

Egy Barkóczy-ügy már fölzavarta az ország közvéleményét most két esztendeje, amikor Barkóczy kultuszminiszteri tanácsos egy tanári gyűlésen Apponyi nevében beszélve, különbséget tett az igaz kereszténység és a tételen torzvallások között. Akkor nagy visszataszást keltett ez a hivatalos beszéd mezébe öltöztetett felekezeti türelmetlenség. Báró Barkóczy azonban úgy látszik, nem okult az esetből, mert legujabban ismét okot adott egy hasonló megbotránkozásra. Az eset a következő:

A budai II. kerületi anyakönyvi hivatalban Karczka Imre helyettes anyakönyvvezető múlt hét keddjén délelőtt tizenegy órakor esketette össze Szekeres Antal középiskolai tanárt Pető Erzsi kisasszonnyal. A vőlegény tanu Széll Ignác nyugalmazott államtitkár és báró Barkóczy Sándor kultuszminiszteri osztálytanácsos voltak. A polgári esketésen a kultuszminiszteri osztálytanácsos, szakítva minden eddigi hagyománnyal, a polgári szertartás alatt nem akart felállni. Utóbb pedig megtagadta az esketési jegyzőkönyv aláírását.

Karczka Imre helyettes anyakönyvvezető a hiteles tényállást következőképp adja elő:

Az esketés a múlt hét keddi napján történt. Elmondom egészen hitelesen és tárgyilagosan a részleteit. A menyasszony, a vőlegény és a násznép, a tanukkal együtt ülve hallgatták végig a beszédem elejét. Ezen nem volt semmi rendkívüli. Mikor azután a kérdésekre s az ünnepi aktusra került a sor, felkértem a hölgyeket és az urakat, hogy álljanak fel. Mindenki felállt, Széll államtitkár is, csak éppen a báró maradt ülve. Igen nyugodtan, mintha nem hallotta volna, amit mondtam. Pár percig némán és kérdőleg néztem rá, azután így szóltam:

— Tessék felállni, mert a törvény tisztelete és az ünnepélyes aktus megkívánja, hogy a szertartást mindenki állva hallgassa végig!

Báró Barkóczy erre kényszeredetten felállt, mint akinek nem tetszik a dolog, közben rövid megjegyzést tett, hogy nem tartozik felállni, mert a törvény ezt nem írja elő. A megjegyzésre nem feleltem, mivel nem akartam zavarni az ünnepi aktust. Utána jegyzőkönyv aláírására került a sor s a méltóságos ur megtagadta a jegyzőkönyv aláírását. A törvény nem kötelezi erre a tanukat s a klerikális mágnások közül sokan nem szokták aláírni a házassági jegyzőkönyvet. Az aktus után azonban reflektáltam a báró ur kijelentésére, megmondtam, hogy példátlan dolog, hogy valaki ne álljon fel az esketés alatt és ez annál rendkívülőbb, mert arról van szó, hogy egy kultuszminiszteri osztálytanácsos követi el a törvény iránti tiszteletlenséget. S nekem kötelességem volt felszólítani, hogy álljon fel, a törvény írja elő az anyakönyvvezetőnek, hogy kötelessége az ünnepies jelleg megóvása.

Rám nézve különben tárgytalan a dolog, mert Barkóczy felállt. Nem is vettem jegyzőkönyvbe, csupán azt, hogy nem írta alá az esketési okiratot.

Az előadottak lényegét megerősítette Barkóczy miniszteri tanácsos is, aki így nyilatkozott:

— Igaz, hogy ülve maradtam, de mikor az anyakönyvvezető szólt, akkor fölálltam, mert nem akartam botrányt vagy kellemetlenséget csinálni. De nem tartozom vele, hogy fölálljak. Számos esetben a feiek, sőt a jegyespár is ülve maradnak. Az is, hogy nem írtam alá a jegyzőkönyvet, de ez sem kötelességem. A törvény ezt nem hagyja meg, csak egy miniszteri utasítás rendelkezik ebben az ügyben. Az alá nem írónak nyilatkozni kell, hogy miért tagadja meg az aláírást. Én megmondtam, hogy vallási meggyőződésből teszem. Mondhattam volna mást is, de én őszinte voltam. Száz és száz ilyen eset fordult elő már az előző kormányok alatt és senkisémet csinált belőle kázust. Nem is érdemes.

Széchenyiék megérkeztek.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 1.

Amiről hetek óta regélnek a hírek, ami hetek óta állandó tárgyát képezi úgy az előkelő társaságok szalonjainak, mint a külvárosok lebujáinak, az ma bekövetkezett. Gróf Széchenyi László és ifjú neje, Vanderbilt Gladys ma este megérkeztek Budapestre.

A lapok híreiből megtudtuk, hogy a grófék hány cseléddel utaznak, milyen városban, melyik szállodában vannak, hány szobát bérelnek, hányszor rendeztetni a grófné fürteit, milyen színű zsebkendőt használ a gróf. Megtudtuk, hogy hány cseléddel utaznak, mit esznek, mit isznak és mivel töltik el az egész napot.

Ezeknek előrebocsajtása után pedig megállapíthatjuk azt a tényt, hogy világhódító uralkodóknak nagy tetteiről, világot rengető hódításairól kevesebet örökölt meg a történelem, mint amennyit mi már most tudunk a grófi pár intim családi életéből. Ez az igazság. Neróóról megörököltette a történelem, hogy felújította Rómát, hogy gyönyörködhesse az egykori Trója pusztulásában, most még az is köztudatba megy, hogy a grófnak — magyar inasa van.

Tehát megérkeztek. Itt vannak a bérczes Magyarország büszke fővárosában és ekkor már nincs más kötelességünk, mint regisztrálni azokat az eseményeket, amelyek a grófi pár megérkezésére és itt tartózkodására vonatkoznak.

Tudósítónk jelentése itt következik:

A lapok mai hírei közölték, hogy gróf Széchenyi László és neje, született Vanderbilt Gladys nem érkezhettek ma Budapestre, mert a grófnő hirtelen megbetegedett és Chiari bécsi tanár kezeli. Így tehát senki sem gondolt arra, hogy mégis megjönnek, aminek az volt az eredménye, hogy a grófi pár, mikor ma este hét órakor a nyugoti pályaudvaron leszállt a vonatról, az állomás személyzetén kívül nem volt a pályaudvaron egy lélek sem.

Széchenyiék a bécs—budapesti gyorsvonalat egy első osztályú szakaszt bérelték ki az utra. Ugy látszik, ezzel is el akarták kerülni az érdeklődő tömeg kíváncsiságát.

A család tagjai közül csak gróf Széchenyi István várta az érkezőket a pályaudvaron. László gróf kinézett a kocs ablakán és a még rögbő vonatról üdvözölte bátyját, aki természetesen ugyanily örömmel és szeretettel viszonzta az üdvözlést.

Megérkezés után azonnal egy kétfogatú számozatlan bérkocsiba ültek és a Hungária-szállóba hajtottak. Itt már jó előre volt számukra bérelve lakás és pedig az „apartement de Prince“ a fejedelmek lakosztálya. Ezt a lakosztályt az első emeleten levő száztizenegy—száztizenöt számú szobák képezik. Szalon, hálószoba, nappali szoba, fürdő és két inaszoba képezik az ideiglenes hajlékot. A grófné komornájának természetesen külön szobája van.

A grófnének megérkezés után megmutatták a fejedelmi pompával és kényelemmel ellátott szobákat és mikor a Duna-partra néző ablakokból kitekintett a szürke estébe, láthatóan gyönyörködött a tájban és valósággal el volt ragadtatva a kilátástól. A grófné sötétszürke zsaket-ruhában — ugyanabban, amiben utazott — volt és környezetével állandóan franciául beszélt.

Mikor ezen is átestek, visszavonultak lakosztályukba, hogy a vacsorához átöltözzenek. A grófnő pazar csipke-ponyolyát vett föl, az urak pedig smokingban voltak. A vacsora, amelyet főnt fogyasztottak el, a következő fogásokból állott:

- Orsovai kaviár
- Ramstek zöld borsóval
- Burgonya piré
- Parfait, gyümölcs
- Bor
- Saint Marceaux vin brut.

A vacsora körülbelül tíz órakor ért véget. A fiatal pár ezután rögtön vissza is vonult. Holnap este utaznak gróf Széchenyi anyjának meglátogatására Ökömezőre.

Hogy tudósításunk teljes legyen és hogy az

igazságnak mindenben megfeleljen, közölnünk kell, hogy a fiatal pár most használt először közös hálószobát.

Az eltűnt negyedmillió.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 1.

Immár kétségkívül bizonyos, hogy a báró Fechtig vagyonából körülbelül negyedmilliót kitevő értékpapír, a báró jogtanácsosa és vagyonának kezelője dr. Novák Sándor kezén tűnt el. Erre vall az eddigi nyomozás és az ennek során kihallgatott tanúk vallomása.

A köztisztelet, amiben dr. Novák Sándornak harminczesztendei munkálkodása alatt része volt, távol tartott személyétől minden gyanút. Minden, ami bűnössége mellett szólt, csupán hipokrizis volt. Pozitívet nem lehetett állítani addig, amíg a nyomozás a legapróbb részleteket fel nem derítette és ezzel teljes világosságot vetett arra az ügyre, amely egy halottat család vádjával illet.

A halottat megrágalmazni nem lehet, de nem is szabad. Nem védheti magát. Ma azonban nyilván ki lehet mondani, hogy az eltűnt negyedmilliót kitevő vagyon az ő kezén kallódott el.

Ezt bizonyítja a mai nyomozás, melyről a következő tudósításunk számol be:

Egry Péter, a vizsgálatot vezető rendőrkapitány ma délelőtt kizárólag azzal foglalkozott, hogy a vizsgálat kiegészítése céljából vidékre kiküldött detektívek jelentéseit hallgatta meg. A detektívek előadták, hogy egypár vidéki takarékpénztárban találtak báró Fechtig vagyonát képező részvényekből körülbelül harminczezer korona értékűt.

Egry Péter déli tizenkét órakor jelentést tett az ügy állásáról Marinovich kapitánynak, a bűnügyi osztály helyettes főnökének, de a jelentés tartalmát és a vizsgálat során nyert adatokat nagy titokban tartják. Mindezek dacára azonban igen érdekes dolgok kerültek a nyilvánosságra.

Marinovich és Egry kapitányok tegnap délután megjelentek az elhunyt ügyvédnek Főherceg Sándor-utca második szám alatt volt lakásán, ahol házkutatást tartottak. Ez alkalommal felfogták az elhunyt egy csomó privát levelét és háztartási könyvét. Ezekből azután kiderült, hogy dr. Novák Sándort saját könnyelműsége és nagyravágyása vitték a romlásba és csábították a bűn útjára. Novák ugyanis a telet Abbáziában, a nyarat pedig a Tátrában töltötte. Erre, mint a könyvek és a levelek bizonyítják, irodája nem hozott elég jövedelmet. A gavalér ügyvéd nagyon szeretett előkelően élni. Soha gyalog nem járt, a színházakban pedig kizárólag a proscenium páholyból nézte végig az előadást. Ha ezt a páholyt nem kaphatta meg, inkább nem is ment színházba. De ezek csak apróképek voltak dr. Novák életében. Igen sok más fölösleges dologra költött ő annyi pénzt, amiből az átlagos jövedelemmel bíró emberek esztendőig éltek.

A nyomozást nagyon megkönnyítette egy váratlan tanuvallomás. Megjelent ugyanis ma délután Egry kapitánynál egy dr. K. nevű ügyvéd, aki igen érdekes vallomást tett.

Előadta, hogy mint a Lipótvárosi Kaszinó tagja, jelen volt a kaszinóban, amikor a kaszinó sikkasztójának, Spitz Edének ügyét tárgyalták a klubtagok. Beszélgetés közben Novák a következőket mondta:

— Nem csodálom, ha az emberek lopnak, sikkasztanak, hiszen olyan nyomorúságos az élet, hogy nem is lehet megélni. Tehát lopni kell!

Ezt mondta dr. Novák. K. hozzatette még az előadottakhoz, hogy annak idején nem tűnt fel a klubtagoknak Novák ez a kijelentése, de most, hogy Novákot sikkasztás gyanúja terheli, kötelességének tartotta elmondani, amit tud. A vallomásról jegyzőkönyvet vettek fel, amit dr. K. is aláírt.

A rendőrség ma déiben áttette az iratokat az ügyészséghez. Az ügyészség pedig még a mai nap folyamán visszaküldte azokat, azzal a felszólítással, hogy a nyomozás sürgősen folytatandó.

A rendőrség ennek értelmében holnap kihallgatja dr. Novák Sándor özvegyét.

A holnapi napra igen érdekes fordulatok várhatók, úgy, hogy az ügy valószínűleg teljes világításban fog állni.

TÁVIRATOK.

Bülow és Aehrenthal.

Berlin, április 1. A Kreutz-Ztg. a következőket írja: A Süddeutsche Reichskorrespondenz jelenti Berlinből márczius 31-iki kelettel: Egy kiváló diplomáciai személyiség kijelentéseket jelentették volt Bécsből, hogy Bülow herceg és báró Aehrenthal értekezletén arra fektették a fősúlyt, hogy megfelelő formát találjanak Angolország maczedón javaslatára vonatkozó válaszára. E jelentés téves képet nyújt. A birodalmi kancellár bécsi utazását, amelyet egyáltalában nem valamely meghatározott politikai kérdés tett szükségessé, legkevésbé a balkáni ügyek indokolták. Az angol javaslatok ez időszert nem is állanak előtérbe. Anglia sem terjesztette elő azokat ultimátum alakjában, amelyeket vagy el kell fogadni, vagy elvetni. Felvetették az angol eszmét, de amellet egyéb kezdeményezésekre is tért engedtek, mely lehetőséget Oroszország fel is használt azáltal, hogy a maczedóniai közigazgatási kérdésekhez beható jelentéseket közölt. Az európai koncertet alkotó nagyhatalmak ezek tárgyában fejtik ki ez idő szerint nézeteiket abban a reményben, hogy a további egyöntetű eljárásra megtalálják a kellő alapot. Mihelyt a leglényegesebb pontokban megegyezés jön létre, a konstantinápolyi nagykövetség a portálva a reformok tárgyában indult tárgyalások folytatására szükséges utasítások megadhatók.

Az olasz követ szabadsága.

Konstantinápoly, április 1. Olasz részről vitatja a Frankfurter Zeitung azon jelentésének valóságát, hogy Imperiali marquis olasz nagykövet elutazása a maczedóniai kérdésben beállott detentenként fogható fel. Imperiali marquis minden évben ugyan ezen időben szokta hosszabb ideig tartó szabadságát megkezdeni.

Fallières utazása.

Páris, április 1. Habár Fallières elnöknek Oroszországba való utazása hivatalosan még nem nyert ugyan megerősítést, politikai körökben azonban igen valószínűnek tartják. Azt hiszik, hogy julius második felében fog a látogatás megtörténni és hogy Fallières Franciaországba való visszatérése előtt egymásután fogja a stockholmi, kopenhágai és kristiániai udvarokat meglátogatni.

A német tőzsdereform.

Berlin, április 1. A gabonatőzsdén a kormányának a tőzsdetörvény reformjára vonatkozó javaslata, különösen a javaslat 66. §-ának homályossága nagy izgalmat keltett. A berlini gabona- és terménykereskedők egyesületének elnöksége sokan oly értelmű javaslatokat nyújtanak be, hogy a forgalom csak a jelenleg már megkezdett üzletek lebonyolításáig tartsék fenn.

A román mezőgazdasági reform.

Bukarest, április 1. A szenátus hozzájárult a kamara által elfogadott ama törvényhez, amely mezőgazdasági pénztár szervezését mondja ki oly célból, hogy megkönnyítse a parasztnak a birtokszerzést.

UJDONSÁGOK.

NAFIREND. Naptár. Csütörtök, április 2. — Róm. kat.: Paulai Fer. — Prot.: Méta. — Görög-orosz: Márczius 20. Szabb. vtk. — Zsidó: Niz. I. K. Ch. — A nap két reggel 5 óra 39 perczkor nyugszik délután 6 óra 32 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 33 perczkor, nyugszik este 8 óra 17 perczkor. — A miniszterelnök fogad délután 4 órakor. — Az igazságügyminiszter fogad 12 órakor. — A honvédelmi miniszter fogad 10 órakor. — A pénzügyi államtitkár fogad 12—2 óráig. — A közoktatásiügyi államtitkár fogad 12—2 óráig. — Az orsz. fűg. és 48-as párt vacsorája a Kovács-féle vendéglőben. — A Magyar Földrajzi Társaság estélye 7 órakor Fg. Sándor-utca 8. sz. — Az Orsz. Református Lelkeségvesület választmányának ülése délután 3 órakor. — Királyi doktoravató az Egyetemen délelőtt 11 órakor. — Országos gyermeknap. — Az osztályorsjegyek huzása reggel 9 órakor a Menton-kávéházban. — A Társadalmi Múzeum felolvasó ülése este 7 órakor Mária Valéria-utca 12. — Dr. Guthi Soma felolvasása az Erzsébetvárosi Kaszinóban. — A Matematikai és Fizikai Társaság ülése este fél 7 órakor Eszterházy-utca 3. — A Közművelődési Társulat tavaszi tárlata a Műcsarnokban nyitva 9—3-ig. Belépődíj 1 korona. — Paczka Ferenc és Kornélia kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Művészeti árverés a Könyves Kálmán műintézet Nagymező-utcai szalonjában. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítás az Uránia Kigő-téri szalonjában nyitva 9—8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum állattára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani int. múzeuma nyitva 10—12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — Az országos levéltár öltözköltés nyitva 9—2-ig. — A Ráth György-múzeum nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9—1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9—12-ig és

— **A német császárné és az olasz királyné.** A minap lefolyt velencei találkozó alkalmából különböző mende-mondára adott alkalmat az a körülmény, hogy Elena olasz királyné nem kísérte el Viktor Emánuel királyt a lagunák városába. Megbízható helyről azt jelentik most, hogy az olasz királyné nagyon szíves hangu táviratot intézett a német császárnéhoz, amelyben őszinte sajnálatának adott kifejezést, hogy ezidőszereint a honntartózkodáshoz van kötve, amennyiben a kis Giovanna hercegnőt ő maga táplálja. Végül azt a reményét fejezi ki, hogy nemsokára alkalma nyílhatik a mostani mulasztást pótolni.

— **Összeesküvés egy nagyherceg ellen.** Pétervárott tegnap a város különböző részeiben kétszáznál több házkutatás volt. A rendőrség kétszáznál több embert, többnyire diákokat és asszonyt tartóztatott le és lakásukon sok irrományt, fegyvert és dinamitot foglalt le. Csak egy esetben fejtettek ki fegyveres ellenállást. A csendőrség egy forradalmi szervezet tagjait kereste, akiknek mult szombaton egy forradalmi gyűlésen jöttek a nyomára. Hír szerint a rendőrség felfedezett egy Nikolajevics Miklós nagyherceg ellen irányuló összeesküvést. A merényletet tegnapelőtt akarták elkövetni, amikor a nagyherceg elhajtott volna az udvari lovaglóiskolában rendezett karusszelhez, de a nagyherceg, akit idejekorán figyelmeztettek a veszedelemre, nem hagyta el palotáját.

— **Kitüntetés.** A király Schweitzer Mártonnak, Tevel község volt bírájának buzgó szolgálata elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **A királyi avatás elhalasztása.** Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszter tegnap este családjával Brixenbe utazott, ahonnan holnap érkezik vissza. A miniszter utazása miatt, a budapesti tudományegyetemen az április 2-ikára kitűzött királyi avatást április 7-ikére, a jövő keddre halasztották el. Ez alkalommal fogják Lakatos Gyula jogtudort és Alleram Gyula bölcsészettudort föl-avatni. Az ünnepi avatást a király nevében gróf Apponyi Albert kultuszminiszter fogja végezni.

— **Ludvigh Gyulát megoperálták.** Adtunk hírt arról, hogy Ludvigh Gyula, az államvasutak elnökiigazgatója, influenzában súlyosan megbetegedett. Az influenzának utókövetkezménye volt egy tüdőgyulladás, amely spontán módon nem gyógyult, bár az elnökiigazgató orvosa azt hitte, hogy a baj magától fog gyógyulni, ha Ludvigh Gyula néhány hetet Lussinpiccolóban tölt. Az elnökiigazgató tegnap érkezett onnan vissza Budapestre. Még tegnap dr. Krepuska Géza egyetemi magántanár, főorvos tanácsát kellett kikérni, aki műtétet ajánlott. Ezt az operációt ma végezte a tanár teljes sikerrel. Ludvigh elnökiigazgató most már túl van minden veszedelmen és remélhető, hogy gondos ápolás mellett nemsokára teljesen fölépül.

— **Gould Anna eljegyzése.** Sagan herceg és Gould Anna Newyorkban ma közölték eljegyzésüket ismerőseikkel. Az esküvő májusban lesz Európában. A Gould-család nem áll el attól a tervétől, hogy Gould Annát meg fogja fosztani a reá eső harminczmilliónyi örökség felerészétől olyan alapon, hogy a végrendelet szerint az a Gould-leány, aki családjának akarata ellenére köt házasságot, elesik az örökség felétől. Nem valószínű azonban, hogy a törvényszék előtt a Gould-család érvényesíthesse ezt a szándékát.

— **Bismarck nővére meghalt.** Jelentettük, hogy özvegy Arnimné, született Bismarck Malvin, Bismarck herceg egyetlen nővére súlyosan megbetegedett. A nyolcvanegy éves matrona — mint Berlinből érkezett távirat jelenti — tegnap éjjel meghalt. Bismarck herceg mindig nagy szeretettel csüngött testvérén és leveleit megörökítette emlékirataiban. Az elhunyt halálos ágyánál volt legifjabb leánya, gróf Bismarck Vilmosnak özvegye, aki tegnap reggel érkezett meg Varzinból. Arnimné 1827. június 27-én született és 1844-ben felesége lett Arnim Oszkárnak, aki 1903-ban Berlinben meghalt. Négy gyermeke közül csak két leánya él. Idősebbik leánya Kotz é tartományi tanácsosnak felesége, ifjabbik leánya pedig gróf Bismarck Vilmosnak, Bismarck herceg második fiának özvegye. Az elhalt asszony holttestét a kröldorfi családi sírboltba fogják szállítani.

— **Thaly Kálmán betegsége.** Thaly Kálmán orsz. képviselőt a Vöröskereszt-kórházban megoperálták, dr. Grósz egyetemi tanár eltávolította szeméről a szürke hályogot. Az operáció kitünően sikerült. Thaly Kálmánnak pár hétig sötét szobában kell tartózkodnia s míg teljesen fel nem épül, a Vöröskereszt-kórházban marad, hol a leggondosabb ápolásban részesül.

— **Osztrák tartalékosok ellátási pótléka.** Kapcsolatban a Reichsrath elé legutóbb beterveztett a fegyvergyakorlatra bevonult nem tényleges szolgálatot teljesítő legénységnek adandó ellátási pótléka vonatkozó javaslatlalt az osztrák kormány megvalósítja és eleget tesz egy a parlamentben ismételt szöbhözött, a népszéles rétegekben táplált óhajnak Hoszszu idő óta ismételtlen utaltak a képviselői testületekben arra, hogy számos tartalékos és póttartalékos fegyvergyakorlatra való behívása esetén hozzátartozóit kénytelen inséges helyzetben elhagyni. Az a gondolat, hogy családja a szegényellátás könyöradományaira szorul, avagy a legsúlyosabb anyagi gondokkal küzd, szükségszerűen bénítja a hadgyakorlatra behívott szolgálatkészségét. Ezen állapotnak végetvetendő, az imént benyújtott kormányjavaslatnak az a hivatása, hogy a behívott részére bizonyos feltételek mellett állami pénzekből ellátási pótlék biztosítsák. A javaslat kerüli azt a látszatot, mintha ezen pótlék szegényellátás jellegével bírna. A pótléka való igényt oly feltételekhez kötik, amelyek azt tényleg kizárólag az arra utaltakra szorítja. A törvény csak azok részére biztosítja a pótlékokat, akik eddig lényegében csak a hadgyakorlatra behívott keresetere voltak utalva és tekintet nélkül hagyja még ezt az igényt is akkor, ha a behívott egyén a hadgyakorlat tartama alatt bérét vagy fizetését megkapja, vagy pedig ha jövedelme bármely más okból nem csorbul, végül ha a behívott társadalmi állása, vagyoni, kereseti és jövedelmi viszonyai alapján feltehető, hogy bevonulása által hozzátartozóinak szükségletei biztosítva vannak.

E pótlék magassága megfelel a hadgyakorlatra behívott lakóhelyén fizetett napszám 50 százalékának. Ha a behívott egyén önálló ipart üz. a szakmájához tartozó munkás legmagasabb munkabére vétetik alapul. A számításba vehető legmagasabb napszám vagy munkabér 4 korona. A pótlékokat 50 százalékban állapították meg, mert a fegyvergyakorlat ideje alatt a férfi, tehát a legnagyobb fogyasztó nem válik a családi költségvetés terhére. A pótlék nemcsak a hadgyakorlat minden napja, hanem az utazásokra, valamint a be- és kivonulási napokra is fizetetik. Ha a behívott katonai szolgálata idején saját hibáján kívül megbetegedik, e pótlékokat mindaddig kapja, míg visszatérhet lakóhelyére. E törvényjavaslat elfogadása után Ausztria azzal dicsekedhet, hogy a fegyvergyakorlatra behívott egyének családjáról bármely államnál jobban gondoskodott, tekintve, hogy még a német birodalom analóg törvénye is ugy a pótlék nagysága, valamint az arra jogosult családi kör tekintetében sokkalta tartózkodóbb az osztrák javaslatnál.

— **Jelentkezés a bölcsészeti doktori szigorlatokra.** Dr. Lánzy Gyula, a budapesti egyetem bölcsészeti karjának dékánja felhívást bocsátott ki, amely a bölcsészeti doktori szigorlatokra való jelentkezés rendje és határidejére vonatkozik. Észereint, akik június huszonötödikéig akarnak szigorlatozni, azok kötelesek kérvényeiket és értekezéseiket legkésőbb május tizenhatodikáig benyújtani. Azok a negyedéves hallgatók, akik végbizonyítványukat határidőre nem mutathatják be, azt június első napjaiban utólag csatolhatják folyamodványukhoz. A későn jelentkezők terminusait csak az 1908—9. tanévre tűzik ki.

— **Egy hercegnő balesete.** Drezdában Matild hercegnő reggel lovaglás közben leesett a lóról. A hercegnő a vállán zúzódást szenvedett és eltörte jobb kulcsfontját. A sérülés nem ad okot aggodalomra.

— **Negyvenéves találkozás.** Palóczy Lipót, nyug. főreáliskolai tanár mindazon életben levő egykori iskolatársait, akik 1868. június havában vele együtt tettek érettségi vizsgálatot a bajai állami főgimnáziumban, arra kéri, hogy a folyó évi július hó 8-án Baján rendezendő negyvenéves találkozás előkészítése céljából közöljék címüket vele. (Budapest, V., Széchenyi-utca 1.)

— **Betegpénztárak és orvosok harca.** Kisküküllő vármegyében valamennyi pénztári orvos lemondott állásáról és a dicsőszentmártoni kerületi pénztárnak a mai naptól fogva a belügyminiszteri díjazás szerint kell honorálnia az orvosi szolgálatokat. Az orvosi kar már régebben tudatta a pénztárral feltételeit, de a pénztári igazgatóság nem méltatta az átiratot. — Az Országos Munkásbiztosító-Pénztártól a következő távirat érkezett a zombori ker. pénztárhoz: „Orvosi ügyekben előterjesztést tettünk az állami munkásbiztosító hivatalnak. Orvosai sztrájkja esetén ideiglenesen adjanak keresetképes betegeknek egyszeres, keresetképtelen betegeknek első három napra egyszeres, azután kétszeres táppénzt. Keresetképtelenség megállapítására használják fel betegellenőreiket és bizalmiférfiaikat s ugyanerre kériék a hatóságok támogatását.“ 1905-ben, amikor a németországi orvosok szintén jogaik megvédése érdekében lemondtak állásaikról, Möller porosz kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben hangsúlyozta, hogy amikor a betegpénztár vezetősége, meg a pénztári orvosok összekülönböznek, akkor a törvényes felügyelő hatóságnak nem az a feladata, hogy megvizsgálja, kinek van igaza, hanem egyedüli kötelessége, hogy arról gondoskodik, hogy a pénztári tag minden körülmények közt részesüljön abban az orvosi segítségben, amelyet a törvény neki biztosít. A hatóság kötelessége, hogy a pénztár vezetőségétől megkövetelje annak kimutatását, hogy rendelkezik a kellő számú orvossal a kellő helyen és fenyegetse meg, hogy ha nem mutatja ki ama kellekeket, akkor a törvény alapján a hatóság fog gondoskodni az orvosi létszám biztosításáról. Ha pedig a pénztár csak úgy tud kötelezettségének eleget tenni, hogy teljesíti az orvosok követeléseit, akkor a felügyelő hatóság kötelessége, hogy engedjen e követeléseknek, még az esetben is, ha a járulékok fel kellene emelni. A főntebb íeltett távirati rendelkezés nem egyezik az 1907. XIX. t.-cz. rendelkezéseivel, amelyek szerint a három napnál rövidebb ideig beteg pénztári tagnak táppénz egyáltalán nem adható; kétszeres táppénz pedig csak akkor adható, ha sem orvos, sem gyógyszerész nem áll a beteg rendelkezésére, már pedig Zomborban van orvos meg gyógyszerész elég és rendelkezésére is áll a betegeknek. — A zentai kerületi pénztár valamennyi orvosa a mai napon beadta lemondását.

Az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár elnöksége legutóbb tartott ülésében főképp a helyi pénztárak orvosi ügyeivel foglalkozott. Az elnökség, eltekintve a budapesti és a pozsonyi ker. pénztárak és orvosai között kötött megegyezéstől, az időközben beérkezett újabb megállapodásokat megvizsgálva, hozzájárult a szegedi, gyulai, pécsi, szentesi, nyitrai, temesvári, nyiregyházi, zentai, mohácsi, selmecbányai és a balassagyarmati ker. pénztárak és orvosai között létrejött békés megegyezéshez, amit az országos pénztár táviratilag közölt az illető pénztárak vezetőségeivel, egyszersmind jóváhagyás végett felterjesztette a megállapodásokat az állami munkásbiztosítási hivatalhoz.

— **Szinésznő szerelme.** Dr. Szigeti József temesvári tisztiorvosnak felesége első házasságából született fia, Forgách Ervin még Temesvárott megismerkedett egy Lequott Adrienne nevű vándor színésznővel. Hosszu ideig udvarolt a színésznőnek, aki hipnotizálta és szuggerálta Forgách Ervint. Amikor azután a színészcsoport Temesvárt elhagyta, Forgách nyomtalanul eltűnt Temesvárról. Később csak annyit tudtak megállapítani, hogy a színésznővel együtt Budapestre jött. Peregriny rndörkapitány előtt ma megjelent dr. Szigeti József és bejelentette fia eltűnését. A rendőrség megállapította, hogy a fiu járt itt a fővárosban. Ma délután fönt volt Moravcsik Ernő egyetemi tanár Veres Pálné-utca 9. szám alatt levő lakásán és megakartta magát vizsgáltatni. Onnan elküldték s azóta nyoma veszett. A rendőrség keresi.

— **A sorozás.** A budapesti fősorozás végzett az első korosztály, az 1887-ben született hadkötelesek állításával és az eredmény ugy az anyag, mint a megjelenés tekintetében teljesen kielégítő volt. Ma a második korosztály kerüli sorra. Az 1886-ban született hadkötelesek állítását a következő program szerint sorozzák: április 2-án 341—690 sorsszámig, április 3-án 691—1060, április 4-én 1061—1430, 5-én szünet, 6-án 1431—1770, 7-én 1771—2110, 8-án 2111—2440, 9-én 2441—a 60-ik félig, 10-én a 61-ik félig végig. Ezzel véget ér a második korosztálynak sorozása és a harmadik korosztályukra áttérve, a budapesti fősorozást befejezik

— Pajor Mátvás, az újságkiadó tisztviselőik régi, kipróbált és elismert tagja mai nappal kiadóhivatali igazgatói minőségben az Egyetértés kötelékébe lépett és ezentúl nálunk fogja érvényesíteni tehetségét és sokoldalú szakismereteit.

— Nagy botrány Sauer hangversenyén. Sauer Emil, a világhírű zongoraművész legutóbb Madridban hangversenyzett. Legutóbbi hangversenyén oly botrány tört ki, hogy a művésznak az élete is veszélyben forgott. A művész előadására ugyanis tapsvihar támadt s a közönség tetszészajának, kihívásnak nem akart vége szakadni. Hargosan az előadását félbeszakító zaj miatt, Sauer a közönség felé fordult és elfintorította az arcát. A könnyen lobbant közönség elragadtatása gyorsan változott dühre. Többen a pódium felé siettek, hogy Sauer Emil közelébe férközzenek. Ennek azonban sikerült magát kiszakítani az emberek kezéből, a hangversenyteremből távoznia és egy kocsiban elmenekülnie a szállodájába.

— A bécsi sakkverseny. A nyolczadik forduló lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Maróczy francia védelemmel szépen győzött Alapin ellen 56 lépésben; a magyar nagymester így első helyre került Schlechterrel együtt, aki maróczy ellen a spanyol játékból remist ért csak el. Marshall szicíliai védelemmel nyert Cohn ellen. Tartakower ugyancsak szicíliai védelemmel győzött Swiderski ellen. Spielmann nyert Süchting ellen, pedig már rosszabbul állott. Mieses erős támadással győzött Salve ellen. Leonhardt spanyol játékból Bardeleben ellen nyert. Johner vezércselben nyert váratlanul Berger ellen. Rubinstein csak remist ért el Teichmann ellen; Teichmann ezzel már a hetedik remist produkálta. Duras eredménye meglepetést keltett; ellenfele a leggyöngébb Réti volt és a Saro-Kann megnyitásától csupán remist tudott elérni, ami ránezve érzékeny veszteség. Végül remist lett a hatodik fordulón függőben maradt Spielmann—Duras játsza is.

A verseny állása a nyolczadik fordulón: Maróczy, Schlechter 6½, Duras 6, dr. Perlis, Spielmann 5, Rubinstein (1), Teichmann 4½, Marshall (1), Leonhardt, Tartakower 4, Berger, Mieses 3½, Bardeleben (1) 3, Cohn (2), Alapin (2), Johner (1), Salve, Süchting, Swiderski 2½, Réti ½. Csütörtökön szünet.

A pénteki kilenczedik fordulón a következő párok mérkőznek: Maróczy—Cohn, Berger—Alapin, Teichmann—Johner, Schlechter—Rubinstein, Duras—dr. Perlis, Mieses—Réti, Süchting—Salve, Tartakower—Spielmann, Leonhardt—Swiderski, Marshall—Bardeleben.

— Házasság. Somogyi Emil e hó 5-én délután három órakor vezeti oltárhoz Reich Johannát a Dohány-utcai izraelita templomban.

— Kuropatkin kiközösítése. Kuropatkin t, az orosz hadsereg főparancsnokát is utolérte az a sors, amely szerencsétlen hadvezéreket utol szokta érni. Őt okozták, hogy az orosz fegyvereket oly csufos vereség érte Keletáziában. Most igen nagy szegényen érte az egykor oly nagyon magasztalt generalisszimusz. Pétervároft évekkel ezelőtt a csár elnöklete alatt egy haditörténeti társulat alakult, melynek számos előkelő és nagyrangú katonatiszt a tagja. Nemrég Kuropatkin, aki tudvalevőleg szintén számos haditudományi munka szerzője, szintén felvételre jelentkezett, de a szavazásnál jelentkezését kereken visszautasították és az egykori generalisszimusz nem vették fel a társulat tagjai közé. Kuropatkin, mint az orosz lapok jelentik, elhatározta, hogy véglegesen Finnországba költözik.

— Negyedmillió munkás kenyér nélkül. Az amerikai munkásviszonyokat szomorúan jellemzi az alábbi hír. A legutóbbi kimutatás szerint az Egyesült-Államok különböző részein lévő szénbányaművek üzemének megszüntetése következtében kétszázötvenezer munkást bocsátottak el mindaddig, amíg a munkabér tekintetében megállapodás jön létre.

— A newyorki bombamerénylet. New-Yorkból érkezett távirati jelentések hírül adják, hogy Bergmann anarkistavezért, akit tegnap szabadon bocsátottak, ma újra elfogták, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy része volt a múlt szombati bombamerényletben.

— Szenzációs áprilisi tréfa. A müncheni „März“ ugyan az, mely Björnson főrmedvényeit szokta leközölni, ma nagy szenzációval szolgált olvasóinak. Leközölte azt a levelet, melyet Vilmos császár intézett Tweedmouthhoz, az angol admirális első lordjához. A közlemény érthető feltűnést keltett és egy csomó külföldi és hazai estillap át is vette és bő kommentárokat fűzött hozzá. Egy berlini lap szerkesztője azonban élt a gyanuperral és a Langen Albert-féle müncheni könyvkiadó-czéghez fordult, amely a „März“ című folyóirat kiadója s megtudakolta, vajjon hitelesek-e a német császár és lord Tweedmouth leveleinek között szövegei. A kiadóczég azt felelte, hogy az egész áprilisi tréfa és a levelek egyáltalán nem autentikusak. Nem tudjuk, hogy a felületes olvasók mit szólnak majd ehhez a különös áprilisi tréfához, mely majdnem olyan izléstelen, mint Björnson főrmedvényei. Vagy talán azok is áprilisi tréfák?

— Sándor király csizmái. Ugyancsak érdekes pör kerül legközelebb tárgyalásra a varsói kilenczedik kerületi békebíró előtt. Kaminski nevű varsói csizmadia keresetet indított Seidel Hugó ottani szerb konzul ellen a meggyilkolt Sándor király részére a Drága királynéval tartott esküvője alkalmából szállított diszcsizmák ára iránt. A királyi pár meggyilkolása idején a csizmák ára még nem volt kifizetve. Kaminski akkor a szepetvári követség közvetítésével felszólította a szerb kormányt, hogy Sándor király számláját egyenlítsse ki. A szerb kormány ezt megtagadta, mire Kaminski a varsói konzult beporólta. A csizmadia jogi képviselője azt vitatja, hogy a konzulátus felelős akkori uralkodója számlájáért, míg a konzul ügyvédje ezzel szemben azt vitatja, hogy a konzulátusnak más kötelességei vannak, nem pedig a királyi számlák kiegyenlítése. Legérdekesebb a dologban, hogy Kaminski a szerb udvari minisztériumtól igazolványt kapott arról, hogy Sándor királyt a szóbanforgó csizmákban temették el.

— Szerencsétlenség felolvasás közben. Egy érdemes német professzor súlyos szerencsétlenségéről érkezik hír Berliuból. Kraus Frigyes tanár, a második orvosi klinika igazgatója, tegnap a vakbélgyulladásról tartott felolvasása alkalmával lebukott a pódiumról és balkezét törte. A tanárt hazaszállították lakására és ott azonnal orvosi kezelésben részesítették.

— Csalással vádolt udvari tanácsos. Megirtuk néhány nappal ezelőtt, hogy gróf Csáky Gyula feljelentést tett Meisels Sámuel udvari tanácsos ellen, akit azzal vádolt, hogy közösen alapított betéti társaság révén megkárosította. A rendőrség megindult a vizsgálat, de még mielőtt teljesen befejeződött volna, a gróf és udvari tanácsos kiegyeztek. Ma délelőtt gróf Csáky Gyula visszavonta feljelentését, mire a rendőrség megszüntette a nyomozást s intézkedett, hogy a betéti társaság lefoglalt könyveit feloldják a zár alól. A betéti társaság pedig, mint ilyen, megszűnt. Helyébe tegnap részvénytársaság alakult, amelynek elnöke a feljelentő, idős gróf Csáky Gyula, alelnöke pedig Meisels Sámuel udvari tanácsos.

— Halott az erkélyen. Ma éjjel a Rákóczi-uton, az Orient-szálloda harmadik emeletéről leugrott egy újatember. Az utca még népes volt s a járókelők hallották a tompa zuhanást, de jó ideig nem tudtak az öngyilkosra akadni. Csak később vették észre, hogy a szálloda első emeleti erkélyéről vér csöpög alá az utca aszfaltjára. Az erkélyen aztán holtan, a sző szoros értelmében agyonroncsolva feküdt Unger István pinczér. A fejét, nyakát, karját borzalmasan összetörte az erkély párkánya. Unger tegnap este jött a szállodába és a harmadik emeleten léret szobát. A bejelentőlapra azt írta, hogy Unger István pinczér Budapestről. Semmiféle irást nem hagyott hátra s ezért a rendőrség nem tudja megállapítani a személyazonosságát. Csak egy számológépdulát találtak nála, amelyből azt lehet következtetni, hogy a dob-utcai Schödlitz-féle vendéglőben volt azelőtt pinczér. A rendőrség az öngyilkos hulláját a bonczani intézetbe szállította.

— Halálozások. Öv. Zborai Augustiny Ubáldné, született kisvárdai-katonai Magyar Emília életének 71-ik évében elhunyt.

Dr. Heyder Odön gödöllői főszolgabíró meghalt 42 éves korában.

— Végzetes fogadás. Az Aréna-ut és a Lehel-utca sarkán halálosvégű elgázolás történt tegnap este. A Közuti Villamos Társaság 797. számú kocsija elgázolta Odor Ferencz tízéves iskolásfiút, a szerencsétlen gyermeknek mind a két lábát többel elmetasztotta a villamos. Bevitték a Rökus-kórházba, ahol még az éjszaka folyamán meghalt. A kis Odor Ferencz egy meggondolatlan fogadásnak az áldozata.

Több pajtásával abban fogadott, hogy közvetlenül a száguldó villamos előtt átszaladt a síneken. Ezt a merész vállalkozását aztán végignézték a társai, akik a szerencsétlenség bekövetkezése után megriadva futottak széjjel. A rendőrség ez ügyben megindította a nyomozást.

x Bérlováltozás. „Therapia Palace“ grand hotel és szanatórium Cirkvenicán (Fiume mellett). A mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg átalakítva, jéggyár, gőzmosóda és tehenészettel berendezve. Az egész épület, a pavillon és a tengeri fürdő renoválva lettek. Jelenlegi bérloje Csilléry Sándor főhercegi nagybirtokos. Kiszállás Cirkvenicán a Therapia saját mólóján.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Dr. Hönig Izsó elektroterapeutai és Röntgen-Intézete (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyszerközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban s főképp idegbetegek (neurasthenia, hysteria), csuszosok, köszvényesek, szívbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsábadban, álmatlanságban szenvedők stb. találhatnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Az előkelő világ kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstaedter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpa vésvé vannak és így tulkövetelés nem létezik.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobbban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x Sárga János kolozsvári ékszergyáros, hogy gyártmányait arany, ezüst, drágakő-ékszerekben stb. az országban jobban megismertethesse, azt a legújabb angol módszer szerint, előnyös részletfizetésre hozza forgalomba. Képes nagy árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

Nyilt-tér

(E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

ÖVSZEREK

Gummi és halhólyag, 80% engedmény tucatonként 1-10 forintig. Capot-Americain rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frt. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

Aki az **ÜSTÖKÖS-re**, hazánk legjobb élelapijára, most háromnegyedévre (áprilistől—decemberig) 9 koronával előfizet;

ingyen kapja az Üstökös 1907. évi teljes bekötött évfolyamát.

600 oldal vicc, kép humorosok, stb.) — (Az 1908. január—márciusban megjelent számokat, köztük az 56 oldalas 50 éves jubileumi számot ingyen utána küldjük).

Czím: Üstökös - Budapest

2 teljes évfolyam csak 9 korona.

Az »Egyetértés« előfizetői, ha ezen minőségükre a utalványszelvényen hivatkoznak, kedvezményes áron (Negyedévre 2 kor. Felévre 4 kor. Háromnegyed évre 6 kor.) fizethetnek elő, ez esetben azonban csak az 1908. évi január—márciusi számokat kapják.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Magyar bohémvilág.

— Egy szenzációs könyv. —

Budapest, április 1.

Vaskos, több mint hatszáz oldalra terjedő könyvet kaptunk ma. Valóságos meglepetés a könyv mindenik lapja s az egész együtt — boszorkányság. Olyan köntösben, hogy hozzája hasonlót csak a világhírű francia és német kiadók tudnak formálni, jelent meg a mű a közlemények csodálatos gazdagságával. Címe: 'A Budapesti Újságírók Almanachja, de ez csak a külső cím. Belül a Magyar Bohémvilág a kötet főcíme s e bohémvilágnak bemutatása és megkedveltetése célja a mű szerkesztőjének, Szerdahelyi Sándornak.

Ez a pár sor bevezetés sablonnak és szürkének tűnik fel előtünk, mert a dicséretes superlatívuszalval szeretnők elhalmozni ezt a nagy irodalmi és zurnalisztikai szenzációt. Am, hogyha csupán csak a címeket akarnók felsorolni, már abba is kifáradnánk. Mennyi olvasni valót írtak össze e műben a magyar szellemi élet legkiválóbb tényezői, mennyi ragyogó tárczaczkiket, komoly elmélkedést, kacagatót apróságot és mily közvetlen mesteri ismertetésekkel mutatják be itt a mai nap krónikásai a magyar bohémvilágot, belefoglalva írók, újságírók, költők, festők, művészt, művésznőt, politikust, tudóst, vegyesen, úgy amiként őket a mindennapi életben a kíváncsi közönség látni szeretné. Bárhol nyitjuk ki a könyvet s bármely fejezetet futunk végig, az a benyomásunk keletkezik, hogy a többit is mind el kell olvasni. Hát még maga az a publikum, amelyik e világtól távolabb van, mennyi sok kedves élvezetet fog benne találni. Itt vonulnak fel a híres nagy emberek mindennapi gunyájukban, bohém életük otthonos egyszerűségében, kedélyük napsugaras melegét pazarolva, tudásuk és tapasztalataik kincses bányájából bőven osztogatva. Ennek a szerkesztőnek, aki a könyvet tervezte s a szerepeket kiosztva megíratta, annyi ötlete szerez elsőrangú irodalmi és esztétikai örömet, hogy ez az egy munkája is egyszerre a magyar kultúra terén hírnevet szerezhetne neki. Az újságíró egyesület büszke lehet az almanachra és szerkesztőjére s a zurnalisztikában e könyvnek a megjelenését ünnepnapná avathatjuk.

Az előző Herczeg Ferencztől, az újságíró-egyesület elnökétől került. A sajtó munkásairól szól, de mások is érthetnek belőle. Azt írja többek közt:

— Ami derekasság és üresség, erény és hűn, jellemesség és léhaság, tehetség és ügyefogyottság bugyborékol a sajtóban, az mind a társadalom jellemző tulajdonsága. Minden nemzetnek olyan sajtója van, aminőt produkálni tud és megérdemel és minden társadalom felelős a maga sajtójáért.

A komoly cikk után tréfás következnek. Molnár Ferencz kalendáriumot csinált, minden hónapra aktuális szellemességekkel. Januárt például Borralvaló-havának, februárt Házber-havának, márcziust Nátha-havának nevezi. Áprilisa a „Csillagjósolás” rovata ezt mondja:

— A Bika jegye a merészséget és a jellemerőséget jelent. Illő tehát, hogy az e jegy alatt született férfiból fővárosi bizottsági tag legyen. A merészség a panama elvállalásában, a jellemerőség pedig a provizóhoz való ragaszkodásában nyilvánuljon meg.

Azonban, amint mondtuk, egyáltalában nem vállalkozhatunk a közlemények felsorolására. Mikszáth Kálmán, Eötvös Károly, Porzó (Ágai Adolf), Berczik Árpád, Kóbor Tamás, Pekár Gyula, Heltai Jenő, Szomaházy István, Gárdonyi Géza, Kabos Ede, Nagy Endre egy-egy kis remekművel jelennek meg, majd a legjobb nőírók következnek, vers van vagy száz darab és közbe-közbe az ujabban előre törekvő írói és zurnalisztikai nemzedék kap helyet. Mindenki megtalálja a maga kedvenc íróját s ezenkívül valamennyiről egy-egy intim apróságot s a képek és rajzok egész nagy sorozatát írókról, festőkről, színésznőkről, publicistákról, kritikuskokról.

Becses munka ez, mint korrajz is, a mai napok szellemi állapotáról szóló tájékoztatás írásban és képből, mindenkéftől pedig könnyed, szellemes modorban. Külön pikantéria lesz az olvasó részére

az is, hogy a könyvben újságírók egymásról írnak. A jólelkűek, akik szívesen ismerik el az érdemeiket, még akkor is, ha kollégáikról van szó, ami a világon semmiféle mesterség körében elő nem fordulhat.

Valamikor ósdi módon azt szokták írni egy-egy könyvről:

— Minden művelt család asztalán helyet kell foglalnia.

Manap azonban már a közönség tájékozódottabb és tudja, hogy ha egy lapban, melynek hasábjai országos és világesemények számára vannak fentartva, ennyit foglalkoznak nyomban megjelenésekor egy könyvvel, hát az a könyv megéri a pénzt, annyi van benne, hogy belőle a családban mindenkinek jut és ezenfelül még megmarad esetleges alkalmakra egy bohém-lexikon.

Majdnem felesleges azzal ajánlani a művet, hogy jóvedelméből az újságírók özvegyeinek és árváinak segítő alapját gyarapítják, mert az igen elegáns vázonkötésű könyvért 12 koronát e nélkül is szívesen fognak adni.

(*) Opera. Feinhals Frigyes ma este Don Juant énekelte. Páratlanul genialis volt és igazán nagystílusú. Az ő Don Juanja olyan fiatal és jókedvű volt, emellett olyan elegáns és ötletes, hogy színműben sem lehetne különben megjátszani. Ez egy egész nagy művész és mestere az éneknek. Volt is rengeteg taps. A többi szereplők közül Vasquez né gyönyörű hangú Donna Annája és Arányi Ottaviója állt a művészgárda élén. Szoyer Ilonka bájos, virtuóz Zerlinája is különös figyelmet érdemel. Kornai Leporallójáról sem kívánunk megfedekezni. e. a.

(*) A Három feleség második előadása. Zsufft ház nézte végig ma is a Három feleség előadását. Az érdeklődés különben is akkora volt, hogy már a korai délutáni órákban elfogytak az összes jegyek. Mint előre megjósoltuk, ma is a „Moulin rouge” hatalmas áriája keltette a legnagyobb hatást, úgy, hogy Környeinek a meg-megújuló tapsviharra háromszor kellett megismételnie e nehéz énekszámot. Ugyanily sikere volt Turchányi rózsakeringőjének is, melyet háromszori ujrás után még percekig tapsoltak. A mai esti közönség különben is sokkal hálásabbnak bizonyult a premiére-közönségnél s alig tudott betelni Lehár gyönyörű zenéjének élvezésével.

(*) A tavaszi tárlat megnyitása. A városligeti műcsarnokot, mint megirtuk, tegnap nyitották meg ünnepélyesen a nagyközönség számára. A zsüri e helyen is hangoztatott önkényes ítélkezésének ezuttal érdekes és izgató utójátéka játszódott le a vernissageon. A nagy feltűnést keltő esetnek, melyet művészkörökben nagy elégtétellel fogadtak, valószínűleg folytatása lesz még. A bíráló-bizottság Magyar-Mannheimer Gusztáv kilencz képe közül hatot visszautasított s ezeket később csak kegyelemből fogadta be a tárlatra. A hat kép között van egy hatalmas vászon, amelynek címe: „A római campagna.” Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter és Hadik-Bar-kóczy Endréné grófnő a keddi szemle alkalmával bemettek a tizenötödik számú terembe is, ahol Magyar-Mannheimer Gusztáv fogadta Andrassy Gyulát és a grófnőt s a következőket mondotta a miniszternek:

— Most pedig, kegyelmes uram, méltassa figyelmre a refusáltak termét is. Itt vannak a „megkegyelmezett” képek, amelyeket a zsüri előbb visszautasított s csak azután fogadott vissza kegyesen.

A miniszter megtekintette a teremben levő képeket s nem akarta elhinni, hogy ezeket az ismert elbánásban részesítették. Különösen az, hogy Magyar-Mannheimer Római campagnáját visszautasították.

— Művész ur, ön tréfál — mondotta Magyar-Mannheimernek — hisz ez képtelenség! Hallatlan dolog ez...

— Csak konstatálni akartam — folytatta a művész — hogy a műcsarnoknak ez idő szerint szabadon választott zsürije milyen orvítamadást intézett ellenem és több érdemű kollégám ellen.

Megemlítésre méltó, hogy a Római campagna kelt el legelőször a tárlaton.

Híradásunkkal szemben Kacziány Ödön festőművész, a zsüri előadója nyilatkozatában kijelenti, hogy a zsüri igenis a szabályzat értelmében járt el,

amikor Magyar-Mannheimer képeit visszautasította.

Ezt azonban mi, Mannheimer és senkisémt vonta kétségbe. Ha a szabályzat szerint ilyesmi előfordulhat, akkor meg kell változtatni a szabályzatot. Ha pedig a szabályzat szerint utasították vissza a képeket, miféle szabályzat írta elő a zsürinek azt, hogy az utolsó pillanatban mégis kifügesszék a képeket? Hamarjában egy sereg, erősen a művészetbe vágó kérdés merül fel, mely feleletre vár, egyelőre mi azonban beérjük, ha az utóbbira megengedné a zsüri „méltósága” a feleletet.

(*) Sembery Fanny Olmützben. Egymásután költöznek idegenbe a fejlődő magyar tehetségek, melyeket idehaza a mostoha bánásmód elkedvetlenit. Csodálatos, hogy bárhova menjünk, a külföld minden színpadon, minden hangverseny-dobogóján találkozunk magyar művésznőkkel, művészekkel, akiket irigykedve hallgatunk, akik boldogok lettek volna, ha szerény megélhetésüket biztosítják idehaza és akiket odakünn becéznek, s minden anyagi jóval elhalmoznak. E keserű megjegyzésekre az a hír készlet, hogy Sembery Fanny, a kitűnő operanékesnő Olmützbe szerződött. A fiatal művésznő Schmidt igazgató előtt próbát énekelte és az élelmes színházi róka tüstént lefoglalta színházához az értékes művészi erőt, fényes feltételek mellett szerződte őt a jövő őszől. Sembery Fanny a Carmen, Mignon, Troubadour, Orfeusz (Gluck), Sámson és Delila, Faust stb. operákban fog az olmützi közönség előtt énekelni s kedveért az igazgatója előadatra Béli és Fejér „Katalin” című operettjét is, melyben a művésznőnek a magyar színpadokon szintén nagy sikere volt.

(*) A Petőfi Ház. A Petőfi Ház számára Faragó Ödön művésziünk által tervezett butordarabok két napon keresztül ki voltak állítva a technológiai iparmuzeumban. A tárgyakat megtekintette Sztéryny József államtitkár is, akit a tervező művész kalauzolt. Az államtitkárnak rendkívül tetszettek az eredeti és magyaros stílusban készült butorok, a hármás óriási könyvszekrény, a hatalmas ovális kiállító-asztal. A tárgyakat az ipari iskolák növendékei készítették el. Ma délelőtt a tárgyakat becsomagolták és utnak indították Londonba, ahol a magyar kiállítás keretében fogják bemutatni. — A Bajza-utcai házban ilyen módon a rendezés munkálatai szünetelnek és csak a londoni kiállítás bezárultával fognak hozzá, amikor a butorok visszaérkeznek. Addig az összegyűlt anyagot dolgozzák fel, amely meglehetősen nagy munkát ró a bizottságra, hisz napról-napra gyarapszik a gyűjtemény, úgy Petőfire, mint Jókaira vonatkozó emléktárgyakkal.

(*) Modern-Színház Cabaret. A ma este bemutatott műsorával a Modern-Színház Cabaret egy kicsit áprilist járattott a közönséggel. Igért mulatságos dolgokat és súlyos malaczságok csiklandták nevetésre a publikumot. Igért szellemes dolgokat és meglepett sok szürke színnel. Tévedésekkel volt teli a program, amely még mindig csupa kísérletezés. A magánszámokat a minimumra redukálták és miután a hirdett Medgyaszay sem lépett föl, mindössze Nyárai Antal dalai tetszettek. A darabok közül Szomorl Dezső „Angyalka” című drámájában van érték. „Roland kürtje”, az operette-ujdonosság hosszú és unalmas és az aláhuzottan megjátszott vaskosságok bántották az izlést. Az egyhanguságra a conferencier a maga részéről szemérmesen az unalom palástját borította.

(*) Rajz és munkakiállítás. Az állami felső ipariskola igazgatósága a technológiai iparmuzeumban a téli esti rajtanfolyamokat végzett segédek munkáiból, amelyeket az esti műhelyi gyakorlatban készítettek, kiállítást rendezett. A kiállítást Sztéryny József kereskedelemügyi államtitkár nyitotta meg. Péterffy Lajos miniszteri tanácsos, Vig Albert kir. tanácsos jelenlétében. Az államtitkár Hegedűs Károly udvari tanácsos, főigazgató, Gaul Károly igazgató, a tanfolyamok tanárai, a műhelygyakorlatokat vezető tanár és oktatók fogadták, kiknek kalauzolása mellett, nagy érdeklődéssel szemlélte meg az igen érdekes és tanulságos kiállítást. Ez alkalommal Sztéryny József államtitkár részt vett a rajtanfolyamok záró ünnepségén, amelyen Hegedűs Károly udvari tanácsos, igazgató kiosztotta az iparossegédeknek az asztalos, lakatos és bádigos ipartestületek, valamint Thék Endre nagyiparos által néhai Trefort Ágoston miniszter emlékezetére tett alapítvány kamataiból álló és a kereskedelemügyi miniszter által adományozott jutalmakat, összesen 37 drb arany és 17 drb könyvjutalmat. — Ezután Sztéryny buzditó beszédet tartott a fiatalok számára. A kiállítás 3 hétig tart s megismerhető naponta 9 órától 1-ig, a mikor a muzeum nyitva van.

(*) A megváltás felé. Garami Ernő új társadalmi színművét pénteken mutatják be a Vigszínházban. Ez a bemutató a színpadon juttat szóhoz olyan író, aki társadalmi eszméit eddig a publicisztikában hirdette. Az újdonság a következő szereposztásban kerül színre: Kelemen, öreg cipész-munkás: Balassa Jenő; Mária, a felesége, mosónő: Rónaszéki Gusztávné; Luiza, a leányuk, munkásleány: Göthné Kertész Ella; Péter, fiatal munkás: Fenyvesi Emil; a házmesterné: Kész Rózi.

(*) Képekauzió az Országos Gyermekvédő Liga javára. A Könyves Kálmán szalonjában ma kezdődött a liga javára rendezett képekauzió. A termeket Budapest legelőkelőbb közönsége töltötte meg s általában nagy vevőkedv mutatkozott. Az eladásra kiállított képek a legkiválóbb mesterek művei s így csak természetes, hogy hamar akadt vevő. Holnap délután három órakor kezdődik az árverés, de mindenesetre előnyös volna, hogyha a vásárló közönség már délelőtt megtekintené az eladandó képeket, mert hiszen több, mint 300 darab kép kerül aukció alá. A mai megnyitónál különben ott volt a kultuszminisztérium részéről K. Lippich Elek, a Liga részéről gróf Edelsheim Gyulai Lipót, gróf Baththyány Lajosné, gróf Almásy Györgyné, gróf Almásy Dénesné, gróf Teleki Sándorné, gróf Forgách Ilona, gróf Edelsheim-Gyulay Lipótné és mások.

(*) Gyermek-Színház. Hervay Frigyes énekes és táncos varázsszeregének „A hét holló, vagy: a hét átváltozott testvér”-nek még mindig oly nagy a vonzóereje, hogy az igazgatóság holnap, csütörtökre is kitűzte. Az újdonságot eddig ötször adták teljesen zsúfolt ház előtt. A holnapi előadásra is már tömeges előjegyzés történt.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 1.

A váci-utcai városház üléstermét ma csak gyéren keresték fel a városatyák. Félig telt pad sorokból unalom ásitott az elnök felé, akinek kevés dolga akadt a csengővel. A tárgysorozat gyors és monoton elintézése közben nem igen akadtak vállalkozó kedvű közbeszólók, akik az elnök haragját magukra zúdították volna. A vállalkozó kedv ma egészen más irányba terelődött; t. i. — a kijárat felé. Így a terem gyorsan kiürült, a közgyűlés pedig még gyorsabban véget ért.

Részletes tudósításunk a következő:

Az elnök, Fülöp Kálmán főpolgármester bejelentette, hogy Hajós Zsigmond, akit a múltkor a szavazatszedő küldöttség alelnökül küldöttek ki, erről az állásáról leköszönt. Javasolja az elnök, hogy alelnökül Boross Soma bizottsági tagot választják meg.

Bejelentette az elnök, hogy az üresedésben levő tanácsjegyzői állásra a kijelölt-választmány első helyen Kiticán Zsigmondot ajánlja, második helyen Peskó Lajost, harmadik helyen Szent Miklóst. Ajánlja az elnök, hogy ezt az állást, valamint a több bizottságban megüresedett állásokat is a legközelebbi rendes közgyűlésen töltsék be. (Helyeslés.)

Dr. Ripka Ferenc fővárosi bizottsági tag indítványt terjesztett elő a budai vízművek megbővítése tárgyában. Kéri, hogy utasítsa a közgyűlés a tanácsot, hogy a budai vízmű megfelelő megbővítésére vonatkozó műszaki tanulmány befejezését erélyesen sürgesse meg és ebben a halasztást nem tűrő fontos ügyben minél előbb tegyen előterjesztést a közgyűléshez. Az indítványt kiadták a tanácsnak.

A napirendre tűzött tárgyak során hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a fővárosi adókezelésnél hozza be a postatakarékpénztári közvetítést. Elfogadta a közgyűlés a tanácsnak azt a javaslatát, hogy a budapesti közúti vaspálya-társaság részéről kibocsátott és elővételi kedvezménynyel följárlott részvényeket a főváros részére megszerezze. A londoni magyart kiállításának való részvétel költségeire, amint említettük, a pénzügyi bizottság és a tanács 40.000 koronát szavazott meg. A mai közgyűlésen Plattly György és Baránszky Gyula pártolják a javaslatot, míg Oláh Dezső és Szalay Mihály a segílyt nem szavazzák meg. Boross Soma és Ember Károly elfogadja a javaslatot. A közgyűlés 59 szavazattal 46 ellen megszavazta a londoni magyar kiállítás támogatására a 40.000 koronát.

A tanács megtette a javaslatát a kocsmákról, sörházakról és pálinkamérésekről alkotott szabályrendelet módosítása ügyében. A tárgyhöz többen szöveget hoztak. Elfogadták Szalay Mihályt az a módosítását, hogy ezentúl a pálinkamérések se nyithassák meg nyáron reggel 5 óra előtt, télen pedig 6 óra előtt üzleteiket. A többi pontozatokra nézve elfogadták a tanács javaslatát. Hozzájárult a közgyűlés ah-

hoz, hogy a király születése 70-ik évfordulója alkalmából egy-egy alapítványi helyet alakítsanak a József fiu- és Erzsébet leányvárosházánál.

Az interpellációk során Fűredi Mór azt kívánja, hogy a villamosvasuti kocsiokon alkalmazott jelzőtáblákat pontosabb tájékoztatás céljából kicseréeljék.

Wilinger Ferenc interpellációjában kéri, hogy az erdészethez alkalmazott napszámókat a hét végén pontosan fizessék ki. Vosits Károly tanácsos megadta a választ Boross Somának a multkor tett arra az interpellációjára, hogy való-e az a híresztelés, mintha a vízvezetéki igazgatóság a maga részére foglalta volna le a vízmérő órák elhelyezését, vagy javításánál előforduló munkálatokat, úgy, hogy azokból a szakiparosok, szerelők ki vannak zárva. A tanács kijelentette, hogy ez nem így van; sőt a vízvezetéki igazgatóság ilyen munkákat csak akkor végeztet, ha azokra írásbelileg kéri föl. A választ az interpelláló, valamint a közgyűlés tudomásul vette.

Nyugdíjügyek elintézése után a közgyűlés véget ért.

(*) A gázgyár panamája. Mint értesülünk, a gázgyár szakértői díjazási kérdését a kulisszák mögött mai napon elintézte olyképen, hogy kifizeti sajátjából azokat a szakértőket, akiket ők választottak. Ez csak egy szála a gázgyár panamáinak, amikor ismét az osztrák kéz akar lecsapni a magyar zsebekre. Hogy ezt a panamát neves magyar férfiak támogatják, ez szomorú, de egyuttal jellemző a gáztársaság operációjára.

(*) Tisztviselők a polgármesternél. A fővárosi alkalmazottak Mellly Béla tanácsos vezetésével jártak ma Bárczy István polgármesternél, s megköszönték neki, hogy megvédte a fővárosi alkalmazottak érdekét és megszavaztatta a drágasági pótlékokat. A polgármester megígérte, hogy a jövőben is támogatni fogja a tisztviselők érdekét, de megköveteli, hogy a tisztviselők is buzgósággal és lelkiismeretesen szolgálják a főváros érdekét.

(*) A közúti vasutak nyári menetrendje. A közlekedésügyi bizottság április hónap 7-ikén, kedden délután fogja tárgyalni a közúti vasutak nyári menetrend-tervezetét.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A dánosi rablójárműkösség. A Dános pusztai rablójárműkos cigányok bünpörének esküdtzéki fő-tárgyalását tudvalevőleg április 22-én délelőtt 9 órára tűzte ki Rónay Kamill törvényszéki elnök. A fő-tárgyalásra szóló idézések a héten már szétküldettek. A vádhatóságot dr. Gál Endre ügyész képviseli a fő-tárgyaláson.

§ Megvádolt függetlenségiek. A Sopronban megjelenő „Radical” című időségi lap mult évi április havában erős támadást intézett az ugyanott megjelenő „Nemzet” című lap ellen. Szemére hányt a lap kiadójának, Berecz Ábel volt orsz. képviselőnek, a függetlenségi párt elnökének, Csizmazia Endre jelenlegi képviselőnek és Meiszner Ernő szerkesztőnek, hogy álnevegyennyolcások. A lapról meg azt írta, hogy a megyei néppárt 1000 koronával megvesztegette azért, hogy liberális irányát megváltoztassa. Berecz és Meiszner sajtópörrel feleltek a támadásra, a cikk szerzője, Ráth Gyula ellen. A győri esküdtbírósnak nyomtatvány után elkövetett rágalmazás címén egy havi fogházra ítélte a vádlottat, aki semmisségi panaszszal élt az ítélet ellen. A Kuria helyben hagyta az esküdtbírósnak ítéletét.

§ Lázítás a hadsereg ellen. A „Társadalmi Forradalom” című forradalmi szocialista lap: Mire kell a hadsereg czimen ígató cikket irt a hadsereg intézménye ellen, melynek vérlázító szerepe van a társadalomban. Hivatkozott Vilmos császár ama megtorlatlanul maradt kijelentésére, hogy ha ő akarja, akkor a katona még a saját apját, anyját és testvérét is köteles lelőni. — Erre kel — ugymond a cikk — az uraknak a hadsereg! A közlemény miatt a kir. ügyészség a lap felelős szerkesztőjét, Glücksmann Miksát fogta pörbe. Ma tárgyalta ezt a lázítási sajtópört az esküdtbírósnak Zsitvay Leó elnökléte alatt. Az esküdtek rövid tanácskozás után bünsznek mondták ki a vádlottat a lázítás sajtóvétségében. Amire a bíróság 8 havi államfogházra ítélte.

§ Apa és leánya. Ocsmány bünnel vádolva került a büntető törvényszék dr. Bakonyi táblai bíró elnökléte alatt ítélkező tanácsa elé Totz Mihály 53 éves

tapátássegéd és édes leánya Totz Leopoldina 25 éves fehérnemű varrónő. A kir. ügyészség azzal vádolta meg az apát, hogy viszonyt folytatott saját leányával s ez a viszony állítólag nem maradt következmények nélkül. A zárt ajtók mögött lefolyt tárgyalás után Totz Mihályt a bíróság 6 havi börtönre ítélte, leánya ellen pedig az ügyész védelejtése után megszüntette az eljárást. Az elítélt apa felebbezett.

EGYESÜLETEK.

(—) A gyermekek öngyilkossága. A Magyar Gyermektanulmányi Társaság e hó 4-én, szombaton este 6 órakor a Váci-utca „új városháza” közgyűlési termében nyilvános gyermektanulmányi értekezletet tart. Az értekezlet tárgya: A gyermekek öngyilkossága. Előadó: dr. Deutsch Ernő főorvos.

(—) Felolvasás. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületében április 3-án, pénteken este 9 órakor, dr. Boross Ernő, orvos, a Ferencz József kereskedelmi kórház megbízásából felolvasást tart „A nemi betegségekről”. Az említett pénztár igazolt tagjai jogosítva vannak a felolvasás látogatására.

(—) A felnőttek oktatása. A felnőttek oktatásáról igen szép és tanulságos előadást tartott tegnap dr. Wildner Ödön fővárosi tanácsjegyző az I. ker. Istvánegyi (Svábhegy) Népművelési Egyesületben. A tudományosan és mégis a vegyesajku hallgatóság értelmi színvonalának megfelelő módon tartott előadást nagy figyelemmel hallgatta a szépszámu közönség, végül pedig lelkesen megélemezte az előadót. A tegnapi előadás a tél folyamán már a negyvenedik s a hétköznapi előadások közt az utolsó volt. A vezetőség örömmel tapasztalta, hogy az érdeklődés mindvégig megmaradt a helyesen összeválogatott előadások iránt.

(—) Újságkiadók értekezlete. A Magyar Újságkiadók Országos Szövetsége e hó 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Zilahy Simon elnöklésével az Otthon körben értekezletet tart a hirdetésügyi rendezése dolgában; az értekezletre ezuttal a vidéki lapokat hivta meg az elnökség.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Harmadik nap. —

Az alagi meeting harmadik napjának főszáma az 5000 koronával dotált Tavaszí handicap, mely a tavaszi versenyek legjobban dotált sikkversenye. Év-ről-évre hatalmas mezőny áll startjához; és az idén is alig egy-kettő fog hiányozni a 16 benevezett közül. A handicap kitünően sikerült és így nagyon nehéz a győztesre rámutatni. Esélyes pályázók nézetünk szerint: Kondor, Wohlklang, Margareta és azt hisszük, hogy a győztes e trióból fog kikerülni. Szűkebb választás után Kondort jelöljük, míg helyre Wohlklangot és Margaretát várjuk.

Jelöltjeink:

- I. Janek lov.—Ez falut ér.
- II. Kondor—Wohlklang.
- III. Hajrá—Remete.
- IV. Excellence.
- V. Breakwater.
- VI. Ballerina—Fetis.

() Magyarország vívóbajnokságai. A Magyar Athlétikai Szövetség évenként rendezett nemzetközi bajnoki vívóversenyét ez idén április 24-én, 25-én és 26-án, (pénteken, szombaton és vasárnap) fogja megtartani Budapesten, később közzeendő helyen. Fegyvernem: kard és vitor. A versenyen résztvehet honosságra való tekintet nélkül minden gentleman amatőr-vívó. Középszintű tanulók a versenyen nem vehetnek részt. Nem vehetnek részt vívómesterek, vívómesteri oklevéllel bíró katonatisztek és altisztek, továbbá vívómestersegédek. A nevezés határnapja április hó 20-án, hétfőn este 8 óra. A versenyen résztvevő vívóknak április 14-én, pénteken délután 3 órakor a Magyar Athlétikai Club vívótermében (Budapest, Margitsziget, Sporttelep) személyesen kell a versenyre jelentkezniük. A versenyen a M. A. Sz. vívóverseny-szabályai érvényesek (II. kiadás, 1902.). A verseny győztese mindkét fegyvernemben „Magyarország kardvívó (törvívó) bajnoka az 1908. évre” címet, a M. A. Sz. bajnoki aranyérmét, bajnoki oklevelét, továbbá tiszteletdíjat (emléktárgy) nyer. A másodiknak helyezett a M. A. Sz. ezüstérmét, a harmadiknak bronzérmét nyer, megfelelő elismerő levéllel és tiszteletdíjjal. A körvívásban résztvevő minden vívó elismerő-oklevelet nyer, melyben tanusítatik, hogy elsőosztályú vívónak minősítették és a Magyarország bajnokságáért vívott körvívásban résztvevő. A versenybírósnak a rendelkezésére álló tiszteletdíjakat belátása szerint osztja szét (a kard

versenyben nyolcz, a törversenyben négy tiszteletdíj). Mindazon külföldi versenyzők, akik más díjat nem nyertek, Budapest székesőváros nagy emlék-érmét nyerik. A nevezések és tétek dr. Földváry György, a M. A. Sz. vívőszakosztályának előadója címére (Budapest, IV., Fővám-tér 3., I. em. 8.) küldendők, ki a versenynevel összefüggő minden kérdésben is felvilágosítást nyújt.

(O) Cseh—magyar football-match. A vasárnapi reprezentatív mérkőzés lefolyása valósággal izgalomban tartja az érdeklődő nagyközönséget. A két nemzet válogatott képviselőinek játéka valóban nagy sporttelvezetést ígér és ámbár a cseh csapat összeállítására feleltébb erős, mégis alapos reménység van arra, hogy a magyar szövetség XI-e be fogja bizonyítani sportunk szupremáciáját. A rendező magyar szövetség felhívja a nagyközönség figyelmét arra, hogy a mérkőzés pontban 4 órakor kezdődik és minthogy a millenárius versenypálya kapubejáratainál a jegy ellenőrzése miatt ezuttal már körforgók fognak működni, a tolongás elkerülése végett helyeket idejekorán elfoglalni sziveskedjenek. A korábban érkezőknek egyébként egy másik mérkőzésben is lesz alkalmuk gyönyörködni, mely az I. oszt. második és II. oszt. első csapatok válogatott legénységei között fog lefolyni. E mérkőzés kimenetele annál érdekesebb és bizonytalanabb, mert ezuttal a II. oszt. csapatok játékosai is már kielégítő játék-technika felett rendelkeznek. Ezuttal ismét megemlítjük, hogy a csehek ellen szereplő magyar reprezentatív csapat e hó 2-án, csütörtökön délután 4 órakor tréninget tart a millenárius versenypályán és a M. L. Sz. válogató bizottsága szigorú határozata értelmében az a játékos, aki a tréningen nem vesz részt, a mérkőzésen sem játszat. A vasárnapi fontos mérkőzésre jegyek elővételben már kaphatók.

(O) Galamblovó-verseny a Margitszigeten. A József főherceg védősége alatt álló Országos Magyar Galamblovó Egylet április 3-án kezdi meg tavaszi meetingjét, amely az idén tizenhat napot vesz igénybe. Verseny lesz április 3-án, 7-én, 9-én, 10-én, 11-én, május 4-én, 6-án, 8-án, 11-én, 13-án, 15-én, 18-án, 20-án, 22-én, 23-án és 25-én. A versenyeket az egyesület Margitszigeti pályáján tartják meg és reggel 10 órakor kezdődnek, míg a díjakat délután 2 órakor lövik. Az első, április 3-iki versenyen, Petényi Vendel tiszteletdíja kerül eldöntés alá. A verseny térelőnyös lesz.

KÖZGAZDASÁG.

A Jelzáloghitelbank részvényeinek emelkedése. A Jelzáloghitelbank tegnapi közgyűlése sokat foglalkoztatja a hazai és külföldi pénzügyeseket. Az az őszinte, de minden ízében erőteljes és tartalmas program, amelyet a bank visszatért kormányzója, Széll Kálmán adott, erős visszhangot keltett a kontinens összes pénzügyesében. Mindenütt megragadta a figyelmet az az erős önbizalom, mely Széll szavaiból kitetszett. Minden egyes kijelentése annak az eszmének szolgálatában állott, hogy a Jelzálogbank az egész pénzügy előtt kell, hogy úgy álljon, mint a magyar földhitelek egyik legerősebb oszlopa. Ide haza mindenki a legnagyobb bizalommal nézett Széll kormányzó működése elé, de még a legoptimistábbakat is meglepte ma az a nagy hatás, amit Széll programja külföldön, különösen Bécsben keltett. Bécsben ugyanis ma a Magyar Jelzálog Hitelbank részvényei közel 12 koronával emelkedtek! Olyan eredmény ez, amely mindennél jobban bizonyítja azt, hogy a magyar föld hitelek ellen intézett titkos támadások levezésére elégséges volt egy bátor és őszinte szó. És amint ez a szó olyan európai hírű nagy szakember ajkáról röppent világgá, mint aminő Széll Kálmán, ahol mindenki érzi, hogy van erő és tehetség is a program végrehajtására: a külföldi tőke nyomában bizalommal fordul a magyar papírok felé. És ennek most, midőn gazdasági életünk erőteljes kiépítését vallja programjával minden illetékes tényező, igen nagy jelentősége van.

A budapesti tőzsdén egyébként a Bécsből telefonált árfolyamemelkedések nagy — és sok felé kellemeften meglepetést keltettek s a budapesti kontremint annyira megijesztette, hogy sűrűn fedezésekhez látott. Ekkép nagy tülekedés támadt a Jelzálog részvényekért, amelyeket még röviddel ezelőtt olcsó árakon dobtak a piacra s a részvények a tegnapi 426.50 koronás árfolyamról 432.50 koronára emelkedtek.

A brüsszeli cukorregyezmény. A brüsszeli cukorkonvenczióban résztvevő államok képviselői most írták alá az ujonnan elhatározott megállapodásokat,

melyek a cukor-koncert érvényét 1913. év szeptember elsejéig meghosszabbítják. A cukorregyezménybe Oroszország is belépett, mint azt már megírtuk.

A német kamatlábat leszállítják. A berlini pénzpiacra az utóbbi napokban erősen tartja magát az a hír, hogy a német birodalmi bank a márciusi utimó igen kedvező lefolyása alapján a kamatlábat egy egész százalékkal le fogja szállítani. Megerősíti és valószínűvé teszi e hírt az a körülmény, hogy a bank, mely március 23-án 188 millió adómentes bankjegy-tartalékot mutatott ki, 28-án még körülbelül 15 millió tartalékkal rendelkezett. Általában a német bank helyzete most sokkal kedvezőbb, mint a múlt évben volt, hisz 1907 március 31-én még 400 millió márka adóköteles bankjegy volt forgalomban. Mivel a pénzpiac Berlinben általában nyugodt és szilárd, a pénzemberek erősen biznak abban, hogy április első felében a birodalmi bank egy egész százalékkal mérséklje a kamatlábat. Minket ez a kamatláb-leszállítás, természetesen közelről érdekel, mert az Osztrák-Magyar Bank március 15-én 151,559,000 korona adómentes bankjegytartalékot mutatott ki s így valószínű, hogy a német példa után a mi jegybankunk is leszállítja a kamatlábat. Ha a német bank 1%-os mérséklése valóra válik, akkor a német kamatláb 4%-os lesz, amire 1906 óta nem volt példa Berlinben.

Az orvhalászat ellen. Mióta a földművelésügyi kormány haltenyésztésünket rendszeresen igyekszik fejleszteni s haltermelésünk valóban emelkedik is, azóta az orvhalászat mestersége is fejlődik, úgy, hogy az ide vonatkozó tiltó rendeletek szigorítása vált szükségessé. Az orvhalászat egyik sikeres módja ugyanis az is, hogy az orvhalászat a mederben mélyedést váj, azt időnként elrekeszti s így ejtí zsákmányul a halat. Az ilyen, az anyamederbe vájt rekeszeket, halfogókat a törvény szigorúan tiltja, megengedi azonban a haltenyésztő gazdáknak azt, hogy amennyiben jogos érdekeket nem sértenek, ilyen elzárásokat a hullámtérben alkalmazhasanak. Halászati szempontból az elzárásnak olyannak kell lennie, hogy már a kivétel módja biztosítékot nyújtson a közbizalom rovására elkövethető netáni visszaélés ellen. Vizjogi szempontból pedig megkövetelendő, hogy azok a vizek természetes lefolyását ne akadályozzák és éppen ezért eféle elzárások csak előleges hatósági engedély elnyerése után eszközölhetők. Ezentul — Darányi földművelésügyi miniszternek a vármegyék alispánjaihoz és a törvényhatósági városok polgármestereihez most elküldött rendelete szerint — a fentebb jelzett módon halrekeszeket a hullámtérben is csak akkor szabad foganatosítani, ha a hatósági engedélyt megkapták. Az ilyen engedély nélkül fölküldött rekeszek tilalom alá esnek.

A Hamburg—Amerika-Linie új 4%-os kölcsöne. A társaság nem rég tartott közgyűlésén — amint ismeretes — elhatározta, hogy 30 millió márka 103 árfolyammal visszafizetendő kölcsönt vesz fel. A jelzett kölcsönösszegből 20 millió márkát a társaság konzorciuma vesz át, melyre a jegyzés legközelebb megkezdődik Berlinben. Hamburgban és a Majna melletti Frankfurtban 99% kibocsátási árfolyamon. A kölcsön sorsolását 1913-ban kezdik és legközelebb 1957-ben befejezik. A társaság régi kölcsönei parin váltatnak vissza, ezen kölcsönkötvények azonban, mint már előbb jeleztük, 103 árfolyammal fognak visszaváltatni. Ezen kedvezmény-nyel szemben azonban jelen kölcsön a társaság összes tengeri gőzösein csak második helyen, t. i. a régi 47.5 millió kölcsön után nyer betáblázást. Az új kölcsönt az üzemi tőke nagyobbítására és az elmúlt évben megrendelt gőzösek kiállítására fordítják. A társaság alaptőkéje 125 millió, a tartalék 16% millió és a biztosítási alap 14% millió. A társaság 1907-ben 6%, 1906-ban 10%, 1905-ben 11% osztalékot fizetett.

Fizetéképtelenségek. A helybeli Schrottman és Herzka kézmű- és rövidáru cég (Nagykorona-u. 24.) beszüntette fizetéseit. A cég árutartozása mintegy 160,000, váltótartozása 50,000 korona. Készpénzért tartozik 38,000 koronával. Leszámitolt könyvkövetelése pedig 80,000 koronával emelik a passzívát. Az aktívát 125,000 koronára becsülik.

Határozatképtelen közgyűlés. A Szlavóniai Erdőipari R. T. tudvalevőleg március 31-ére hívta össze harmadik évi közgyűlését, amely azonban a részvényesek közönye miatt határozatképtelen volt. Az újabb közgyűlést április 16-án d. e. 11 órára hívták össze.

Korlátozás a trieszti tárházakba irányított szállítmányoknál. A MÁV.-tól nyert értesülésünk szerint a trieszti cs. kir. tárházak részére rendelt küldemények torlódás miatt csak az esetben vehetők fel, ha azoknak behajózása biztosítva van. Kocsirakományu teherárúk tartálykocsikban szállított szesz-küldemények kivételével tehát csak abban az esetben vehetők fel Trieszt-Freihafen k. k. Staatsbahn és Trieszt-Freihafen Südbahn állomásokra, ha a feladók a fuvarlevélen kinyilatkoztatják, hogy a közvetlen behajózás biztosítva van és hogy visszautasítás esetében a következményekért, illetve a költségekért a felelősséget elvállalják.

Uj textilpartelepek. Gazdasági életünk önállósításának egyik legfőbb előfeltétele az, hogy a textilipar terén csökkentjük azt az óriási behozatalt, melylyel ma adózunk a külföldnek. A kormány iparfejlesztési programjában is első helyen áll ez, hiszen évente körülbelül 300 millió behozatalt szükségletünk van. Azért különösen örvendetes, hogy hétről-hétre érkeznek új textilipari alapításokról hírek. Legújabb értesüléseinkről alább számolunk be:

A Magyar Textilfestő-gyár R.-T.-ot Óbudán eredetileg két millió koronára tervezték. A gyár még meg sem kezdte üzemét és az alapítók máris gondoskodtak arról, hogy a vállalat a tervezettnél nagyobb arányokban jöjjön létre. Az álló tőke nagyságát 3 és fél millió koronára emelték fel, amit főleg az a körülmény tett szükségessé, hogy a vállalat, melynek az eredeti tervek szerint csak hérben kellett volna dolgozni, most már saját számlára fog exportcikket termelni. — Szegeden a Brunner és Társa cég épít pamutszövő-gyárat. A cég kötelezte magát arra, hogy a gyárat 5 év alatt üzembe helyezi. Az illető cég most a befektetést meg akarja nagyobbítani és az üzembehelyezés terminusát 3 évben szabta meg. — Az Egyesült wernstadi és győri textilipar r.-t. abban a fogatékosságban szenved, hogy áruját kikészítés céljából Csehországba küldi ki. Már évek óta foglalkozik ez a vállalat azzal az eszmével, hogy appeturára rendezkedik be. Értesülésünk szerint már ez is bevégzett ténnyé vált. A kibővítésbe 7—800,000 koronát fektetnek be. — Délmagyarországi Textilgyár R.-T. Auspitz és Társa cég alatt Lugoson gyapjúfonó- és szövő- és pamutszövőgyár jön létre. — A Sommer és Klinger meg a Kisfalvi és Stein kereskedő cégek a felvidéken pamutszövő-gyárat létesítenek, melynek speciálitása munkás-felérneműekre szolgáló anyag előállítására lesz. — Nagyobb kötő-szövőgyárat létesít Pozsonyban Schiller bécsi gyáros cég.

Uj portland-cementgyár. Már írtunk arról, hogy Szárazvámi Portland-Cementgyár R.-T. cég alatt új vállalat alakul. A társaság részvényaláírásai zárdeje a mai napon járt le s — mint értesülésünk — a tervezett 3.5 millió korona alaptőke (17,500 drb 200 koronás részvény) teljesen jegyezve lett. Az alapítók: Hieronymi Károly, gróf Szápary László, gróf Széchenyi Béla, gróf Szápary Pál, báró Bornemissza Elemér, báró Thyssen-Bornemissza Henrik, Hauszmann Aajos műegyetemi tanár és Wilingstorfer L. Jenő agyag- és mészkőbánya-tulajdonos, aki — hír szerint — 500,000 koronáért engedti át bányáit és telkeit az alakuló részvénytársaságnak.

Szölősgazdák közgyűlése. A Magyar Szölősgazdák Országos Egyesülete április hó 5-én délelőtt tizenegy órakor fogja ezidei rendes közgyűlését megtartani. A szölősgazdák tanácskozásán a rendes közgyűlési tárgyakon kívül Rubinek Gyula fog előterjesztést tenni a jégbiztosítás kérdésében, különös tekintettel a hazai szőlőművelésre. Az egyesület évkönyve most jelent meg s a fiatal egyesület élénk tevékenységéről és folytonos, biztos haladásáról tesz tanúságot. Az igazgató-választmány jelentéséből kitéjük, hogy a tagok száma egyre emelkedik. Megemlékezik a megalkotott új osztrák bortörvényről. A „Visszapillantás” című fejezet foglalkozik az Ausztriával kötött szerződéssel, feltünteti az egyesületnek az irodalom terén, a boritaladó és a pécsi borkiállítás érdekében kifejtett tevékenységet. A közgyűlésről szóló fejezet kiemeli dr. Drucezer Jenőnek az osztrák új bortörvényről tartott előadását. Az egyesület vagyona ma 29,000 korona, könyvtára 1700 korona értéket képvisel. Alapító tagjainak száma 107, évdíjas tagja pedig van 1031.

A banktisztviselők lapot alapítanak. A Pénzügyi Tisztviselők Országos Egyesületének vezetősége úgy látszik, komolyan törekszik megvalósítani azon ígéreteket, melyeket báró Beck elnök a február derekán tartott közgyűlésen tett. A nemrég szervezett szociális bizottság ugyancsak szorgalmasan dolgozik. Utolsó ülésén a folytatódó hivatalos idő kérdéssel foglalkozott és elhatározta, hogy egy, a pénzügyi tisztviselők érdekeit vivő lapot alapít. Az előmunkálatok már megkezdődtek, a vezetőség az

ügyben szorgos munkát fejt ki s érintkezésbe lépett a vidéki szövetségekkel is, úgy, hogy a lap — mint értesülünk — a közel jövőben meg is indul.

A szociális tanfolyam. A Magyar Gazdaszövetség szociális tanfolyamán ma este Ruffy Pál, a gyermekmenhelyek országos főfelügyelője tartott érdekes előadást az elhagyott gyermekek dolgáról. Előadása során ismertette azt a szervezetet, melyet létesíteni kívánnak Budapesten a gyermekvédelemre a társadalom bevonásával. Minden kerületi elöljáró egy kerületi közjótékonyági és gyermekvédelmi bizottságot fog szervezni, melynek tagjait a kerületi elöljáró azok sorából fogja kinevezni, akik a gyermekvédelem iránt érdeklődéssel viseltetnek. A második előadó, Kolosváry Lajosné, a nő hivatását ecsetelte a családban és a szövetkezeti téren.

A gabonatörszéről. Az áprilisi terminusra kötött gabonaneműek szállítása ma vette kezdetét. Bejelentett szállításra 235 ezer mázsa buza, 58 ezer mázsa rozs és 13 ezer mázsa zab. Szállítóként jobbra azon czégek szerepelnek, melyek a múlt évi októberben átvevők voltak. A mostani átvevők közül pedig még nem tudni, ki óhajtja tényleg a gabonák átvételét. Buzánál egy helybéli nagyiparost emlegetnek, akinek 60—70 ezer mázsa érdeklődése volna és aki valószínűleg az árúját megkapni akarja; a többire nézve még bizonytalan a helyzet. A felmondás e hó 5-ére szól, tehát csak e napon kell a tényleges átvevőnek jelentkezni. Délig több mint 100 ezer mázsára fizettek azonban egy napi prolongáció díj fejében 6 fillért métermázsánként. A felmondott roszmennyiség bécsi czégek kezeibe került, ezek az egészet átveszik és Bécsbe szállítják. Zabban nagyobb felmondást vártak, bár a Budapest felé uszó mennyiség csak egy kis része ért még csak be. A ma átvevőként szereplő czégek közül komoly átvevő alig akad. A felmondások által beállott árváltozásokról más helyütt számolunk be.

A „Honi Ipar“ április elsejei száma ma érdekes tartalommal megjelent. A számot maróthi Fürst Bertalan udv. tan. tanulmánya nyitja meg a szerb kereskedelmi szerződésről. Kémény Manó igazgató a kormány iparfejlesztési programját bírálja. Sugár Ottó pedig a munkaadók szervezkedéséről értekezik. A szám derekát egy, a lap által a szerb kereskedelmi szerződés ügyében rendezett ankét foglajja el, melyben az egyes iparágak képviselői mondanak véleményt a szerb kereskedelmi szerződés hatásáról az egyes iparágakra.

Malász Ferenc és Pál czég — részvénytársaság. Megirtuk annak idején, hogy Halász Ferenc és Pál budapesti szivarkahüvely-gyáros czég fizetési képességét jelentett s később, miután hitelezőivel meg egyezni nem tudott, csődbe került. A czéget most — mint értesülünk — egy fővárosi bank részvénytársasággá alakítja át. Itt említjük egyúttal, hogy a czégnek Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter nagyobb szubvenziót adott, amelynek ezideig azonban csak egyik részletét folyósította.

Sorsolás. A tiszta-szegedi m. kir. nyereményközlésben sorsjegyeinek 66-ik kisorsolása ma délelőtt ment végbe a lottójövedéki igazgatóság hivatalos helyiségében. Kihúzták a következő 44 sorszámot: 292, 332, 427, 451, 507, 705, 710, 729, 793, 1019, 1062, 1188, 1441, 1451, 1468, 1608, 1775, 1815, 2097, 2161, 2281, 2354, 2508, 2633, 2685, 2716, 2749, 2759, 2809, 2911, 3220, 3393, 3451, 3460, 3547, 3695, 3722, 3804, 3937, 4039, 4089, 4198, 4365 és 4388. Ezek közül kihúzták a következő nyereményeket: Száznyolcvanezer koronát nyert: 2749 sorszám és 20 nyerőszám. Két-kétezer koronát: 1019—55, 2685—32, 2716—65, 3547—42, 4388—63. A fenti 44 sorszám összes többi nyerőszámai egyenként 240 koronát nyertek.

A tözsdetanács ülése. A tözsdetanács ma délben Simon Jakab alelnök elnöklése alatt teljes ülést tartott. Az ülésen előterjesztett Widder Mórnak, a múlt hó 21-én megtartott évi rendes közgyűlésen megválasztott tözsdetanácsosok egyikének, márczius hó 31-én a tözsdetanácshoz benyújtott indítványa, amely szerint tekintve a megválasztása ellen tett felszólalás folytán folyamatba tett fegyelmi vizsgálatot, egyedül és kizárólag azon okból, hogy a fegyelmi bizottság a fegyelmi panaszt minden feszélyezettségtől menten, teljes tárgyilagossággal bírálhassa el, a

tözsdetanácsosi állásról lemond, egyúttal kéri a fegyelmi panasznak a legszigorubb módon való letárgyalását. A tanács tudomásul véve a beadvány tartalmát, elhatározta, hogy a kereskedelemügyi miniszternek, akihez a közgyűlésen megválasztott tözsdetanácsosok megerősítése tárgyában már felterjesztést intézett, a lemondásról jelentést tesz.

Magyar tengeri hajóstársaságok osztaléka. A magyar tengerhajózási részvénytársaságok közül eddig az Adria m. kir. tengerhajózási társaság, a magyarhorvát tengerhajózási részvénytársaság és a magyarhorvát szabadhajózási társaság tartották meg évi közgyűlésüket. Az Adria társaság a közgyűlési határozat alapján az 1907. évre az előző évi áthozattal együtt feltüntetett 1,356,659 koronányi tiszta nyereségből részvényenként 22 korona osztalékot vett fel. A magyarhorvát tengerhajózási társaság a tegnapielőtt megtartott közgyűlés határozata alapján az évi 252,842 koronányi tiszta nyereségből 200,000 koronát oszt szét részvényesei között; a magyarhorvát szabadhajózási társaság pedig a 203,173 korona tiszta nyereségből szintén 200,000 koronát, vagyis részvényenként 40 koronát oszt szét a részvényesek között.

Ankét a fogyasztási és szeszadóméltóság ügyében. Wekerle Sándor pénzügyminiszter tudvalegleg fogyasztási adószaktanácsot alakított, amely a minisztériumnak fogyasztási adókérdésekben véleményező közege. A fogyasztási adószaktanácsot április 9-ére hívta össze a miniszter, aki ezen ülésen fogja előterjeszteni a fogyasztási és egyúttal a szeszadótörvénytervezetet is. A tanács első ülésére a miniszter meghívta az ipari és a mezőgazdasági szeszgyárosok érdekképviselői szervezeteit is.

A Rudolf sorsjegyek húzása. A Rudolf sorsjegyek mai bécsi húzásánál a 30,000 koronás főnyereményt a 695/37, 6000 koronát a 673/2 számú sorsjegy nyerte.

Villamosok forgalma. A Budapesti Villamos Városi Vasut r. t. vonalain márczius havában összesen 465,789 K bevétel érte el. A múlt év ugyanezen hónapjában a bevétel 422,366 K-t tett ki. Január 1-től az összes bevétel 1,346,292 K-ra rugott a múlt év ugyanezen időszakában elért 1,210,962 K bevétellel szemben. — A Ferencz József Földalatti Villamos Vasuton márczius hónapban 306,446 szállított személy után 47,255 K-t vettek be. Január 1-től összesen 971,431 szállított személy után 156,722 K volt a bevétel. — A Budapesti Közuti Vaspálya Társaságnak márczius havában 898,132 K bevétele volt; a múlt év márczius havában 800,467 K. Az összbevétel január 1-től márczius 31-ig 2,513,224 K volt, a múlt év hasonló időszakában 2,160,599 K-ra rugott.

Hajózás. A Dunagőzhajózási társaság közhírré teszi, hogy a személyszállítóhajók a mai nappal Karlóca állomását az alacsony víz miatt nem érintetik.

A Leánykihásító Egylet forgalma. Az Első Leánykihásító Egylet mint szövetség gyermek- és életbiztosító intézeténél márczius havában 1,658,100 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,462,800 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében 117,447 K 61 f fizetett ki. 1908. január 1-től márczius 31-ig bezárólag 4,816,500 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 4,183,100 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 372,695 K 79 f és az intézet fennállása óta 12,515,333 K 52 f fizetett ki. A „D“ osztálynak f. évi márczius 26-án dr. Stamberger Ferencz kir. közjegyző jelenlétében megjelent XII. kisorsolása alkalmából az alábbi alapkönyvszámok sorsoltattak ki, minek folytán a nevezett tagoknak egy-egy 1000 koronáról szóló díjmentes nyereménykötvény szolgáltatott ki: 93,950 Schwartz Bernát Kispeszt, 6324 Vajna István Bonczhida, 59,715—a Moise Chaim Salonique, 76,436—b Gorzó Lászlóné Nemetpalánka, 843 Schuch Ferencz Ozd, 104,724—a Herzeg Eduárd Ruma, 4518 Helyes Péter Fiume, 91,759—a Zak Venczel Sarajevó, 6599 Vaim Áron Kabellejo, Visoko.

Az Adria hajói. Az Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság gőzösei közül hétfőn a Tisza Fiuméből Marseillebe, kedden a Széchenyi Londonból Fiuméba és a Duna Fiuméből Rouenba érkezett.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalizatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonatözsde.

Ma volt a felmondások napja. Daczára a jelentékeny mennyiségű felmondásnak — melyről más helyen referálunk — az tizlet nagy fedezésekre igen szilárd lefolyású volt. Áprilisi buza 20 fillérrel, májusi buza 24 fillérrel, áprilisi rozs 15 fillérrel, áprilisi zab 15 fillérrel, tengeri 8 fillérrel, októberi buza 10 fillérrel drágult. A mai szilárdságot az okozta, hogy az utolsó napokban nagymérvű lebonyolítási eladások után ma már kevesebb eladó volt a piacon és a fedezni akarók csak emelkedő árfolyamoknál tudtak cselhoz jutni. A készáru piacon buzában nem volt forgalom. Mindössze néhány vagon kelt el változatlan áron. Rozs 10 fillérrel drágult.

Délutáni fedezésekre az árak tovább emelkedtek.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 kg. 23.40 korona.
Pestvidéki: 100 mm. 77.5 kg. 23.25 korona, 100 mm. 75.5 kg. 21.50 korona, úszkös.
Felsőmagyarországi: 100 mm. 77 kg. 22.70 kor.
Tiszavidéki: 400 mm. 76 kg. 22.80 korona.
Rozs: 300 mm. 21.10 korona, 200 mm. 21 korona, 100 mm. 21 korona, 100 mm. 20.80 korona, 500 mm. 20.95 korona, mind kpf.
Zab: 100 mm. 15.80 korona, 100 mm. 15.60 korona, 100 mm. 15.20 korona, mind kpf.
Tengeri: 200 mm. 13.06 korona, ab hajó, kpf., 100 mm. 12.85 korona kpf. pp.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisa 11.36, 11.37, 11.33, 11.41.
Buza 1908. októberre 9.80, 9.79, 9.74, 9.82.
Rozs 1908. áprilisa 10.54, 10.59, 10.63.
Rozs 1908. októberre 8.54, 8.61.
Zab 1908. áprilisa 7.38, 7.39.
Tengeri 1908. májusra 6.41, 6.47.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza 11.41—11.42
októberi buza 9.80—9.81
áprilisi rozs 10.59—10.60
októberi rozs 8.61—8.62
áprilisi zab 7.46—7.47
májusi tengeri 6.47—6.48

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorba jósoknak és az élelmezésben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az orvosi gyomorot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

Délutáni forgalom.

Délután az irányzat valamivel szilárdabb lett.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1908. áprilisra	11.47-11.48
Buza májusra	11.54-11.55
Buza új októberi	9.84-9.85
Rozs 1908. áprilisra	10.62-10.63
Rozs új októberi	8.62-8.63
Zab 1908. áprilisra	7.40-7.41
Tengeri 1908. májusra	6.47-6.48

Budaapesti gabonaforgalom.

1908. márczius 30-tól márczius 31-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	17470	—
Rozs	304	—
Arpa	715	344
Zab	212	5236
Tengeri	18539	7114
Liszt	2455	15886
Korpa	—	5298

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdén a Magyar Jelzálog-Hitelbank részvényeire volt nagy kereslet, amelyről lapunk más helyén megemlékezünk. Az előtőzsdén a kedvezőtlen belpolitikai hírek és külföldi alacsony jegyzések folytán a spekuláció tartózkodó volt. A déli tőzsdén a bányáértékek ismét megszilárdultak, mire a többi értékek is emelkedtek. Nagyobb bécsi vásárlásokra a Déli vasut részvény 2.50 koronával javult. A déli tőzsdén a Magyar Általános Hitelbank és a Magyar Jelzáloghitelbank részvények szelvény nélkül kerültek a forgalomba. Az előbbieknél a szelvény 20 korona, az utóbbinál 2.33 korona levonást jelent. A járadékpiacz valamivel javult, miután a mostani esedékességek következtében nagyobb tételekben vásárolták a befektetési értékeket. A helyi piaczon csekély forgalom mellett csak a Salgó részvények és a Városi vasut részvényekben volt üzlet.

Előtőzsde.

Előtőzsde kedvtelen.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 649.50—649.75 Magyar hitelrészvény 775.—774.50. Osztrák-magyar államvasut 685.50—684.50. Rimamurányi vasmű 566.—564.50. Jelzálogbank 434.—432.25. Közúti vaspálya 562.—561.50. Városi villamos vasut 273.25—273.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde nyugodt.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 649.50—649.75 Magyar hitelrészvény 754.—755.25. Osztrák-magyar államvasut 684.—685.75. Déli vasut 144.—Rimamurányi vasmű 564.50—565.— Magyar leszámítoló bank 475.—476.— Jelzálogbank 432.25—435.25 Közúti vaspálya 561.—561.25. Városi villamos vasut 274.—274.50. Magyar ronajáradék 93.92¹/₂—93.95 Hazai bank 281.50—282.— Salgótarjáni köszénbánya 572.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8—10.— K, 1908. április hó végére 24—26 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsdén kötetett: Osztrák hitelrészvény 649.75—649.50. Magyar hitelrészvény 775.25—754.—. Rimamurányi vasmű 564.—. Allamvasut 686.50.—685.75. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 649.50. Magyar hitelrészvény 754.—. Allamvasut 685.75.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, április 1. (Az Egyetértés távirata.) A konzum folytonos szigorú tartózkodása miatt a képzeltet legnagyobbat üzlettelenség ualokodott, de a budapesti magasabb árjegyzésekre az irányzat itt észrevehetően szilárdult, már a menyinyben az eladók lényegesen emelték az árakat. Így buza és rozs 10 fillérrel, tengeri 5, zab 15 fillérrel drágult. Árpában hiányzott minden érdeklődés és a forgalom teljesen szünetelt.

Jegyezett buza: tiszavidéki 12.20—12.70 korona, mosoni és győri 11.45—11.80 korona, tótfelvidéki 11.45—11.90 kor., déli vasut 11.50—11.75 korona, marchteldi 11.45—11.70.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.85—11.05 korona, csepeli 10.95—11.15 kor., pestmegyei 11.—11.25, déli vasut 10.85—11.05 korona különféle magyar 10.85—11.10 kor., osztrák 10.75—11.— korona.

Arpa: morvaországi 8.25 8.60 kor., marchteldi 7.40—7.90 kor., bécsvidéki 7.90—8.50 kor., tótfelvidéki 7.—8.60 kor., csepeli —.—, győri 7.20—7.80 kor., déli vasut —.— kor., tiszavidéki 6.50—7.— korona.

Magyar tengeri: régi 6.85—7.05, új —.— kor., cinquantin 8.10—8.50, új —.— korona.

Magyar zab: selejtes —.— kor., közepes 7.90—8.20 korona, elsőrendű 8.25—8.50 kor., válogatott 8.55—8.80 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Több körülmény összejátszott arra, hogy a spekulációt tartózkodásra indítsa. Elsősorban a belpolitikai helyzetről szóló jelentések gyakoroltak nyomást az üzlet fejlődésére, ezenkívül azonban az üzletkötési kedvet a newyorki tőzsdéről érkezett gyengébb jelentések is mérsékeltek. Hitel és Államvasuti részvényekben eladásokat eszközöltek, míg ellenben az Alpesi bányatársulat részvényei a német bányapiacz helyzetének kedvező megítélése folytán emelkedő irányzatot követtek. Busthiheradi A-betűs részvények 60 K-val emelkedtek.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitelr. 649.—, Magyar hitelr. 776.—, Länderbank —.—, Allamvasut 684.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 143.—, Alpesi bányatársulat 695.—, Rimamurányi 564.50, Májusi járadék 97.75, Magyar koronajár. 94.—, Orosz érték 92.60, Török sorsjegy 188.—, Német márka 117.57.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 649.25, Magyar hitel 755.—, Länderbank 437.50, Unio-bank 547.—, Allamvasut 684.50, Anglo-bank —.—, Bankverein —.—, Déli vasut 143.—, Gőzhajó —.—, Alpesi bányarészvény 696.50, Májusi járadék 97.75, Magyar koronajáradék 94.—, Török sorsjegy 188.—, Német márka 117.57, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 564.—, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. 433.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, április 1. (Osztrák értékek zárlata.)

42 százalékos papír-járadék 97.75, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.25, 1860-as sorsjegy 150.15 Osztrák hitelsorsjegy 453.— Angol osztrák bankrészvény 300.25 Bécsi Bankverein 540.25 Osztrák-magyar bank 1717.— Déli vasut 143.50 Dunagőzhajózási társ. 10.28 Dohány részvény 409.— Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.67 Osztr. Lloyd 423.— 4.2 száz. ezüst. jár 97.70—97.75, Osztr. koronajáradék 97.80, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 649.25, Union-Bank 347.—, Osztrák Länderbank 437.—, Osztrák-magyar államvasut 685.25, Elbavölgyi vasut 425.—, Alpisi részvény 695.75, 20 frankos 19.09, Londoni váltóár 240.22, Lipótkohó 469.50, Töröksorsjegy 187.50. Szilárd.

Bécs, április 1. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.70. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy —.—, Magyar hitelbank részvény 752.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény —.—, Rimamurányi 661.50, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság 420.—, Magyar koronajáradék 93.15, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 94.—, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191.—, Kassa-Oderbergi vasut részvény 364.25, Magyar jelzálogbank 433.—. Magyar keresk. bank 33.20

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, április 1. (Tőzsdejelentés.) A tegnapi londoni és newyorki tőzsde kedvezőtlen magatartásáról szóló hírekre az itteni tőzsde egyenetlen irányzat mellett nyílt meg. Amerikai vasutak, tekintettel arra, hogy Amerikából, különösen a szénbányamunkások sztrájkjának küszöbön álló kitéréséről aggasztó jelentések érkeztek, alacsonyabban indultak tegnapi zárlatárfolyamaiknál, szintugy olasz és osztrák államvasutak, amelyeket a hazájukból érkezett kedvez-

zőtlen hírek szintén kedvezőtlenül befolyásoltak. Járadékok közül a 3%-os birodalmi kölcson és japániai olcsóbbodtak. Bányáértékek gyengülés iránt mutatnak hajlandóságot. Bankok és géphajós részvények tartottak voltak. Későbbi folyamatban bányarészvények, valamint egyes bankrészvények emelkedtek, míg a többi értékpapír többnyire tartott volt. Az utolsó üzletórában az összirányzat a német birodalmi kölcson folytatódó értékesítésére engedő árfolyamok mellett gyenge volt és az üzleti tevékenység majdnem egészen megszűnt. A készpénzpiacz ipari értékei megoszott irányzatot követtek. Magánleszámitolási kamatláb 4¹/₂%, napipénz néhány napra 6¹/₂%.

Zárlatkor jegyeztetik: 42 százalékos papír-járadék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60, osztrák hitelrészvény 204.50, Déli vasut 25.50, orosz bankjegyek 214.25, 4 százalékos új orosz kölcson 75.25, Disconto Commandit 174.70, Dinamit-truszt 162.10, Harpeni 196.—, Unifikált török járadék 95.80, 42 százalékos ezüst-járadék 97.60, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.60, Magyar koronajáradék —.—, Osztrák-magyar államvasut 146.60, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék —.—, Alt. villamosági Edison —.—, Gelsenkircheni 188.50, Laurakohó 212.75. Gyenge.

Frankfurt, (Zárlat.) április 1. 42 százalékos papír-járadék 99.50, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.70, 4 százalékos magyar aranyjáradék 204.10, Osztrák hitelintézeti részvény —.—, Osztrák-magyar államvasut 146.40, Északnyugati vasut —.—, Busthiheradi vasut —.—, Londoni váltóár 20.39, Bécsi Bankverein 137.—, Villamos részvény 147.70, 3 százalékos magyar aranykölcson 78.30, 42 százalékos ezüstjáradék 99.65, Osztrák koronajáradék 97.60, Magyar koronajáradék 93.80, Osztrák-magyar bank 123.—, Déli vasut részvény 25.40, Elbavölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 84.90, Páris váltóár 811.83, Union bankrészvény 139.90, Alpisi bányarészvény —.—, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) április 1. 42 százalékos ezüstjáradék 99.20, 1860. sorsjegy 152.70, Déli vasut 25.50, 4 százalékos Aranyjáradék 98.50, Osztrák hitelrészvény 204.60, Osztrák-magyar államvasut 146.50, Olasz járadék 103.20, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.75. Nyugodt.

London, április 1. Angol consol —.—.

Páris, április 1. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.90, Osztr. aranyjáradék 100.—, Magyar aranyjáradék 94.80, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 489.—, 4 százalékos Olasz járadék —.—, Déli vasut elsőbbségi kötv. 314.—, 5 százalékos marokkói járadék 514.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson 95.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 91.50, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.25, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 512.—, Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 95.12, 4 százalékos unifikált török jár. 94.82, Török sorsjegy 179.75, Török dohányrészvény 441.—, Osztrák föld-hitelintézet 11.54 Osztr. Länderbank 482.—, Magyar Jelzálogbank 470.—, Banque de Paris 14.58, Banque Ottomane 724.—, Osztr. magyar államvasut —.—, Déli vasut 150.—, Meridional vasut 672, Keleti vasutak —, Waggon Lits —.—, Hartmann gépgyár 480.—, Rio Tinto 16.22, Sucrerie d'Egypte 32.—, Tula 238.—, Thomson Houston —.—, Urikányi köszén —, Chartered 18.—, De Beers 298.—, East Rand 80.50, Jagersfontein 81.—, Transvaal Consols —.—, Transvaal Land Company 43.75, Váltó Amsterdamba (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.—, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) ¹/₁₆, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) ¹/₃₂, Csek Londonra 251.20 Magánkamatláb 2¹/₁₆, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, április 1-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felül) —.— fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) —.— fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 126—

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági, ipari és házi célokra

Telefon: Detail 26-27. 75-26, Engros 164.

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körut 78. szám.

Sürgönyozlm: ANTRACIT BUDAPEST

128 fillér. Fiatal közep (páronként 251-320 kilogramm...

Sertéslelészám 1908. évi márczius 30. napján volt készlet...

Sertéskonsumvásár.

Budapest, április 1. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 485 darab sertés, 187 darab süldő...

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. április 1-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete.

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt az ország nyugati felében mindentűlt volt csapadék...

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony idő várható helyenkint csapadékkal és hőszűréssel.

Table with columns: Allomás, Lognyomás mm, A hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérési tartomány.

VIZÁLLAS.

ápr. 1. márcz. 81.

ápr. 1. márcz. 81.

Table with columns: m óler, m óler, listing various locations and their corresponding values.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 1. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Barbul László nagyenyedi járásbírói telegkönyvi átalakító díjakot...

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Roska János csákvári járásbírói végrehajtót a kolozsvári járásbíróshoz...

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Vancsura Gyula bácsi lakos Vámosra és kiskoru Demian De-

meter nagyvárad lakos családi nevének Borosra kért átválttatását megengedte.

Pályázatok. Bályokon (Bihar várm.) postamesteri állásra április hó 10-ig; a temesvári ítélőtáblánál...

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Most jelent meg!

Polgári iskolai Almanach

1908.

Szerkeszti Huszár Béla.

Cimtára

közi a többek között:

- az összes polgári fiu- és leányiskolák tanárainak, és tanárnőinek, a királyi tanfelügyelők, a kinevezett iskolalátogatók, az Országos Polgári Iskolai Egyesület, az Országos Polgári Iskolai Egyesület köreinek, a Magyar Tudományos Akadémia, a Kisfaludy-Társaság, a Petőfi-Társaság, a Magyar Földrajzi Társaság, a Magyar Pedagógiai Társaság, a Magyar Történelmi Társulat stb. vezetőségének és tisztikarának teljes névsorát.

Ára vászonkötésben 3 korona.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál

BUDAPEST, VI., Andrásy-út 21.

és minden könyvkereskedésben.

Szabott gyári árak!

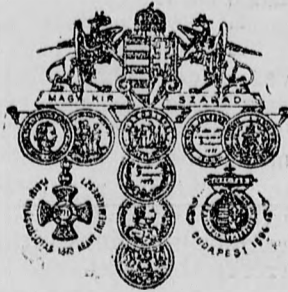
Másajándéktárgyak minden árban.

Spitzer Miksa utóda

HOLCZER

m. kir. szab. ékszerész.

Nagy raktár: Gyémánt és brilliáns-butonok, gyűrűk, melltűk és más nemeskőáruból.

Saját gyártmány! Ékszer átalakítás. Jutányos árak

Budapest, IV., Károly-körút 22. Róser Bazár.

Gyár: VII., Király-utca 15.

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Magasztörzsű rózsafal

2 éves korával 10 darab 12-16 K. Magasztörzsű rózsafal 8 éves korával, csak rövidebb legjebb és újabb legjebb fajták, 20 K. Bokorrozsa, 2 évesek 10 db 6-8 K. Amerikai óriásrozsafal, egyéves, erősen virágzó, 5 db 10 K. Császár-rozsafal, folyton virító, 10 db 5-10 K. Kezességem biztos megfogalmazást és gazdag virágzásért Szétküldés mindenteljes bérmentve utánvétellel. Köpesztárjegyzők díjlanul.

Krausz T.

kvitelli kertészet

FEKETEHALOM, Brassó mellett

HETI MŰSOR.

Table with columns: Márczius-Aprilis, Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Király-Színház, Repszínház (Vig-Opera), Magyar Színház, Vár Színház, Iránti színház.

SZÍNHÁZAK

Csütörtökön, 1908. április 2-án.

Nemzeti Színház

LILIOMFI

Eredeti vígjáték 3 szakasban. Írta Szépligeti Ede; Zenéjét szerzette: Szerdahelyi...

III. Kir. Operaház

TOSCA

Melodráma 3 felvonásban. Zenéjét szerzte Puccini G. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán írták Lilla L. és Giacosa G. Fordította Várady Sándor.

Király színház

Adollárkirálynő.

Operett 3 felvonásban. Írták Willner A. M. és Grünbaum Frigyes; fordította Faragó Jenő. Zenéjét szerzette Fall Leó.

Magyar színház

A Rab.

Dráma 3 felvonásban. Írta II. Hegedűs Sándor.

Vígyszínház

Tatárjárás.

Operett három felvonásban. Írta Bakonyi Károly, zenéjét Gábor Andor verselre írta Kálmán L. Lohonyay tábornok vendrey...

Várszínház

Zárva

Uránia színház

Új asszonyok.

Kezdeté fél 8 órakor

Népszínház-Digopera

Délután fél 3 órakor

Czigánybáró.

Operetta 3 felvonásban. Írta Jókai Mór. Zenéjét szerzette Strausz János.

Este 8 órakor

Három feleség.

Operett 3 felvonásban. Írta Baner Gyula. Fordította Mérei Adolf zenéjét szerzette Lohár Ferencz

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 93-16

Roland kurtje.

Operetta. Írta Franc Urbain; Fordította Gábor Andor. Zenéjét szerzette Claude Perrasse. Szereplők: Nyárai, Keleti Juliska, Barsony, Szentirmay, Vörös III, Boross, Nagy Mariska, Kókény Ilus.

Pécs áll a hához.

Böhöz. Írta Golz. Szereplők: Sarkadi m. v., Nyárai, Nagy Mariska

Angyalok.

Dráma. Írta Szomorú Dezso. Szereplők: Poór Lili, Thany Géza, Nyárai, Kardos Ilonka.

Élet a gyermekmenhelyeken

(Saját felvételeink). Az előadások d. u. fél 8 órakor kezdődnek.

CHICAGO - SZÍNHÁZ

a Városliget (Aréna-ut) közvetlen közelében.

VII., István - ut 30.

Telefon 93-09.

Kittető nyári szórakozó hely! Köszönjük, télen-nyáron nyitva délután 5 órától kezdve. Vasár- és ünnepnapokon délután 3-tól.

BUDAPESTI Cabaret

Teréz-körút 28 Telefon 52-83

Április: Új műsor! 3 bohózat. — 6 új színpadi tréfa. — 20 új cabaret-szám. Nagy Endre, László Rozsi, Ferenczy Károly, Z. Molnár László, Palogh Béste, Fábian Kornélia, Szécsi Magda, Kepi Jolan, Huszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kövály.

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCA 77. Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest legelőkelőbb családi mulatója.

Ma és mindennap Teljesen új szenzációs műsor. Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Mella Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báronó cocottdalok (harcakísérettel). La belle Sylvia dán soubrette. Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrette. Sugar Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista.

Pénztárnyitás 5 órakor. Kezdeté 8 órakor.

Telefon 15-10.

BUDA KIRÁLY KESERÜ VIZ ELSŐRANGU HASAJTÓ! KAPARÓTÓ MINDEL FÜZZERMEZESKEDÉSREN

FŐVÁROSI ORFEUM WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-ú. 17

Ma új műsor: SAHARET Therese Renz La Bérat és 12 attrakció. Az előadás kezdete 8 órakor.

Varieté-Színház ezeltől: Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

Aprilis hó 1-től új műsor! SARATOFF orsz ének és táncospart Elsa & Capitain Smith műlővő-pár Glässer Waldemeer eróműtáncosok.

A Tardos bank. Bohózat 1 felvonásban. Ejjeli 12 órától reggeli 6 óráig, a télikerben zene és tánc. Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCZA 18. Igazgatók LEITNER és KELETI Főrendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 8 1/2 órakor. «DAS KIND VON HEUTE» Gyermekmeső jelenetek számára írta: Satyr. Rendező: Werner Manó.

Az aczékirály vád alatt. Birósági karcolat írta: Pitaval. Rendező: Rott Sándor. Továbbá: Trebitsch Sándor, Zöldi Márton és Türk Berta új szövegszámjakkal.

Nappali pénztár 9-11-ig és délután 3-6 óráig Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggeli 5 óráig zene és tánc.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28 Telefon 52-83

Április: Új műsor! 3 bohózat. — 6 új színpadi tréfa. — 20 új cabaret-szám. Nagy Endre, László Rozsi, Ferenczy Károly, Z. Molnár László, Palogh Béste, Fábian Kornélia, Szécsi Magda, Kepi Jolan, Huszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kövály.

Április: Új műsor! 3 bohózat. — 6 új színpadi tréfa. — 20 új cabaret-szám. Nagy Endre, László Rozsi, Ferenczy Károly, Z. Molnár László, Palogh Béste, Fábian Kornélia, Szécsi Magda, Kepi Jolan, Huszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kövály.

Április: Új műsor! 3 bohózat. — 6 új színpadi tréfa. — 20 új cabaret-szám. Nagy Endre, László Rozsi, Ferenczy Károly, Z. Molnár László, Palogh Béste, Fábian Kornélia, Szécsi Magda, Kepi Jolan, Huszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kövály.

KALIOGEN KALO AY SÓS FOGK BRÁZAY SÓSBOR-SZESZ FOGKREM A LEG-IOBB BRÁZAY

HA FÁJ A FEJE, Beretvás-féle MIGRAIN-pasztilát Minden gyógyászati társaság és drogeriában kapható.

Jól lát? Ha nem, akkor forduljon bizalommal HATSCHEK optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szemüvegek és látésvégek is legpontosabban kaphatók ingyen árjegyzék bérmentve.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz bakteriológiail szempontról tisztának és kifogástalan nak minősítendő. Dr. Preisz Hugó a. m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

Butor készpénzért és részletre 3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba állandóan készen raktáron a leggyorsabb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Ragy Imre lakberendezési vállalata. Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Nászajándékok jubileumra díszításvak, evőeszközök, műtári cikkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN műfőrá ékszertelepén Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Villand festőperek Nagy Cirkusza TATTERSALBAN Ma és mindennap nagy díszelőadás! Szépséges műsor! Szépséges műsor! A legelőkelőbb és művésznők! Jegyek kaphatók: BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 1.

Hull a haja? Használja a Petroleum-hajszesz-t. Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főzetékhöz hely Bpest, VIII. József-körút 78. Gara Geza és Tsa drogeria Tossék árjegyzéket kérnél.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
elejendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarót stb. stb. gyári áron küld a mint megkérhető és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabot, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintáid, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Rézbutor

vasbutor, sodronyágbetétek, kerti vasbutor és gyermekocsi-gyártmányaink elsőrendű minőségben legújaféle árak mellett

VI., Andrassy-ut 2. sz. (Fonciéra-palota)

Pápai és Náthán

gyárosoknál közvetlenül beszerezhetők. Vidékre képes árjegyzékek kívánatra küldetnek.

Magyar Jelzálog - Hitelbank.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy az 1907. évi osztalék, mely egy-egy részvény után

aranyban 15 frankban

lelt megállapítva, a f. évi márczius 30-án tartott közgyűlés határozata értelmében 1908. április 1-től kezdve, az 1908. július 1-én esedékes X. számú szelvény beszolgáltatása ellenében

Budapest: a bank főpénztáránál (V., Nádor-utca 7.) és a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Banknál,

Bécsben: az Union-Banknál,

Párisban: a «Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France» című banknál fog kifizettni.

Az igazgatóság.

Párisi vilákiállítás «Grand Prix» 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóban továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóban több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőtgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabírási trainingban.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid csak akkor valódi ha a fenti védjeggyel van ellátva. — Védjegy, oltimkép és göngyölés törvényesen védve.

Főraktár: TÖROK JOZSEF gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám és VI., Andrassy-ut 28. szám.

A MINT AZ ARANYNEMÜN MEGVIZSGÁLJA A FÉMJELEZÉST UGY VIZSGÁLJA MEG

KÖLNI VIZÉNEK ZÖLDARANYJELZÉSÉT.

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Ez a jele a minőségnek

Ez a jele a minőségnek

Tiszti gallérok! nagy választékban

Ajtók és ablakok

Kelemen Mór,

Budapest, Nador-u. 72-74.

Viók fizlet Sziget-ut 5.

30 korona

finom szövettől átvátos férföltöny vagy felöltő mérték után romok szabás és finom kivitelben „Hazai verseny-szabóság” Budapesten, VII. Thököly (Csömör)-ut 3. L. em. Vidékre minták bérmentve.

Ékszeresek

ezüstművek, egyházi szerek, ótvösművek, órák, angol ezüst különleges ségek a legújaféle árban beszerezhetők

részlet fizetésre is,

SÁRGA JÁNOS ékszergyárosnál

KOLOZSVÁRT. Képes nagyárjegyzék ingyen.

Gyár: Görög templom-u. Főraktár: Mátyás k.-t. 13.

Telefon 56-19.

Kérem! Ne tövedjen! Gyűjtsen a cségre Lukács Gyula

férfi-szabó VI. Károly-körút 14

Oltöny	26 K
Redingót öltöny	60 „
Smoking öltöny	40 „
Felöltő	24 „
Nadrág	10 „
Divatmellény	6 „
Fü felöltő	18 „
„ öltöny	18 „
Gallér	12 „
Fü- és gyermekruhák	duo választékban

DIESEL-motorral

a tényleges löerő

óránként csak 1 fillérbe

kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel

köszönetesen szolgál a

Fegyver- és Gépgyár K.-t. Budapesten.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA (bárá Splényinó) színművésznek legkedveltebb arcziszopora. Valamennyi arczpor legjelesebbje egy nappalra, mint este, tekintélyek által megvizsgáltatván, vegyítészének és tökéletesen ártatlannak ítéltetett. Mint piperecskék nélkülözhetetlen, az arczbőrnek a leggyöngédebb felhártságot, ifjúkori fideséget, szépséget és rozspírt kölcsönöz.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összeköttetésim folytán sikerült a világhírű és föllötte határos „Greme Pompadur” egész eredeti tisztaságban és erejében összedűltanom. Es ezen szor, melyvel a hírnemes Pompadur asszony egész agy koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna. E kitűnő szer jóval felülmúl minden eddigi enemű gyártmányt. „Greme Pompadur” este és reggel alkalmazatuk, arcot és kezét bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.

Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

es. és kir. udvari illatszerek és pipere-szappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

T. CZ.

Szíves figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek, minden néven nevezendő régi kályhák átalakítási munkálatát, valamint az elismert szab. „Reform” fatüzelésre alakítandó kályhákat legcélszerűbben a tavasz mentén eszközöltetni. — Megjegyzésül felhozzuk, hogy a legegészségesebb és legtisztább othont csakis az ismert szab. „Reform” fatüzeléses kályhák szolgáltatják.

Kiváló tisztelettel

HARDTMUTH L. ÉS C.

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 6. szám.

Grammofon tulajdonosok figyelmébe!

»Starkton« Világ Rekord kétoldalu művész hanglemez. Az egész világon szabadalmazva. Nagysága 27 cméter. Az eddig létező összes gyarmányu hanglemezeket felülmúlja. — Hogy meggyőződjék mindenki lemezeink kiválóságáról az első próba lemezt **4.50** fillérért számítjuk.

Egyébként a Világ Record lemezek gyári ára 7 kor. **Részletfizetésre is szállítjuk.**

Mindenemű hangszerek ugymint: grammofon, hegedű, czitera, harmonika és fuvolákat olcsón vásárolhat **részletfizetésre.**

Kérjen próbalemezt.

Lemezjegyzék ingyen.

Kérjen próbalemezt.

Iván és Vári hangszertelepe Bpest, VI., Teréz-körut 1/c.

Csemege-sajt

eladás. Oriási készlet folytán eladók és franko küldők 5 kiló finom sajtot csak frt 1.80 utánvétele, nagyobb vételnél még olcsóbban, míg a készlet tart. Czim: **Josef Berger, Graz, Hofgasse 4.** — Ládában 100 kiló 30 lrt. ab vasut Graz, franko.

AZ ANKER

élet- és járadék-biztosító társaság.

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, IV., Deák-tér 6.

(Anker-udvar).

Az 1907. évtől kezdve 1907-ben B) osztalék-terv szerint a befizetett új, a felekre nézve nagyon kedvező biztosítási feltételek léptek — díjmelés nélkül — érvénybe.

Társasági vagyon 171 millió korona, melyből Magyarországon 28,000.000 van elhelyezve.

Díjkönyvecskék kívánatra ingyen.

PENZ

kölesön sorajegyekre, árték-papírokra és vidéki takarékpénztárak részvényekre.

Erzsébet sorajegyre	6.50 K
József	7.50
Nagy. v. t.	22.—
Bazilika	18.—
Olasz v. t.	30.—
Qsztr. v. t.	40.—
Haza!	90.—
Conv. Jelzőlog	220.—
stb. stb.	

A kölesön 2 koronánál kezdődő apró részletekben 16-re csökkenthető. Ha sorajegy már zálogban vannak, úgy a leltéjegy beiktatása ellenében a kölesont a fenti összegre felemeljük. Azonnali ellentézés és legolcsóbbi kamattal.

BEIFELD BANKHÁZ

BUDAPEST, Károly-körut Alapítva 1874-ben.

10,000 drb.

RÓZSA

thes, Noks, Bourbon remontans, két éves erős koronával, magas 10 drb. 12 korona, félmagas 10 drb. 8 kor., alacsony 10 drb. 5 kor. Nagy választék évelő és disznóvényekben. Katalógus ingyen és bérmentve.

Fr. Spora, kivitelei kertész, Klattau, Csehország.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelei **öltöny** vagy **felöltő** **Krausz F. és Tsa.**

uri szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mórtekvétail utasítással bérmentve. Holyn szabásukat mintákkal házhoz küldjük.

Budapesti villamos városi vasut részvény társaság.

Hirdetmény.

A budapesti villamos városi vasut részvénytársaság t. c. részvényesei az 1908. évi április hó 14-ik napján délelőtti 11 órakor a társaság helyiségében VII., Kertész-utca 10 szám alatt tartandó

XVII. rendes közgyűlésre

ezzel tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

- 1.) Az igazgatóság évi jelentése és az abban foglalt indítványok.
- 2.) Az 1907. üzleti év mérlegének és szárszámadásának előterjesztése.
- 3.) A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti indítvány.
- 4.) A nyereség felosztására vonatkozó javaslat.
- 5.) Négy igazgatósági tag választása.

A részvények letételek I. évi április hó 6-ig bezárólag a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank értékpapír-pénztáránál V. Dorottya-utca 1. szám alatt és az Angol-osztrák Bank budapesti fiók-telepénél V. Fürdő-utca 6. szám alatt.

Kivonat az alapszabályokból.

10. szakasz: Minden részvényes jogosítva van a birtokában levő minden 25 drb. társasági részvény után egy-egy szavazatot a közgyűlésen gyakorolni. Szavazati joggal bír azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen, vagy helyettes által résztvenni kívánnak, kötelesek a közgyűlés megtartására kitért határonap előtt 8 nappal részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdetményben kijelölt helyeken letenni.

20. szakasz: Az évi mérleg és szárszámadás, valamint a felügyelő-bizottság jelentése a K.T. 198. §-a értelmében a közgyűlés megtartását megelőzőleg 8 nappal a társaság helyiségében közzetekintésre kitétetnek.

21. szakasz: Azon részvényesek, kik személyesen nem jelennek a megkögyűlésen, magukat e célból külön meghatalmazott szavazati képes részvényes által képviselíthetik. Kiskorúak, vagy gondnokság alatt állók törvényes képviselőik által képviselíthetnek, nők és jogi személyek oly meghatalmazott által is képviselíthetnek magukat, kik maguk nem részvényesek.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Polgár Sándor
m. kir. szabad, nyert orvosi mű- és köztársaság
BUDAPEST
VII. Erzsébet-körut 50.
Legelőnyösebben beszo-
rozhatók orvosi, sebész-
eti és betegápolási
eszközök. Gummi
áruk. Szuszpenzióm,
irrigátor-foszkendők
stb. legújabb találmány
csász. és kir. szabad.
Polgár-féle sérvtűzők,
has- és köldök kötések. —
Valódi francia külön-
legességek (óvszere-
sek) Rézletes képes
árjegyzék ingyen és
bérmentve. Penú címre
tessek ügyelni.

Fr. Spora,
kivitelei kertész, Klattau,
Csehország.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelei **öltöny** vagy **felöltő** **Krausz F. és Tsa.**

uri szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mórtekvétail utasítással bérmentve. Holyn szabásukat mintákkal házhoz küldjük.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemelés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruháza
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ókszerek, evő-eszközök, nászajándékok **részletfizetésre is.**

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN
műorás
Bpest, Erzsébet-körut 29 sz. I. em.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 288

Fényképezőgép,
alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elszívással, kazetával, alkalmas mindenféle felvételekre csak 9 ft. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettákkal, labda-exponálással, EGESZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép 60x90 objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfegyvert, fényképezőgépet binoklét, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyiszintén minden olcsón eladok és újakra becseserlek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

Csinos 3 szoba,
konyha, kamra, pincze, kert, szőlő stb., vel ellátott ház, állomáshoz közel kiadó, esetleg örök áron eladó. Értekezni Alberti-Irsán a takaréknál lehet.

Régi ezüsttárgyak
és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugyanígy régiségeket, drágaköveket, arany- és ezüst-órákat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V., Váci-utca 18, I. emelet. 26764

Sodronykerítésfonó-gépet küldök 60 koronáért, kész sodronykerítések árja szerint. Resch Bács. 28254

Diszkerkedvelők
kérjenek árjegyzéket az első magyar díszfenyő-faiskolától. Tulajdonosa: Csapony Ede, Körmenőn 120 fajta tűlevelűfák, lombfák, sorfák, díszcserjék és rózsafák kaphatók! 5565

Rekedtsóg
biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle czukorka, 60 fillérért mindezt kapható 721

Gyümölcsfa
díszfa és rózsájarjegyzékkel ingyen szolgálat Weber faiskolája Békásmegyeren Budapest mellett. 27117

Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítése összes lemelkezési cikkek képes árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság, Nagymező-utca E 46. szám. 27903A

Melyik nemessziviü
üzletlajdonos vagy bárki tudna alkalmazni 19 éves fél kezű fiatalembert, ki azért eléggé ügyes és megbízható. Esetleg vidékre is. Jó bánásmód és szerény fizetés mellett. Cím: Hauzer Kálmán Budapest, IX., Szvetenay-utca 32, földsz. 5. ajtó.

Asszonyok vigyázzatok!
Tulnag gyermekáldás ellen okvelten megtanít védekezni Fischer Róza kézikönyve. Több ezer köszönő és hálaírat. 1 koronáért (esetleg bélyegeken) megküldi Fischer Róza asszony Budapest, Damjanich-utca 28. B. 2. 28015

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyes tárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyiszintén államszámvetéltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapest VI., Róssa-u. 44. III. 8.

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Lakást,
üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

1000 családnak
azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 2766

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegyet kérek. 27808

Csunya kezeket
3 nap alatt báronysimává és hófehérre teszi a Kerpel kezfimozító, üvege 90 fill. 4 üveget bértmentve küld Kerpel gyógyász. Bpest. Lipót-körut 28. 27947

Aczélsodrony-
ágybetétek a legjobb kivitelben kaphatók, fakkerttel 3.50 ft., vaskerttel 5.50 ft. és felebb. Sodronykerítésekről kérjen költségvetést. Heizer és társ sodronykerítés- és ágybetétyágyárban. Népszínház-utca 4-3. sz. 27910

Parketagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Gépészeket
cséplés idényre ugyiszintén gazdatisztekét és az összes gazdasági személyzetét, szakértelmem és józanságáért teljes felelőseget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-76.

Butor
1 kredenez matt, divatos üvegbetéttel, 1 oszlop, 1 kihuzó asztal, 6 borszék. Értéke 410 forint, kapható 200 forintért. Berekhároszi vállalat. Veress Pálné-utca 12. I. em. (volt Zöldfa-utca).

Lakást,
bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

Zálogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyitért vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Nem kell
már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Lakást, lépcsőházi szobát, házat, teiket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

Ünnek évni kell a feleségét!
Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tuldb gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrel igazolják, díszkártyán küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresáfonya befőttet, málna, szamóca, csipkebogyóval, gomba- és huskonzerveket, pástétomokat élánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

BUTOR
árverésről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon borszék, gyöngyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzasszonyok és egyes darabok; Földes B., VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Árverési butor,
szőnyeg-, csillár- raktárat olcsón elárúsítom kiköltözés miatt. Dob-utca 22. szám Nagy Endre.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wlener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123. TELEFON 62-80.

Veresáfonyabefötti
BARTA-féle, 5 kilós postakosárúvege 6.- koróna FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. 26972

Modern urasági butorok
alkalmi vétel és eladása háló-, ebédlő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz-butorokban. GROSZ SÁNDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

20,000 rózsza
magas törzsű kapható. Árjegyzék bértmentve Novák János rózsatelepén Székelyhid.

Polgáriskolai
gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészíttetnek rendes és magántanulók, valamint felnöttek (hölgyek is) kik tanulmányaikat félbeszakították legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárok vezetésével. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátozott számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Második kiadás. Szenczácziós utódaság!

A nemi kérdés és a társadalom
Irta Fényes László. Tartalom: I. Bevezetés. — II. A nő és a prostitúció az ókorban. — III. A keresztényiség ideje. IV. A mai kor állapota. — V. A prostitúció világa. — VI. A jövő iránya.

Fényes László, a jeles magyar publicista, ezt a kérdést gyönyörű realizmussal rajzolja meg, az igazságnak teljesen megfelelő őszinteséggel és bátorsággal. Hogy milyen sikere volt e könyvnek, fényes bizony-sága az, hogy hihetetlen gyorsan kelt el az első kiadás 40.000 példány. Ez már a második kiadás. Ára 80 fillér

Bélyegben is beküldhető. Aki csak egy kicsit is érdeklődik az emberiség nemi és társadalmi kérdéseiről, annak okvetlenül el kell olvasni ezt a rendkívül érdekes és aktuális könyvet. Kapható a „Molnárak Lapja” könyvnyomdájában. Budapest 66. V. Csáky-u. 12

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás! Kitünő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. Zeliszka János angol uri szabóterem. BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Urasági butorokat, szőnyegeket, csillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körut mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédlő, uri szoba és szalonbutorokban. Rézhálósobák, borszék, kárpitoslélekben Perzsa, smyrna és más szőnyegokban és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bértmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. 26973

Gyümölcsfa.
Alma és körte 60 fillérről felebb. Különös szép díó, szilva, cseresznye, kajszinbarack, azéldgesztenye stb. darabonként 1 koronától felebb. 100 drb szép mágastörzsu alma-fa, a mi fajválsztásunk szerint koróna. 60.- 200.000 drb igen szép dísz- és sorfa darabonként 60 fillérről felebb. 2,000.000 drb vegyes díszbokor 100 drbonként 6 kor. felebb. 15.000.000 erdei osemete, lucz- és erdei- és fekete fenyő, 1, 2 és 3 éves magonc 1000 darabonként 2-3 koronáig. Feketeleány 1 és 2 éves magonc 1000 drb 3-6 koronáig. Kocanyostölgy 1, 2 és 3 éves magonc 1000 drb 6-16 k.-ig. Kápos árjegyzék kívánatra ingyen. Gróf Bathányi Zsigmond uradalmi intézősége, Csenedlak u. p. Ferencziak, Vasm egye

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, Állandó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

30 forint. Varrógépek
egy új valódi eszaki Singer varrógép zárszékényvel 5 évi jóállás-sal eszaki SINGER A. mügépszéni Budapest, főzúlet Akácia-utca 55. Minden-nemü varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök falódi angol borszékben eladása és vétel. Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263 Kesziney-utca sarok.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kivül-tok és teljes értéket ki-fizetem. Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Ktrály-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

HYGIA
GUMMI
ÖVSZEREK
Jegelőkelőbb gyártmány tucattal 8, 4, 5, 7, 8 koróna. ARAMIS a legelőkelőbb férfióvszer, tucattal 8 koróna. „Kantorem” tucattal 10 koróna. Legújabb „Salome” 6 felvonásban 1 doboz 6 drb K 6.- 12 drb K 11.- FISHNER gummiáruház Bpest, VII. Damjanich-u 28/B Széktúlsó díszkört és bértmentve. Viri I. idegerősítő 1/2 literes üveg K 6.- 1 literes K 9.50.

Csemegealma
téli nemes fajlama és óriás birsalma postakosárunkat 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag főzött barack lekvár 2.40 kor. Kitünő birsalma-sajt 2 kor., Cukor-édes szilva 1.40 K. kilója Fajboroknak hecettolte jót 50 koronáért szállítja Szabó Xil. Csongrád. 28010

A legelőnyösebb részletfizetésre zongorát, pianinót, czím balmot, hegedűt készpénzbeni áron a legújabb rendszerű bank hitel után kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszertelepén. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagoni hálósobákat, ebédlőket, szalonokat, réz-butorokat, zongorákat, perzsa és smyrna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petróleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket. Nagy és Fia Állandó nagy lakberendezési kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77. Fiókküzet nincsen. 26618